

Gorenjski Glas

PETEK, 17. JULIJA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 57, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Skupna doživetja pod Karavankami

Na Jezerskem so se ob koncu čezmejnega turističnega projekta Alpe Adria Karavanke/Karawanken srečali partnerji projekta, ki je združil dvanajst občin na slovenski in avstrijski strani Karavank.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezersko – Vodilni partner projekta je Regionalna razvojna agencija Gorenjske BSC Kranj, sodelovalo je dvanajst partnerjev, ki so v treh letih v okviru skoraj dva in pol milijona evrov vrednega projekta prispevali k večji prepoznavnosti Karavank, njenemu strateškemu razvoju in obsežni nadgradnji infrastrukture v partnerskih slovenskih in avstrijskih občinah. Za projekt so na razpisu programa sodelovanja Interreg Slovenija-Avstrija pridobili denar

Evropskega sklada za regionalni razvoj s ciljem priprave strateškega načrta turističnega razvoja čezmejne območja zahodnih Karavank, razvoja in nadgradnje specializirane turistične ponudbe za pohodniška, kolesarska in zimska doživetja, izobraževanja in usposabljanja turističnih ponudnikov ter vzpostavitev skupnega trženja izbranih produktov. Na zaključnem srečanju na Jezerskem so projekt predstavili Rok Šimenc, direktor BSC Kranj, njegovi sodelavki Barbara Špehar in Mateja Korošec, župana

občin Jezersko in Tržič (projekt je s kolesarsko in pohodniško potjo skrajšal razdaljo med njim) Andrej Karničar in Borut Sajovic, Rok Teul, direktor Parka Jezersko, in predstavnica avstrijskih partnerjev Ingeborg Schönherr.

Priložnost razvoja Karavank je v povezovanju na obeh straneh te gorske verige, so prepričani partnerji: s skupnim nastopom na mednarodnih trgih, s skupno ponudbo zimskih doživetij, pohodništva in kolesarjenja.

► 2. stran

Sodelavci v projektu AA Karavanke (od leve): Rok Teul, Andrej Karničar, Mateja Korošec, Barbara Špehar, Ingeborg Schönherr, Borut Sajovic in Rok Šimenc / Foto: Tina Dokl

Zelena luč obvoznici

Blejski občinski svetniki so v sredo na izredni seji potrdili varianto poteka južne razbremenilne ceste, kot jo predvideva že občinski podrobni prostorski načrt iz leta 2013.

MATEJA RANT

Bled – To je zgodovinska odločitev občinskega sveta, je bilo večkrat slišati na in po izredni seji občinskega sveta Občine Bled, na kateri so potrdili traso južne razbremenilne ceste, ki so jo s podrobnim prostorskim načrtom določili že leta 2013. »Občinski svet je po več kot štiridesetih letih končal agonijo in negotovosti okoli izgradnje južne razbremenilne ceste in skozi sprejete sklepe zavzel jasno stališče, da predlogi civilne iniciative Mlino niso uresničljivi,« je poudaril župan Janez Fajfar. Kljub temu pa so prisluhnili

tudi krajanom Mlina, tako da bodo poskrbeli za optimizacijo potrjene trase z omilitvijo vplivov na bivalno okolje. Za izvedbo teh ukrepov bo župan oblikoval posebno delovno skupino, so še sklenili na sredini seji.

Blejska občina je lani prisluhnila Civilni iniciativi Mlino in dala v presojo njen predlog poteka zadnjega dela trase. Svetnike so tako v sredo seznanili z idejno zasnovo variantnega poteka južne razbremenilne ceste po predlogu civilne iniciative in jo primerjali s prvotno predvideno traso. Primerjava je pokazala, da je varianta iz občinskega podrobnega

prostorskega načrta bolj primerna z vidika vplivov na okolje, obenem pa je trasa tudi nekoliko krajša in za pet milijonov evrov cenejša. »Ima pa večji vpliv na kakovost bivalnega okolja, turizma in prostočasnih dejavnosti,« je razložil strokovni sodelavec občinske uprave Bled Aleš Mlakar. S tega vidika je sprejemljivejša varianta civilne iniciative, vrednost katere so ocenili na 21 milijonov evrov, ki pa ima po drugi strani večji negativni vpliv na zavarovana območja narave, kmetijska in gozdna zemljišča ter vode.

► 5. stran

Priloge:

Jeseniške novice Kamničanka Cerklje pod Krvavcem

NOVO!
Prvi in največji
Miele
razstavni
prostor na
Gorenjskem.

Celovita
ponudba
aparatur
Miele.

www.etis.si

Vabljeni v
prenovljeni
salon ETIS!

Ljubljanska c. 30
Kranj

ETIS

GORENJSKA

Štiri gorenjske občine povsem brez okužb

Štiri gorenjske občine se vse od začetka epidemije uspešno borijo proti koronavirusu, saj doslej niso zabeležile nobene okužbe. To so občine Bohinj, Gorenja vas - Poljane, Jezersko in Žiri.

4

ŠPORT

Kljub težavam plavalni miting

Koronavirus, močno deževje z gremenjem, sonce in prva plavalna prireditve po epidemiji so glavne značilnosti 44. Mednarodnega plavalnega mitinga Telekom 2020 v radovljiškem bazenu.

8

KRONIKA

Gore (ni)so drugo morje

Letos v gore množične zahajajo tudi neusposobljeni obiskovalci, ki poletje običajno preživljajo na morju in zato nimajo ustreznega gorniškega znanja. Gorski reševalci so letos izvedli že več kot dvesto intervencij.

10

CG+

Dan brez punklja izglubljen

Marica Albreht, dolgoletna učiteljica klekljanja ter ustanoviteljica in večletna predsednica Klekljarskega društva Cvetke, je postala častna občanka Žirov.

15

VREME

Danes bodo padavine ponehale. Jutri bo delno jasno, zjutraj bo ponekod megla. Možne so plove. V nedeljo bo več sonca.

11/22 °C
jutri: delno jasno

Skupna doživetja pod Karavankami

◀ 1. stran

Plod sodelovanja je tudi izboljšanje ponudbe in nova infrastruktura. To so pridobili na več kot 40 lokacijah na obeh straneh, med njimi je turnokolesarska pot Trans Karavanke in adrenalinska gorskokolesarska pot v Žirovnici, razširili so pohodniške panoramske poti z dodatnimi etapami in vzpostavili povezovalne poti, uredili sprehajalne poti v dolinah, pridobili nov gorskokolesarski učni center Pristava na Jesenicah, otroški zimski park in plezalno steno na Zelenici, zimski park na Jezerskem, uredili park Ruteč v Kranjski Gori, novo opremo za kolesarje in pohodnike so pridobile tudi nekatere planinske kočice na tem območju (pralnice, stojala za kolesa in popravilo koles,

dodatna ležišča, nova oprema v jedilnicah), vzpostavili so dodatne informacijske in usmerjevalne sisteme in informativne točke o Karavankah na Tromeji, uredili lažje pohodniške poti v dolini Rož na avstrijski strani, vzpostavili več pohodniških izhodišč ob vznožju Karavank ob Baškem jezeru / Faaker See.

Na zaključnem srečanju so navzoči partnerji izrazili zadovoljstvo nad dosedanjimi dosežki projekta in poudarili, naj se sodelovanje obmejnih prostorov Gorenjske in avstrijske Koroške še nadaljuje.

V sklopu sklepnih aktivnosti je potekal tudi fotografski in video natečaj Mesec doživetij v Karavankah, s katerimi so uporabniki družabnih omrežij ustvarili nov predstavitveni video Alpe Adria Karavanke.

Spomin na vojne grozote

JASNA PALADIN

Gradišče v Tuhinju – Predstavniki Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik - Komenda in Društva Dogodek Kamnik so se ob spomeniku v Gradišču v Tuhinju spomnili dogodkov izpred 78 let, ko so Nemci 8. julija 1942 požgali vas, ubili dvanajst vaščanov, ženske in otroke pa odpeljali v taborišča in izgnanstvo. »Nemške enote so 8. julija 1942 ob tretji uri zjutraj obkolile vas. Ženske in otroke, skupaj petinpetdeset, so pozvali, naj se pripravijo na selitev, moške pa so pripeljali pred

Koritnikovo hišo, kjer so jih osem obsodili na smrt. Najmlajši izmed njih je imel komaj 16 let. Kazen, ki jih je doletela, je ena najbolj krutih, kar si jih lahko človek zamisli. Pognali so jih v skedenj, jih postrelili v noge, nato pa skedenj, skupaj z njimi, zažgali. Isti dan so ustrelili še štiri moške. Medtem, ko se je kolona izgnancev pomikala proti Šmartnem, so Nemci vas požgali,« je dogodek opisal Jože Arko.

V spomin na ta dan v Gradišču praznujejo krajevni praznik, dogodkov pa se spominjajo s proslavo in položitvijo venca.

Venec sta položila Emil Grzinčič in Tone Žibert iz Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik - Komenda. / Foto: Jože Arko

Nagrajenka

V nagradni igri, ki je bila objavljena 7. julija 2020, prejme DVD z naslovom V spomin Majdi Sepe Barbara Roblek z Golnika.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **IVAN JEZERŠEK** s Sovodnja.

Požgani Narodni dom v Trstu je spet slovenski

V ponedeljek, sto let po požigu, so Narodni dom v Trstu vrnili Slovincem v Italiji, tržaškemu pisatelju Slovincu Borisu Pahorju, očitvici požiga, pa so podelili visoki odlikovanji – slovensko in italijansko.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Leta 1920 je italijanske nacionaliste in fašiste v Trstu in okolici ter na Goriškem, ki so se imeli za začetnike tega zlovesčega gibanja v Italiji, vedno bolj motilo vse, kar je bilo slovenskega oziroma slovanskega. Znašali so se nad slovenskimi ustanovami in imetjem, za vse, kar naj bi se slabega storilo Italijanom, so krivili Slovence. Najbolj moteč je bil po načrtih arhitekta Maksa Fabianija leta 1904 zgrajeni Narodni dom v središču mesta. Ne samo zato, ker je bil simbol slovenske prisotnosti v mestu, ampak tudi, ker je v marsičem prekašal slavne italijanske palače in bil zbirališče ne le slovenskega, ampak tudi drugega, še posebej slovanskega meščanstva. Slovenci so imeli taktat v Trstu še druge večinoma delavske domove. Narodni dom pa je bil javni prikaz moči slovenske pameti in tudi kapitala. Zato ni nenavadno, da so popoldne usodnega 13. julija leta 1920 tržaški nacionalisti in fašisti za končni cilj svojega uničevalnega pohoda po Trstu izbrali Narodni dom in v njem delujoči Hotel Balkan. Kot ugotavlja zgodovinar dr. Borut Klabjan, ki je o požigu doma in takratnih razmerah v Trstu napisal knjigo, je bil julijski obračun s Slovenci pred stotimi leti skrbno načrtovan. Jugoslovani naj bi v Splitu ubili dva italijanska mornarja. Dan kasneje, 13. julija, so za nasilno smrt mladega Tržačana na Trgu Unita okrivili Slovence, skozi okna Narodnega doma oziroma Hotela Balkan pa naj bi na množico metali bombe in streljali. Vojska in policija nista posredovali, ampak sta začeli sami streljati v poslopje, ki so ga hitro požirali plameni in preprečevali gašenje. Narodni dom so požirali plameni ... V begu pred njimi sta se s skokom iz tretjega nadstropja skušala rešiti radovljiški lekarnar Hugo Roblek in njegova žena Pavla, ki sta prenočevala v hotelu. Za Huga je bil skok usoden. O njem in njegovi usodi pišemo v posebnem članku.

»Podpisu sporazuma bodo morali slediti še drugi koraki, vendar danes lahko rečemo, da v to smer stopamo skupaj. Tudi kot slovenska narodna skupnost smo se spet izkazali, da v pomembnih zadevah znamo biti enotni ... Fundacija narodni dom, ki sta jo ustanovili obe organizaciji, sprejema veliko odgovornost, da tej simbolni in zgodovinski stavbi povrne nekdanji pomen,« sta v pozdravu predsednikoma obeh držav zapisala predsednika krovnih slovenskih organizacij v Italiji Ksenija Dobrila in Walter Bandelj.

Da mora Italija vrniti Slovincem odvzeto imetje, je bilo zapisano v mnogih sporazumih med Italijo in Jugoslavijo, tudi v znamenitih Osimskih, in dogovarjano tudi na srečanjih najvišjih prisotna predsednika obeh republik: italijanske Sergio Mattarella in slovenski Borut Pahor. Podpisani papir je šele prvi, vendar temeljni dokument za dokončno slovensko lastništvo doma, saj

Stoletje do vrnitve

Sto burnih let, ki so jih zaznamovali vojna, napeti odnosi med Italijo in nekdanjo

Predsednika Republike Slovenije in Republike Italije Borut Pahor in Sergio Mattarella podeljujeta visoki državni odlikovanji 107-letnemu Borisu Pahorju, očitvici požiga Narodnega doma. / Foto: Urad predsednika Republike Slovenije

Jugoslavijo ter na trenutke brezizhoden boj Slovencev v Italiji za preživetje, je moralo miniti, da je po požaru obnovljeno poslopje Narodnega doma znova slovensko.

predstavnikov Slovenije in Italije. V ponedeljek, 13. julija, natanko sto let po požigu, se je to zgodilo. Pri podpisu dokumenta o vrnitvi doma slovenski skupnosti sta bila

v poslopju še vedno domu je del tržaške univerze, ki se mora izseliti, za kar naj bi mestna oblast že zagotovila prostore.

Predsednika Pahor in Mattarella sta v ponedeljek potegnili še dve, tudi za italijansko javnost odmevni in pozitivno sprejeti potezi: skupaj sta položila venca k spomeniku štirim slovenskim bazoviškim junakom, ustrelnjem leta 1930, ki jih ima italijanska oblast še naprej za teroriste in procesa zoper njih kljub obljubam še ni razveljavila, in k Bazoviški fojbi, kamor je povojna jugoslovanska oblast zmetala trupla stoterih Italijanov.

Dvojno odlikovanje Borisu Pahorju

Ponedeljkov tržaški praznik je imel še en vrhunec: predsednika Republike Slovenije in Republike Italije Borut Pahor in Sergio Mattarella sta izročila tržaškemu slovenskemu pisatelju Borisu Pahorju najvišje slovensko in italijansko odlikovanje. Boris Pahor ni le pisatelj in razumnik svetovne slave in človek, ki je na svoji koži občutil, kako kruta sta bila fašizem in nacizem do Slovencev, ampak človek, ki je v živo videl požig Narodnega doma. Takrat sedemletni deček je s sestro spremljal, kako so plameni požirali dom, in že razumel, da so na obzorju hudi časi. Danes 107-letni pisatelj, za katerega so v britanski BBC rekli, da je »človek, ki je videl preveč«, je ta dogodek opisal v knjigah Grmada v pristanu in Trg Oberdan.

Požgani Narodni dom v središču Trsta. Ožgani in obstreljeni zidovi so napovedovali hude čase.

Svojevrsten zrelostni izpit

V ponedeljek so bili znani še rezultati pri letošnji splošni maturi. Letošnja matura se bo sicer zaradi posebnih razmer, v katerih je potekala, zagotovo vpisala v zgodovino, se strinja tudi direktor Državnega izpitnega centra Darko Zupanc.

MATEJA RANT

Letošnja matura je potekala v posebnih razmerah, spremljali so jo celo pozivi k odpovedi. Kako ste zdaj, ko so že znani rezultati, zadovoljni tako z uspehom letošnjih maturantov kot s samo izvedbo mature po šolah?

Letošnja matura bo res zapisana v zgodovino kot izjemna. V maturitetnih krogih in na Državnem izpitnem centru smo morali letos naloge opravljati v izjemnih okoliščinah. Marsikaj je bilo treba narediti drugače kot običajno in na novo, vendar je bila najtežja stvar vzdržati pritiske, usmerjene k odpovedi mature. Pričakovano, do neke mere tudi logično je bilo, da si je del maturantov prizadeval, da mature letos ne bi bilo; težko pa je bilo vzdržati druge, bolj sofisticirane pritiske posameznikov in skupin, ki so bili zakriti pod plaščem »stroke«, »prava«, »zdravja«, družbene »pravičnosti« in tudi politike. Zato smo z uspešno izvedbo, brez poslabšanja zdravstvenih razmer zaradi izvedbe mature in z dobri rezultati resnično zelo zadovoljni. Še posebej se veselimo uspeha maturantov in jim privoščimo zaslužene dobre rezultate, ki jim dajejo še dodatno samozavest ob zaključku srednje šole in spodbudo za uspešen študij.

Predsednik državne komisije za poklicno maturo Boris Dular je poudaril, da letošnja matura ni bila »matura s popustom«. Ali enako velja za splošno maturo, je bila izvedena na enaki ravni zahtevnosti kot v preteklih letih?

Vsekakor je bila tudi splošna matura letos izvedena z enako zahtevnimi izpiti. Če so srednje šole letos ob koncu zaključnih letnikov v povprečju maturante ocenile z nekoliko višjimi šolskimi ocenami, z manjšim deležem popravnih izpitov, matura z zahtevanim znanjem do njih ni bila popustljiva. Zato je njihov uspeh v letošnjih razmerah z drugačnim zaključkom šolanja še posebej zaslužen; prepričani pa smo, da bodo tudi tisti s popravnim izpitom na maturi z nekaj dodatnega učenja v naslednjem roku uspešni. Še zlasti gre pohvala velikemu številu maturantov z izjemnim uspehom – zlatim maturantom, ki jih je bilo letos pri obeh maturah še več kot lani.

Darko Zupanc / Foto: Gorazd Kavčič

Letošnji rezultati sicer ne odstopajo od tistih iz prejšnjih let. So imeli torej po vašem dijaki na voljo kljub spremenjenim razmeram dovolj možnosti tudi za bolj poglobljeno pripravo na maturo, pa čeprav je delo večina potekalo na daljavo?

Resnično letošnji rezultati splošnega uspeha in porazdelitve ocen skozi vse predmete na maturi pomembno ne odstopajo glede na pre-

Če so srednje šole letos ob koncu zaključnih letnikov v povprečju maturante ocenile z nekoliko višjimi šolskimi ocenami, z manjšim deležem popravnih izpitov, matura z zahtevanim znanjem do njih ni bila popustljiva. Zato je njihov uspeh v letošnjih razmerah z drugačnim zaključkom šolanja še posebej zaslužen.

tekla leta. V resnici so porazdelitve ocen med boljšimi maturitetnimi leti. Maturanti so letos v času epidemije s pripravo na maturo in opravljanjem mature opravili svojevrsten zrelostni izpit. Kljub zaprtju šol in izobraževanju na daljavo so se maturanti pri večini predmetov v povprečju z bolj samostojnim, poglobljenim študijem, ki ga bodo že jeseni potrebovali na fakultetah, izkazali z enakovrednim ali izjemoma celo boljšim znanjem. Zaznali pa smo, da večina maturantov pri vseh predmetih – največ pri naravoslovnih, tehničnih, matematiki ... – izpada tradicionalnega pouka ni mogla enakovredno nadomestiti z učenjem na daljavo. Klasični pouk z neposrednim stikom z učitelji in sošolci je še vedno najboljša zagotovilo za doseganje znanja. V teh primerih so predmetne komisije predlagale nekolično znižanje mej za ocene, tako

da so porazdelitve rezultatov mature ostale primerljive z rezultati preteklih let.

Čemu pripisujete, da so se meje za ocene pri slovenščini celo zvišale, čeprav so kandidati esej iz slovenščine pisali na isti dan kot drugo izpitno polo?

Meje za ocene pri slovenščini so ostale enake kot lani, opazili pa smo zvišanje doseženega znanja glede na pre-

teklo leto. Znanje jezika, ki se preverja v drugi izpitni polji, je v povprečju praktično enako kot lani, najboljši maturanti pa so dosegli višje število točk kot lani. V povprečju pa je bil izmerjen višji dosežek v prvi izpitni polji, pri eseju. Stališče komisije za slovenščino je, da pisanje obeh izpitnih pol na isti dan, tako kot vsako leto jeseni, za večino ni poslabšala rezultatov mature. K boljšemu rezultatu pri eseju je letos lahko prispeval daljši čas za pripravo na esej, prizadevno delo učiteljev gimnazij na daljavo pri pripravi na letošnji esej, podpora komisij in civilnih inicijativ pri pripravi maturantov ter njihovih učiteljev z webinarji in drugimi gradivi, tudi mediji (Televizija in Radio Slovenija), ki so v času poučevanja na daljavo tudi odigrali svojo izobraževalno poslanstvo in seveda predvsem poglobljeno samostojno delo maturantov na tematiki Cankarjevih dram.

Ali letos pričakujete kaj več ugovorov na dosežene rezultate?

Zaradi regularno izvedene mature, pričakovane vsakoletnega prehoda za vpis v terciarno izobraževanje in dobrih rezultatov na letošnji splošni maturi ne bi pričakovali večjega števila ugovorov. E-vpogledi so tisti, ki so letos tehnična novost in so velik prispevek informatikov RIC k preprečevanju širjenja virusa. Če bo prišlo do večjega števila ugovorov, bo razlog v tem, da je postopek e-vpogledov povsem odprt, zelo olajšan in prijazen za maturante, ne pa da so razlogi za ugovore letos bolj upravičeni.

Si boste letošnjo maturo morebiti posebej zapomnili še po čem, razen tega, da je potekala v posebnih razmerah?

Tako kot človek kot posameznik prijatelja spozna v nesreči, mi bodo tudi letošnje izredne razmere v svetu in tudi v Sloveniji od marca do konca spomladanskega roka mature ostale v spominu predvsem, kako so reagirali in se odzivali posamezniki, skupine, različni organi in institucije. Upam, da bom ob pritiskih za preklic mature pozabil negativne izkušnje, skrivanje parcialnih privatnih interesov pod plaščem strokovnosti, skrbi za zdravje, javnega dobrega ... In si bom za vedno zapomnil izjemno delo večine bližnjih sodelavcev, maturitetnih organov, ravnateljev, učiteljev in drugih, na katere sem se lahko stoodstotno zanesel. Predvsem pa sem kot dolgoletni učitelj zaupal in verjel v maturante, da so tudi v posebnih razmerah sposobni izkazati dobro in odlično znanje.

K

KOMENTAR
ALENKA BRUN

Nova resničnost družabnega življenja

Z novim koronavirusom se je marca v Sloveniji družabno življenje ustavilo praktično čez noč. Po končani epidemiji so se razmere sicer začele počasi vračati v (recimo) normalne tirnice, vendar je danes že julij, organizatorji koncertov, prireditev ter takšnih in drugačnih javnih druženj pa se še vedno sprašujejo, kdaj se bo stanje vrnilo v obliko, kot smo jo poznali pred koronaobdobjem. Če se sploh bo, so nekateri nič kaj optimistični.

Stvari okoli covid-19 se zelo hitro spreminjajo in posledično se temu prilagajajo tudi družabno življenje. Druženje se je tako znašlo v omejenih okvirih: je dovoljeno, a z veliko »čeki« – v realnem življenju in na novo realnost se ljudje – hočeš nočeš – moramo privaditi.

Poletje, v kakršnega smo se »zbudili« letos, zahteva (v šali rečeno) tovarniško nastavitve možganov in drugačno, novi situaciji prilagojeno razmišljanje akterjev, ki so posredno ali neposredno vpleteni v organizacijo družabnega življenja. Kino na prostem na primer je izvedljivo, vendar je zanj zanimanje slovenske publike ponekod večje kot drugje. Podobno je s t. i. drive in kinom. Nekateri razmišljajo celo v smeri »drive in« koncertov. Bari, restavracije, bistroji, gostilne so se takoj prilagodili, sprejeli novo realnost, poskrbeli za spošto-

vanje predpisov, razmik med mizami, dovolj razkužil za roke in vse, kar sodi v ta trenutek. Med njimi najdemo seveda izjeme, ki od marca sploh niso več odprle svojih vrat. Nekateri so izkoristili čas za preново gostinskega objekta ali si vzeli prosto do konca leta. Bodo potem videli, kako naprej.

Več je druženj znotraj domačih, sorodstvenih krogov, v manjših skupinah. Nikoli prej nisem videla na stranskih vaških cestah toliko sprehajalcev in tekačev, kot jih opažam sedaj. Ljudje bolj preživljajo čas na prostem in tudi v dvojni, čeprav je ta v času koronaobdobja, ko smo bili doma, za marsikoga pomenila preizkušnjo.

Kdaj se bo vrnila (in ali sploh) oblika koncertov, kjer se pod odrom lahko gnete recimo sto ljudi in še najmanj dvakrat toliko na preostalem delu prizorišča, mislim, da ta trenutek ne ve nihče. Za zdaj lahko znotraj dovoljenega recimo organizirajo kulturne, športne dogodke, butične koncerte in podobno. Je pa to spet pogojeno z velikostjo prostora, kjer se nekaj odvija, možnostjo upoštevanja vseh pravil in priporočil glede na to, koliko ljudi prostor še lahko sprejme, ali se dogodek odvija na prostem ali v notranjosti in seveda da je prireditev še rentabilna za organizatorja, kar pa v dani situaciji na žalost največkrat ne velja.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

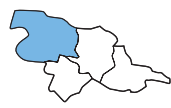
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 47 / Cena izdoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Štiri gorenjske občine povsem brez okužb

Štiri gorenjske občine se vse od začetka epidemije uspešno borijo proti koronavirusu, saj doslej niso zabeležile nobene okužbe. To so občine Bohinj, Gorenja vas - Poljane, Jezersko in Žiri.

URŠA PETERNEL

Kranj – V ponedeljek so v Sloveniji zabeležili deset novih potrjenih okužb s koronavirusom, v torek devetnajst, v sredo pa ponovno devetnajst. Včeraj je bilo v bolnišnici osemnajst oseb s covidom-19, ena v intenzivni enoti, noben bolnik pa ni umrl. V državi je bilo doslej potrjenih 1897 primerov okužb, umrlo pa je 111 ljudi. V zadnjih dneh je žarišče okužb občina Hrastnik.

Na Gorenjskem so v teh treh dneh skupaj našli pet novih okužb, in sicer tri v občini Kranj, po eno pa v Kamniku in po dolgem času ponovno na Jesenicah.

Okužbe so v zadnjem času zelo razpršene po državi, kljub temu pa je nekaj občin, kjer vse od začetka

V igri za razvoj mobilne aplikacije za obveščanje o stikih z okuženimi s covidom-19 so štirje ponudniki. Gre za prilagoditev nemške aplikacije, rok za izdelavo rešitve je 1. avgust. Direktor Klinike Golnik dr. Aleš Rozman aplikacijo podpira: »Mobilni telefon nosimo tako ali tako ves čas s sabo, uporabljamo ga praktično ves dan, tako da 'Big Brother' lahko neprestano ve, kje smo. Sedaj, ko imamo korona epidemijo, pa sem si na telefon naložil še aplikacijo, ki me opozori, če sem bil v preteklem tednu morda v stiku z okuženo osebo, pa tega ne vem. Prav tako bo na anonimni način opozorila moje kontakte, če sem zbolel jaz in so bili oni v stiku z mano. Na ta način se bom v naslednjih nekaj dneh lahko izoliral in ne bom izpostavljala drugih nevarnosti okužbe, predvsem pa bom s tem zaščitil svoje starše in druge ranljive skupine ljudi. Rad živim svobodno, vendar odgovorno. Ne želim, da kdo zaradi mene konča na intenzivnem oddelku ali celo umre.« Ob tem pa bi po oceni raziskave agencije Valicon aplikacijo namestiti kvečjemu 27 odstotkov prebivalcev v starosti od 18 do 75 let.

V torek so po daljšem času znova potrdili eno okužbo tudi na Jesenicah. V občini je bilo sicer doslej dvajset okuženih. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

epidemije niso zabeležili nobene okužbe. Na Gorenjskem so to občine Bohinj, Gorenja vas - Poljane, Jezersko in Žiri. Največ okužb doslej pa so na Gorenjskem našli v občinah Kranj – 33, Domžale – 27, Kamnik – 23, Jesenice – 20. Za primerjavo: v Ljubljani so potrdili največ okužb – 325.

Ob tem epidemiologinja iz Centra na nalezljive bolezni z NIJZ dr. Marta Grgič Vitk ocenjuje, da bi lahko rekli, da se trend števila okuženih v državi umirja. V večini primerov gre zdaj za lokalne prenose, v zadnjem času je namreč manj uvoženih

primerov. Epidemiologinja je tudi dejala, da Slovenija zelo veliko testira, vsak dan opravijo vsaj tisoč testov, nekoliko manj pa ob sobotah in nedeljah. S tem je slej ko prej povezano tudi nihanje števila potrjenih okužb, ki je manjše ob koncu tedna. »Če ne bi nič testirali, ne bi potrdili nobene okužbe,« je ob tem dejala.

Kljub temu da podatki kažejo na umirjanje epidemije pri nas, pa je raziskava Valicon pokazala, da med ljudmi raste pesimizem glede razvoja dogodkov s koronavirusom. Kar sedemdeset odstotkov vprašanih

ocenjuje, da gredo stvari v zvezi s širjenjem virusom na slabše. Raste pa tudi delež tistih, ki menijo, da so ukrepi premalo strogi, tako meni 39 odstotkov vprašanih. »Kot kaže, se očitno šele zdaj soočamo z dejstvom, da virus in vse, kar ta nosi s seboj, predvsem v družbenem smislu, ni bil le ena epizoda letošnje pomladi, temveč da gre za nekaj, kar bo trajalo. Gre za dokaj trd pristanek na realna tla, po mesecu maju in prvi polovici junija, ko se je ponovno odprlo javno življenje,« je ob tem dejal Andraž Zorko iz agencije Valicon.

Kam se letošnje poletje odpraviti na dopust

Jelko Kacin odsvetuje potovanja v nevarne (rdeče) države in daljša potovanja, še zlasti na druge celine, Bojana Beović pa za letos vsa potovanja v tujino.

ANA ŠUBIC

Kranj – Te dni si marsikdo beli glavo z vprašanjem, kje in kako preživeti dopust, da bo varen. Kam se odpravljajo sami, smo povprašali vladnega govornika v zvezi s covidom-19 Jelka Kacina, epidemiologinjo Bojano Beović, vodjo konzularnega sektorja na ministrstvu za zunanje zadeve Andreja Štera in evropsoslanko Ireno Jovevo.

Jelko Kacin upa na vsaj teden odsotnosti

Jelko Kacin nam je zaupal, da vse od prevzema funkcije vladnega govornika še ni bil na dopustu. Tudi ves preostali

lanski dopust je bil prisiljen prenesti v drugo polovico leta. Obveznosti na delu in epidemiološka slika mu ne dovoljujejo daljšega dopusta, so pa nedavno imenovali njegovo namestnico, ki ga bo razbremenila v naslednjih dneh in nadomeščala v času odsotnosti. »Upam, da si bom lahko organiziral vsaj teden odsotnosti. Dopust bom preživljal doma in (morda) delno tudi na Hrvaškem, če bodo epidemiološke razmere to dopuščale,« je pojasnil. Upa, da bo lahko izkoristil tudi turistični bonus, ne ve pa še, kje in kdaj. Če mu ne bo uspelo, ga namestnica prenesti na ženo ali sinova.

In kaj svetuje tistim, ki se še odločajo o dopustu? Glede Hrvaške priporoča dnevno spremljanje razvoja oz. širjenja bolezni po županijah in izbor lokacij z manj gneče, kar pa velja za dopust povsod. »Ključna je fizična distanca, higiena rok in kašlja, umivanje in uporaba razkužil ter uporaba maske v zaprtih prostorih, še zlasti v sanitarijih. Nikar ne hodite v nočne klube in disko teke, povsod, tudi doma se izogibajte ljudem, ki jih ne poznate. Odločno odsvetujem vsa potovanja v nevarne (rdeče) države. Vsa daljša potovanja, še zlasti pa na vse druge celine, dobronamerne odsvetujem vsem, tudi

poslovnim ljudem. Vprašanje epidemioloških razmer na teh lokacijah in vprašljiva logistika vrnitve so po moji oceni preveliko tveganje, tako za samo zdravje kot še posebej v primeru bolezni in zdravniške oskrbe v manj razvitih državah,« je opozoril.

Bojana Beović večji del v Kranjski Gori

Bojana Beović je na naše vprašanje glede dopustovanja na Hrvaškem pa tudi na drugih destinacijah po Evropi in severni Afriki (Egipt, Tunizija), kamor so že oz. bodo v kratkem vzpostavljene čarterski leti z Brnika, na

kratko odgovorila, da svetuje, da takšne dopuste za eno leto preložimo. Sama bo večji del poletnega dopusta preživela v Kranjski Gori. Turistični bonus namerava porabiti za podaljšan konec tedna v Goriških brdih ali Portorožu.

Andrej Šter iz Strunjana pod Velebit

»Če bo vse potekalo na pričakovani način, se v širšem družinskem krogu odpravljamo za teden dni v manjše naselje pod Velebitom na Hrvaškem. Tisto, kar nas tam nagovori, je trata za majhne otroke, ki se zaključijo z nekaj stopnicami do morja,« nam je zaupal Andrej Šter. Turistični bonus jima je z ženo omogočil pet sproščujočih dni v Strunjanu. »Zadetek v polno!« je pristavil. Za Hrvaško in Grčijo pa tudi kak predel na italijanski ali francoski obali pravi, da so – vsaj ta čas – zanesljive turistične destinacije. »Države na afriškem robu Sredozemlja vključno s Turčijo za zdaj ne ponujajo varnega okolja

za turistični obisk, predvsem zaradi precej previsoke prisotnosti obolenja covid-19 in posledično šibkega zdravstvenega sistema,« je opozoril.

Irena Joveva že odkriva lepote Slovenije

»Načrtov je (bilo) kar nekaj, a glede na trenutne razmere tako v Sloveniji kot marsikje drugje, predvsem v bližnji soseščini, sploh ne morem odgovoriti, kam se odpravljam. Preprosto zato, ker očitno do zadnjega ne bom vedela. Vse bo torej odvisno od ukrepov in dogajanja,« pa pravi Irena Joveva. Sicer pa že sedaj odkriva lepote Slovenije, ko se ji le ponudi več prostega časa. »Zato mi bo oz. bi mi bil najmanjši problem takšne konce tedna podaljšati še v konkretni dopust v naši državi,« je pojasnila. Izkoristiti namerava tudi turistični bonus, ne ve pa še, kako. »Kot trenutno kaže, ga bom najverjetneje podarila očetu, da si bo lažje privoščil več kot zaslužen oddih.«

Jelko Kacin / Foto: Gorazd Kavčič

Bojana Beović / Foto: Gorazd Kavčič

Andrej Šter / Foto: Gorazd Kavčič

Irena Joveva / Foto: Gorazd Kavčič

Večina del je zaključena

Kljub podpisu podaljšane pogodbe se bosta z novim šolskim letom začela pouk in varstvo v prenovljeni podružnični šoli Osnovne šole Simon Jenko – Center in vrtcu.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na Mestni občini Kranj so z izvajalcem gradbenih del podjetjem VG5, d. o. o., v okviru projekta Dozidava in rekonstrukcija objekta Vrtec in OŠ Simona Jenka – PŠ Center prejšnji mesec, zaradi oteženega izvajanja del v času razglašene pandemije covid-19 podpisali podaljšanje pogodbe. S tem se je spremenil rok izvedbe dogovorjenih del. Ta je bil prvotno načrtovan že junija. Kot zatrjujejo v mestni upravi, pa podaljšanje rokov ne bo vplivalo na začetek pouka in začetek novega šolskega leta. Ta se bo enako kot za vse tudi v tem vrtcu in osnovni šoli začel 1. septembra.

Večji gradbeni posegi v objektu in na njem so namreč že zaključeni. Trenutno potekajo zadnja dela v učilnicah, nameščajo na primer zaključne letve, prav tako so v zaključni fazi slikopleskarska dela, pripravljajo se prostor za montažo razdelilne kuhinje. Večina del trenutno poteka na zunanem delu, kjer se izvaja zunanja ureditev, urejajo površine za igrala, izvajajo tlakovanje ..., prav tako se pripravljajo površine za izvedbo asfalta.

Zunanje površine, okoli šole in vrtca, bodo bogatejšje za tri kanadske jadicke, rumenolistno bukev, tri okrasne češnje, sedem javorjev, en gorski javor, kar

devet rdečelistnih javorjev in en lipovec. Otroci bodo veseli tudi plodov jablane in malin. Poleg grmovnic bodo zasajene tudi plezalke in trajnice.

Kot je znano, bo Mestna občina Kranj s prenovo na Komenskega ulici 4 pridobila prostore za štiri oddelke vrtca in osem oddelkov šole, tako da bo objekt omogočal vpis skupno 526 osnovnošolcev in 96 vrtčevskih otrok. Vrednost celotnega projekta je nekaj manj kot šest milijonov evrov, pri čemer bo Mestna občina Kranj iz proračuna prispevala 1,7 milijona evrov, preostalo pa so sredstva Evropske unije in Republike Slovenije.

Prenova se zaključuje, otroci in malčki pa bodo v šolo in vrtec lahko prišli z novim šolskim letom. / Foto: Gorazd Kavčič

Stečaj Globusa trgovine pri koncu

V stečajni masi, glavino so predstavljali prostori v kranjski blagovnici Globus, ni ostalo nič več.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Stečaj kranjskega podjetja Globus trgovina, ki ga je ob nakupu kranjske blagovnice Globus konec leta 2000 odprl podjetnik Franc Bukovnik iz Hotelež, se pet let in pol po njegovi uvedbi bliža h koncu. Stečajna upraviteljica Mojca Breznik namreč Okrožnemu sodišču v Kranju predlaga, da stečajni postopek, uveden 12. februarja 2015, konča in jo razreši kot stečajno upraviteljico.

V stečaju Globusa trgovine je 22 upnikov prijavilo za

10,2 milijona evrov terjatev, stečajna upraviteljica Mojca Breznik jih je priznala 9,3 milijona evrov. Glavnino stečajne mase sta predstavljali približno dve tretjini blagovnice Globus, v kateri od leta 2011 na približno pet tisoč kvadratnih metrih deluje tudi Mestna knjižnica Kranj. Tržna vrednost nepremičnin v lasti Globusa trgovine je bila ocenjena na 5,7 milijona evrov, likvidacijska vrednost pa na 3,6 milijona evrov.

Stečajna upraviteljica je imela precej težav z unovčevanjem stečajne mase, saj

je izvedla več javnih dražb, a vseh nepremičnin ni prodala. S prodajo premoženja je tako Breznikova iztržila dober milijon evrov, skoraj celotni znesek je bil namenjen poplačilu glavnega ločitvenega upnika Gorenjske banke, ki je sicer v stečaju prijavila za 7,1 milijona evrov terjatev. Na Gorenjsko banko je sodišče na predlog upraviteljice preneslo tudi neprodani del premoženja iz stečajne mase v skupni ocenjeni vrednosti milijon evrov, tako da je bila banka na koncu v stečaju poplačana v višini 2,15 milijona evrov.

Zelena luč obvoznici

1. stran

»Nosilci urejanja prostora so zelo nenaklonjeni varianti civilne iniciative, nekateri so uporabili celo besedo nesprijemljivo, ki jo redko uporabijo v svojih mnenjih. To je resno opozorilo, saj zelo verjetno pomeni, da te trase ne bi bilo mogoče umestiti v prostor,« je poudaril Mlakar. Traso civilne iniciative sta za nesprijemljivo označila kmetijsko ministrstvo in Zavod za gozdove Slovenije, saj da preveč posega v območje najkakovostnejših kmetijskih zemljišč in življenjski prostor divjadi, ministrstvo za obrambo pa jo je za nesprijemljivo ocenilo zaradi zagotavljanja varnosti na območju vadišča in strelišča Slovenske vojske Mačkovec, ki se mu preveč približa. Zato je po Mlakarjevih besedah treba vztrajati pri prvotno določeni trasi in si prizadevati za njeno čimprejšnjo izvedbo, obenem pa poskrbeti za njeno optimizacijo predvsem glede zmanjšanja vplivov na bivalno okolje. Kot je še opozoril, bi sprememba trase, tudi če bi jim uspelo pridobiti vsa soglasja, gradnjo zamaknila za vsaj od pet do sedem let. Gradnja ceste po trasi iz podrobnega prostorskega načrta pa bi se

Potek obeh variant trase južne razbremenilne ceste – po podrobnem prostorskem načrtu in po predlogu civilne iniciative Mlino

lahko začela že v začetku prihodnjega leta, je ob svojem zadnjem obisku na Bledu napovedal minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec.

V imenu civilne iniciative je spregovorila Meta Pazlar, ki je poudarila, da so tudi sami ves čas stremeli k temu, da bi se gradnja začela čim prej, a do lani sploh niso bili slišani. »Od vsega začetka smo se zavzemali izključno za ohranitev celovitosti zgodovinske vasi Mlino, ki jo trasa po podrobnem prostorskem načrtu preseka, pa tudi za ohranitev naravne in

kulturne dediščine.« Verjame, da vseh teh težav ne bi bilo, če bi jim že prej uspelo najti skupni jezik z občino.

Odločitve blejskih občinskih svetnikov, da na podlagi predstavljenih informacij zavrnejo predlog civilne iniciative in potrdijo obstoječo traso, se je razveselil tudi bohinjski župan Jože Sodja. »S skupnimi močmi moramo zdaj pritisniti na državo, da izpolni dane obljube.« Ob tem verjame, da bodo blejski občinski svetniki lažje spali, ker so preverili tudi predlog civilne iniciative.

Brezplačno za upokoence

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Po podatkih s prodajnih mest na avtobusnih in železniških postajah je bilo doslej izdanih skoraj 50 tisoč brezplačnih voznic za upokoence in druge upravičence, ki jim pripada ta ugodnost, sporočajo z ministrstva za infrastrukturo. Glavnina upravičencev je

upokoencev, in sicer 47.344, 1049 je oseb, starejših od 65 let, ki nimajo drugega statusa, 769 imetnikov evropske kartice ugodnosti invalida in 452 vojnih veteranov.

Število vlog za izdajo brezplačnih voznic se po začetnem porastu zdaj nekoliko umirja, zato na ministrstvu za infrastrukturo opozarjajo, da se zainteresirani

za izdelavo brezplačne vozovnice lahko obrnejo na prodajna mesta na avtobusnih in železniških postajah (prodajnih mest po Sloveniji je več kot sto), kjer jim bodo vozovnico izdali takoj. Po podrobnejše informacije jih napotujejo na klicni center IJPP: telefonska številka je 02 292 7389, elektronski naslov pa: ijpp@ortus-inc.si.

Wie daham...

Negujemo vašo #kariero
Negujemo #kakovostno

diplomirano osebje za nego in oskrbo bolnih in ostarelih (DGKP)

bolničarje negovalce (PA)

Celovec ob Vrbskem jezeru / Klagenfurt am Wörthersee

Nudimo vam:

- DGKP: 2.814,54 EUR bruto (v petem letu, z dodatki)
- PA: od 2.110,50 EUR bruto (po kol. pogodbi)
- 14 plač letno / delo 38 ur na teden

Pogoj je ustrezná izobrazba in zelo dobro znanje nemškega jezika. Veselimo se vaše vloge na:

bewerbung@wiedaham.at

karriere.wiedaham.at

Podjetje Fruhmann iz Vernberka / Wernberga (bližina Beljaka) zaposli

kuharja m/ž (Koch/Köchin)

Mesečna plača na osnovi 48-urnega delovnega tedna 1700 evrov neto. Delo za nedoločen čas. Po potrebi vam nudimo tudi možnost bivanja. Prosimo, javite se nam na: Gasthaus & Landfleischerei Fruhmann, A-9241 Wernberg / Vernberk, Triester Strasse 1 +43 664 204 52 27 | office@fruhmann.at | www.fruhmanna.at

Tudi letos je leto obletnic

Zaradi epidemije covid-19 so člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kranj redni letni občni zbor namesto marca pripravili konec junija.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Zadnji junijski torek so se na rednem letnem zboru veterani iz Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kranj. Zbrani so pozdravili nagrado članico in člane za njihov prispevek pri uveljavljanju veteranske organizacije na področju Upravne enote Kranj in širše. Bronaste plakete ZVVS so prejeli Simon Jelar, Drago Kopač, Srečo Omejc, Mihael Rauter, Boris Zdešar in Miloš Zupančič, srebrne plakete pa Branko Benčević, Helena Kalan, Branko Vukanac in Tone Zupančič.

Predsednik Anton Rešek je spomnil na dvajsetletnico delovanja združenja, ki so ga veterani obeležili lani novembra s priložnostno svečanostjo, kjer so podelili priznanja. Spominske kovance je prejelo enajst ustanovnih članov, posebno priznanje pa je prejela družina Bolka, ki je v svojem Gostišču Krištof

v Predosljah gostila takratni ustanovni zbor. Pomembna je bila tudi okrogla miza v Mestni knjižnici Kranj, kjer so nekdanji člani OŠTO Kranj in veterani v sliki in predstavi delo združenja.

Na letnem zboru so sprejeli tudi načrt dela za letošnje leto, ko proslavljajo tridesetletnico Manevrske strukture narodne zaščite in trideset let od neodaje orožja. Poleg običajnih aktivnosti je bilo v letošnjem letu prvič na sporedu kolesarjenje po poti spominov, to je okoli letališča Brnik z obiskom spominskega obeležja padlemu Petru Petriču in zaključkom na eni od prehrabnih lokacij.

Predsednik Rešek je predstavil tudi nov zbornik Orožja nismo oddali in spominski kovanec, ki so ga prejeli akterji akcije neodaje orožja s Kranjskega štaba teritorialne obrambe. To so bili Bor Balderman, posmrtno Miro Malavašič, Dušan Mostrokol, Darjo Črmelj, Martin Žugelj in Anton Rešek.

Razstavili dela s slikarskega srečanja v Sorici

Železniki – V Galeriji Muzeja Železniki so minuli torek odprli razstavo del, ustvarjenih na slikarskem srečanju Extempore Sorica, ki je potekalo zadnji junijsko soboto v organizaciji škofjeloške izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti. Na razstavi, ki je nastala v sodelovanju z Muzejskim društvom Železniki, se predstavljajo: Karlo Markovič, Ema Nunar, Franc Rant, Janez Rant, Edi Sever, Danica Štajer, Lojze Tarfila in Stane Zgaga. Poleg slik, nastalih v Sorici, se vsak avtor predstavlja še z enim delom po lastnem izboru.

Razstavo si je možno ogledati do 3. avgusta. / Foto: Simon Benedičič

Jezerska štorija štiri petke

Jezersko – V okviru poletnih dogajanj na Jezerskem ob petkih uprizarjajo igro Jezerske štorije. Julija in avgusta jo bodo igrali štiri petke, in sicer 24. in 31. julija ter 7. in 14. avgusta, vsakokrat ob 20. uri. V primeru lepega vremena bodo štorije potekale na prostem, v Županovem kotu, v primeru dežja pa v Jenkovi kasarni po že ustaljenem programu. Dokler bo veljal odlok vlade za preprečevanje okužb s covid-19, bodo v primeru, da se bo v kasarni zbralo več kot deset gledalcev, naredili seznam udeležencev s kontakti, v Županovem kotu pa to ni potrebno.

Ponovno o poslovnih conah

Petnajst let je minilo od prvega branja odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za poslovno cono v Preddvoru, to sredo se je občinski svet ukvarjal z drugo obravnavo.

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Preddvor – Prostorski načrt občine Preddvor je na območju jugovzhodnega dela urbanističnega načrta predvidel območje stavbnih zemljišč, namenjenih podjetniški coni obrti in malih podjetij, z OPPN pa se določajo natančnejša merila in pogoji. Poldrugo desetletje je minilo od prvega branja odloka, medtem so se menjali občinski sveti in župan, spremenila se je tudi zakonodaja, ki je med drugim zahtevala tudi izdelavo poplavne študije. Z drugo obravnavo, ki so jo opravili na julijjski seji občinskega sveta, zdaj v Preddvoru upajo, da so bližje urejanju poslovne cone.

Poslovna cona je predvidena na levem bregu Kokre, na južnem delu naselja Preddvor, pravzaprav že na območju Tupalič. Cona naj bi nastala med strugo reke Kokre, regionalno cesto Kranj–Jezersko in na jugu med strnjanimi kmetijskimi površinami. Površina ureditvenega območja znaša slaba dva hektarja. Kompleks poslovne cone je zasnovan kot sodobno polifunkcionalno območje poslovno-ekonomskih dejavnosti s fleksibilno zasnovano manjših funkcionalnih enot. Cona je razdeljena na štiri funkcionalne celote, znotraj je mogoče

Pogled na območje, kjer bo prihodnja poslovna cona / Foto: Tina Dokl

oblikovati načeloma dvajset funkcionalnih enot, namenjenih gradnji stavb. Sistem prometnega urejanja se na vzhodnem delu navezuje na regionalno cesto preko trikrakega križišča, na zahodu pa preko dvonamenskega mostu na desni breg reke Kokre. Na glavno zbirno cesto (smer vzhod–zahod) se prečno navezuje dve prometnici: prva ob reki dopušča možnost povezave s preostalim delom poslovne cone ob reki na severu, druga je interna in s križiščem z glavno zbirno cesto napačna do dvajset funkcionalnih enot. Kot navaja dokument, je to območje prvenstveno

namenjeno poslovnih con s poudarkom na formiranju visokotehnoloških, lesno predelovalnih, družbenih (na primer zdravstvo), storitvenih, gostinskih, poslovnih in skladiščnih dejavnosti. Pripravljen dokument Borut Ulčar je podrobno pojasnil postopke priprave akta, za katerega so potrebovali številna soglasja, nazadnje so jih pridobili tudi s področja urejanja voda in varstva narave. Vodarji so zahtevali tudi gradnjo nasipa, za zahodni del cone pa vodni zadrževalnik. Župan Rok Roblek je povedal, da se usklajujejo z lastniki zemljišč, zainteresiranih za poslovno

cono, ki se nagibajo k temu, da bi celotno območje prodali občini. Občina naj bi zgradila komunalno infrastrukturo, vredno poldrugi milijon evrov. Možnosti v zvezi s tem še tehtajo, je še povedal župan.

Svetniki so odlok potrdili, pomislek glede cestne ureditve pa odpravili s sklepom, da se v fazi projektiranja v dodatnem dokumentu uredijo te rešitve. Ob tem so poudarili tudi potrebo po kolesarski stezi ob regionalni cesti skozi Tupaliče, češ da je prostora zanjo dovolj, s štetjem kolesarskega prometa pa naj državi to potrebo tudi dokažejo.

Turizmu še več pozornosti

Razvoj turizma in delo na prepoznavnosti Selške doline ostaja ena osrednjih nalog Javnega zavoda Ratitovec. Obisk Muzeja Železniki lani za petino večji kot predlani.

ANA ŠUBIC

Železniki – Občinski svetniki so na zadnji seji potrdili poročilo o delu Javnega zavoda Ratitovec (JZR) v lanskem letu. JZR, ki upravlja Muzej Železniki, športno dvorano in športni park Dašnica ter plavalni bazen vključno s teniškim igriščem in mladinskim centrom, je lani ob 585 tisoč evrih prihodkov ustvaril nekaj manj kot 28 tisoč evrov presežka, ob upoštevanju ostanka iz preteklih let pa dobrih 98 tisoč evrov. Kot je razvidno iz poročila, so nekoliko več prihranili načrtno, saj so pričakovali dodatne stroške s prenovo savn, s prijavo na projekte, zalaganje sredstev in investicijske vložke na infrastrukturi. JZR je vključno z direktorjem

Gregorjem Habjanom imel devet zaposlenih, letos pa so dodatno zaposlili še reševalca iz vode in polovično tudi novo čistilko.

Prioritetna naloga JZR je opravljanje javne službe, za katero so lani prejeli nekaj več kot 180 tisoč evrov, od tega slabih 158 tisoč evrov iz občinskega, preostalo pa iz državnega proračuna. Dobri dve tretjini prihodkov oz. 405 tisoč evrov so ustvarili s tržno dejavnostjo, od tega 276 tisoč evrov z gostinstvom. Promet v bifejih je bil zaradi gradnje ceste mimo bazena in prenove savn sicer nekoliko manjši kot predlani.

Zmanjšali so se tudi prihodki bazena, predvsem zaradi njegove nadaljnje obnove in poletnega zaprtja

zaradi potreb po reševalcih. Bazen in savne je lani obiskalo 6212 uporabnikov, če prištejemo še člane plavalnega kluba in osnovnošolce, pa je bilo blizu 24 tisoč obiskovalcev. Zadnja leta opažajo tudi upad prihodkov od najema športne dvorane, saj je zasedenost manjša. V muzeju so našli 2465 obiskovalcev oz. slabih 400 več kot predlani, poleg tega so zabeležili še 2200 obiskovalcev v galerijski dejavnosti. JZR je sodeloval tudi v različnih projektih na področju turizma in kulture, delal na prepoznavnosti Železnikov in Selške doline, izpeljal različne športne turnirje ... V okviru mladinskega centra so izpeljali okoli štirideset delavnic, nekaj aktivnosti

z gosti in zagotovili vsaj osemsto ur obratovanja.

»Precej smo izboljšali ponudbo in vse svoje storitve dvignili na višji nivo, kar se tudi pozna pri rezultatu. Potrebno bo še delo na turizmu v turistični poslovalnici in muzeju,« v poročilu navaja direktor in napoveduje, da bodo napore vložili tudi v nadaljnjo obnovo bazena. Poudaril je tudi, da jim je v močno oporo Občina Železniki s svojimi sredstvi ter da je JZR njena podaljšana roka na področju družbenih dejavnosti. Objekti, ki jih imajo v upravljanju, so v občinski lasti in zahtevajo veliko raznoliškega dela in denarja, da so urejeni in gospodarno vzdrževani. »Potrebno bo veliko truda, da jih bomo ohranili v takem stanju,« je dodal.

Cesta, ki povezuje občini

Na Vrhovju so minuli petek tudi uradno odprli cesto, ki povezuje Cerkljansko Dobravo s Tunjicami.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vrhovje – Cesta Cerkljanska Dobrava–Vrhovje je predstavljala še zadnji odsek, ki v Občini Cerklje ni bil asfaltiran, a so v občini pred nedavnim tudi to 3,5 kilometra dolgo cesto prevlekli z asfaltno prevleko. K projektu so pristopili tudi na Občini Kamnik, kjer so dodali še šeststo metrov asfalta proti Tunjicam in tako povezali obe občini in tamkaj živeče prebivalce Vrhovja, Viševce in drugih zaselkov.

Celotna investicija je Občino Cerklje stala 505 tisoč evrov. Že leta 2018 so cesto sanirali s 7.500 kubičnimi metri gramozja in za to namenili 75 tisoč evrov, letos

Z ureditvijo ceste do Vrhovja so v Cerkljah asfaltirali še zadnjo makadamsko cesto v občini.

Uradno odprtje ceste na Vrhovju

pa so za asfaltno prevleko, odvodnjavanje, zidove in zložbe ter prometno ureditev namenili še dodatnih 430 tisočakov.

A kot je povedal Cerkljanski župan Franc Čebulj, so v 26 letih poleg tega za vzdrževanje ceste namenili še približno sedemsto tisoč evrov, zato se bo ta

investicija, zaradi nižjih stroškov vzdrževanja občini gotovo povrnila. »A ne le to, ljudje bodo začutili, da smo jim namenili pozornost in jih med seboj povezali,« je povedal Čebulj.

V Kamniku so za šeststometrski odsek proti Tunjicam odšteli 83 tisoč evrov. Za razliko od Cerkelj pa jih

v Kamniku po besedah župana Mateja Slaparja čaka še sto kilometrov makadamskih cest, dodatnih sto kilometrov pa je potrebnih obnove.

Na odprtju, ki so ga v petek popoldne pripravili v središču vasi Vrhovje, sta oba župana opozorila na pomen dobrih odnosov med obema občinama, ki so jih gradili že pred leti z asfaltiranjem ceste med Sidražem in Tunjiško Mlako in denimo tudi z odkupom Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik. Kot je opozoril Čebulj, pa upajo, da bodo podobno nadaljevali tudi v prihodnje in v kamniški občini kmalu pristopili tudi k asfaltiranju ceste med Svetim Lenartom in Zakalom.

Zbrane je nagovoril tudi minister za obrambo Matej Tonin, pred uradnim odprtjem pa je cesto blagoslovil cerkljanski župnik Jernej Marenk.

V Dragomlju gradijo pločnik

Dragomelj – Občina Domžale za izboljšanje prometne varnosti gradi nov pločnik za pešce na desni strani regionalne ceste Šentjakob–Domžale v Dragomlju. Pločnik bo dolg 630 metrov, hkrati pa bodo uredili tudi javno razsvetljavo in zamenjali dotrajane oz. neustrezne vodovodne cevi, zaradi česar bodo morali polovico državne ceste tudi na novo preplastiti. Dela, ki potekajo že od aprila, bodo predvidoma zaključena do konca julija. V teh dneh bodo zaradi lažje izvedbe morali vzpostaviti tudi nekajdnevno popolno zaporo državne ceste, a bo za obvoz poskrbljeno.

Pešci bodo ob državni cesti v Dragomlju na pločniku že kmalu bolj varni. / Foto: Vido Repanšek, Občina Domžale

Brezplačno vodenje po starem delu Železnikov

Železniki – Javni zavod Ratitovec je uvedel brezplačna turistična vodenja po starem delu Železnikov, ki potekajo vsako soboto v juliju in avgustu. Zbor udeležencev je ob 10. uri pred cerkvijo sv. Antona, od koder se bodo pod vodstvom turistične vodičke odpravili na enourni ogled zanimivosti v starem delu mesta. Omeniti velja še vodene ogledne v Muzeju Železniki, ki potekajo ob petkih ob 10. uri vse do konca avgusta in se jim s plačilom muzejske vstopnine lahko pridruži vsakdo.

Aktivne počitnice

Ne glede na to, ali imate raje umirjene pohode čez hribe in doline ali adrenalinski alpinizem, lahkoten kolesarski izlet ob morskimi obali ali grizenje kolen v klanec ter drvenje v dolino, raziskovanje jezera s pedalinom ali veslanje na divjih vodah – Nemčija vam ponuja ogromno možnosti za aktivni dopust čisto po vaši meri.

Počitniška dežela ima več kot 200.000 kilometrov pohodniških poti vseh zahtevnosti, ki potekajo po različnih pokrajinah in zadostijo vsem okusom, ter ponujajo nešteto razburljivih ter bolj ali manj zahtevnih pohodov s krajšimi etapami, med katerimi si lahko privoščite počitek ob jezeru, obisk rezervata za živali, restavracije ali gozdnega igrišča, tako da bodo nad izletom navdušeni vsi družinski člani. Dober primer je 230 kilometrov dolga pohodna pot Jurasteig na Bavarskem, ki z dvanajstimi etapami in obvladljivo višinsko razliko predstavlja čudovito pot za ljudi

vseh starosti. Pot vas bo vodila po alpskih stezicah in čez travnike, lahko se ustavite v kateri od zasanjanih tradicionalnih vasic, obiščete jamo Räuberhöhle in pohajkujete po barju. Med tamkajšnjimi zanimivostmi so še ograda z jeleni ter številni gradovi in samostani. Še ena izvrstna ideja je, da se z ladjico odpeljete do opatije Weltenburg in si povrnete moči s kulinaricnimi dobrotami. Če imate radi šport in se ne bojite višine, se lahko podate na eno od daljših pohodniških poti, pri katerih je treba premagati več višinskih metrov. Ena od takšnih poti je Schluchtensteig v schwarzwaldskem

nacionalnem parku. Pohodniška pot na jugu Schwarzwalda poteka blizu švicarske meje; dolga je 119 kilometrov in vodi mimo številnih biserov narave, zgoščenih na tem območju. Sestavljena je iz šestih etap, pri čemer skoraj polovica poti vodi skozi neokrnjeno naravo: po skritih soteskah, mimo šumečih slapov, strmih skalnih sten in impresivnih pogledov na Alpe. Ob tej čudoviti poti so tudi turistične atrakcije, kot sta sloviti Schluchsee na 952 metrih nadmorske višine in kulturna znamenitost, stolnica St. Blasien. Tistim, ki so najsrečnejši med potiskanjem pedal, počitniška dežela Nemčija ponuja skupaj več kot 70.000 kilometrov kolesarskih poti. Na zahodu Nemčije edinstvena kolesarska pot po Porurju na majhnem območju združuje industrijo ter kulturne in naravne znamenitosti. Ta 240 kilometrov dolga pot kolesarje večino časa vodi ob reki, stran od motornih vozil in mimo mest, kot sta Hattingen z očarljivim starim mestnim jedrom in Essen, v katerem lahko obiščete porurski "Eifflov stolp", industrijski kompleks Zeche Zollverein – znamenitost, ki jo je Unesco uvrstil na svoj seznam svetovne dediščine – in očarljivo jezero Baldeneysee. Na razgibani poti se kar ni mogoče nagledati bujnih gozdov, travnikov, gradov, znamenitih predalčnih lesenih gradenj ter ostankov industrije.

Se na oddihu ne želite odreči telesni aktivnosti? Dobra novica: ni se vam treba. Razmigate se lahko v eni od številnih plezalnih dvoran ali pa se – ob lepem vremenu – podate v Brühl in tam obiščete plezalni stolp Via Ferrata ali plezalni park Kletterwald Schwindelfrei. Ljubitelji

Saška, Saška Švica, vožnja z ladjico na jezeru Amselsee © DZT, Foto: Jens Wegener

plezanja pa bodo nekaj zase našli tudi v regiji RUHR: Plezališče pri mostu Hohenzollern brezplačno ponuja približno 70 smeri različnih težavnostnih stopenj. Je edini prosto dostopen plezalni objekt na zgodovinskem spomeniku v Nemčiji, z vrha mostu pa boste lahko uživali v popolnem pogledu na še eno znamenitost Unescove svetovne dediščine – kölnsko katedralo. Ne nazadnje bodo v Nemčiji uživali tudi ljubitelji vode. Z morjem ter številnimi jezери in rekami ni vodnega športa, ki se ga obiskovalci ne mogli lotiti. Kajtanje, vožnja s kanujem, rafting, jadrnanje ali spust s kajakom na divjih vodah – Nemčija ponuja

vse to. Ljubitelji veslanja se lahko po poti za kanuje Obermain-Lichtenfels spustijo vse do Bamberga. Ta del reke Majne skozi Frankovsko teče 42 kilometrov brez zajezev vse do mesta Bamberg, ki je na Unescovem seznamu svetovne dediščine. Dobra infrastruktura za kanuiste, čudovite pokrajine in možnost, da veslaško turo zaključite na enem od slovitih bamberških pivskih vrtov, so le nekateri od mnogih razlogov, zakaj je veslanje tukaj dobra odločitev.

NEMČIJA IMA VSE, KAR SI LAHKO ŽELITE NA AKTIVNIH POČITNICAH. KAJ ŠE ČAKATE?

Saška Švica, pohodništvo v gorovju Elbsandsteingebirge © DZT, Foto: Jens Wegener

V sodelovanju z:

Nemčija
Počitniška dežela

www.germany.travel

Dve tekmi, dvakrat na stopničkah

Letošnja sezona je za kolesarje precej drugačna od običajnih, na dveh najpomembnejših tekmah, državnem prvenstvu v cestni vožnji in kronometru, pa se je izkazal mladi kranjski kolesar Nik Čemažar, ki odločno napoveduje tudi boj v najmočnejši mednarodni konkurenci.

VILMA STANOVNIK

Šutna – Potek sezone za kolesarje je bil zaradi epidemije covida-19 do sedaj precej drugačen od načrtovane, z dejstvom, da je večina tekem prestavljenih ali odpovedanih, pa so se morali sprijazniti tudi športniki. Kljub temu so večinoma zagnano trenirali, med njimi pa je bil tudi še ne 21-letni član Kolesarskega kluba Kranj Nik Čemažar s Šutne pri Žabnici, ki je prejšnji mesec odlično pripravljeno pokazal tako na državnem prvenstvu v cestni vožnji kot v vožnji na čas, ko je v svoji konkurenci enkrat osvojil drugo in enkrat tretje mesto. S simpatičnim Nikom sva se pogovarjala pred novo preizkušnjo, domačo dirko v Kranju, ki je na sporedu naslednji konec tedna.

Je bilo kolesarstvo vaša prva izbira med športi?

Ne, najprej sem treniral plavanje. Monotonosti in ploščic v bazenu sem se nato naveščal. Prijatelji so trenirali kolesarstvo in sošolec me je nagovoril, da sem začel tudi jaz. Tako sva se z mami med počitnicami leta 2011 odločila, da greva v takrat še Kolesarski klub Sava vprašati, ali se jim

lahko pridružim. Dobil sem prvo kolo, vse skupaj pa se je začelo zaradi zabave in prijateljev. Všeč mi je bilo tudi to, da me nikomur od domačih ni več bilo treba voziti na treninge, saj sem se od doma odpeljal kar sam. Kolesarstvo mi je postajalo iz leta v leto bolj všeč in sklenil sem, da bom vztrajal in začel resno trenirati.

Kaj pomeni, da resno trenirate?

Zadnjih nekaj let sem kolesarstvu posvetil velik del svojega časa, zasledujem svoj napredek, pozoren sem na prehrano. Kolesarstvo je postalo moj način življenja.

Kakšne cilje ste si zastavili?

V najstniških letih sem navdušeno spremljal Dirko po Franciji in takrat je zmagal Cadel Evans. Zamišljal sem si, morda bolj sanjal, da bi tudi sam nekoč zmagala na tej dirki. Ko sem začel nastopati v mednarodni konkurenci, pa sem ugotovil, da je tudi veliko drugih lepih dirk in da ni pomemben le Tour de France. Seveda pa si želim, da bi enkrat nastopil tudi na Dirki po Franciji.

Zadnja leta ste tudi član mladih slovenskih reprezentanc,

zato imate že kar nekaj izkušenj. Katere dirke so vam posebno ostale v spominu?

Vsa evropska in svetovna prvenstva so nekaj posebnega, saj je v istem terminu vedno tudi članska dirka. Prav tako mi je v spominu leta 2018 ostal Tour de l'Avénir, ko sem bil v ekipi, ko je zmagal Tadej Pogačar.

Gotovo že razmišljate o profesionalni ekipi?

Seveda računam na to, da bi enkrat živel od kolesarstva, da bi prestopil v najvišji razred. Pogovori o tem so že potekali, toda letošnja sezona in epidemija sta pač malce zaustavili načrte. Upam, da bo sedaj vse skupaj bolj normalno in da mi bo uspel še kakšen lep rezultat. Zamenjal sem trenerja, saj je namesto Tadeja Valjavca v klubu sedaj trener Miran Kavaš. Po preporočilu zaradi epidemije, ki je bil precej daljši, kot smo sprva mislili, so se priprave začela praktično znova – in ko smo izvedeli za državno prvenstvo, smo bili zelo zadovoljni. Imeli smo sploh prvo dirko po prekinitvi na svetu in bila je res odmevna.

Na obeh dirkah za državno prvenstvo ste stali na

Nik Čemažar je bil eden od junakov letošnjih kolesarskih državnih prvenstev. / Foto: Tina Dokl

stopničkah in to vam gotovo daje upanje, da se boste v nadaljevanju sezone dobro odrezali tudi v mednarodni konkurenci?

Že pred državnim prvenstvom smo imeli Kriterij Tadeja Pogačarja in takrat sem začutil, da sem dober. Vedel sem sicer, da bo v klanecu težko slediti tako Primožu Rogliču kot Tadeju Pogačarju, saj sta pač v vrhu svetovnega kolesarstva. Tako sem se odločil za pobeg že spodaj, ko smo najprej skupaj vozili štirje, nato pa sva v vodstvu ostala

z Janom Tratnikom. Na koncu je prednost znesla za sedmo mesto v skupni uvrstitvi in drugo mesto med mlajšimi člani, ko sem zaostal le za Tadejem Pogačarjem. To se mi zdi res lep rezultat. Teden kasneje je sledilo še državno prvenstvo v kronometru, kjer sem vozil kar solidno in osvojil tretje mesto, čeprav sem malce tvegaj, ker sem s kolesom za kronometer vozil že od začetka.

Gotovo že razmišljate o domači dirki v Kranju prihodnji konec tedna?

Upam, da se bo sezona nadaljevala res tako, kot je zamišljena, in da bo na sporedu še veliko dirk. Kranjska bo nekakšen uvod in upam, da bo potekala po naših načrtih. To pomeni, da upamo na kakšen pobeg. Je pa dejstvo, da je dirka v Kranju bodo sledile dirke za pokal narodov ter dirke za svetovno in evropsko prvenstvo. Upam, da mi bo dobro vožnjo uspelo pokazati prav na vseh. Potrudil se bom po najboljših močeh.

Nogometaši Triglava v Celju do točke

Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telekom so v sredo in včeraj odigrali tekme 34. kroga. Tekma v Celju med Celjem in Triglavom se je končala neodločeno 2 : 2. Kranjčani so do zadetka prišli že v prvi minuti, ko je prosti strel izvedel Marten Gert Wilmots, v kazenskem prostoru pa je najvišji bil Milan Milanović, ki je z glavo premagal domačega vratarja Matjaža Rozmana. Celjani so v nadaljevanju zaigrali bolj napadalno, a je bila obramba Kranjčanov dovolj zbrana, pripravili pa so si tudi nekaj priložnosti. V drugem delu so domačini že po tridesetih sekundah izenačili. Nato je v 54. minuti Aleš Mertelj s krasno podajo zaposlil Žana Roglja, ki je s strelom v daljši kot Kranjčane znova popeljal v vodstvo. Deset minut kasneje je domačinom uspelo še drugo izenačenje za končni rezultat 2 : 2. Včeraj so nogometaši odigrali še tri tekme. Domžalčani so gostovali pri Aluminiju, vendar se tekma do zaključka naše redakcije še ni končala. V nedeljo ob 18. uri bo Triglav gostil Bravo, Domžalčani pa gostujejo pri Mariboru.

Lana Flerin je bila najboljša

Kranj – Max Tennis Club iz Ljubljane je minuli konec tedna pripravil teniški turnir za dekleta do 14 let. Na njem je odlično nastopila mlada igralka kranjskega Triglava Lara Flerin. Na turnir je prišla kot tretjepostavljena igralka, nato pa je zabeležila kar pet zaporednih zmag brez izgubljenega niza. V polfinalu je z rezultatom 7 : 5 in 7 : 6, premagala prvo nosilko Julijo Bogatin, v finalu pa je bila s 6 : 4 in 6 : 0 boljša od Eve Cikajlo. Lara je tako osvojila svoj prvi turnir.

Pokal Bleda in Velika nagrada občine Gorje

Rudno polje – Kolesarski klub Bled bo jutri, v soboto, organizator dirke Pokal Bleda, Kolesarski klub Gorje pa kolesarske dirke Velika nagrada občine Gorje. Obe dirki bosta potekali na krožni trasi biatlonske proge na Pokljuki. Pokal Bleda je na sporedu dopoldne, državno prvenstvo v kriteriju pa popoldne.

Kljub težavam plavalni miting

Koronavirus, močno deževje z grmenjem, sonce in prva plavalna prireditev po epidemiji so glavne značilnosti 44. Mednarodnega plavalnega mitinga Telekom 2020 v radovljiškem bazenu.

MATJAŽ KLEMENC

Radovljica – V zadnjem času so se razmere v povezavi s covidom-19 spet poslabšale in tradicionalna prireditev, 44. Mednarodni plavalni miting Telekom 2020, je bila pod velikim vprašajem.

»Še med tednom je bilo kar nekaj pomislekov, ali bo sploh mogoče izpeljati tekmovanje, saj so se pogoji iz dneva v dan spreminjali. V četrtek smo dobili zeleno luč za izvedbo tekmovanja, vse potrebne postopke pa smo morali izvesti že bistveno prej in na drugem nivoju, kot smo bili navajeni v preteklosti. Vesel sem, da ves trud ni bil zaman,« je bil po uspešni prireditvi zadovoljen predsednik Plavalnega kluba Radovljica Aleš Klement.

Zanimivo je dejstvo, da je bilo v Radovljici prvo atletsko tekmovanje v Sloveniji po koronavirusu in tudi plavalna tekma je krst po epidemiji

doživela v Linhartovem mestu. Na dvodnevno plavalno prireditev se je prijavilo 386 tekmovalcev iz sedmih držav (Slovenija, Poljska, Italija, Hrvaška, Francija, Avstrija, Združene države Amerike). Žal ni bil samo koronavirus tisti, ki je prizadevnim prirediteljem povzročal sive lase. Sobotna dopoldnevna predtekmovanja so se normalno zaključila, a z nekaj dežja. Popoldne je vse pogosteje in močnejše deževalo, vse skupaj pa je spremljalo še močno grmenje. Organizator je tako popoldanske finalne tekme odpovedal. Za končni sobotni rezultat so šteli dopoldanski izidi.

Nedeljsko tekmovanje je potekalo v sončnem vremenu, a brez prisotnosti gledalcev na tribuni. Vseeno tekma ni minila brez vpogleda širše javnosti. Gledalci so se znašli in tekme v bazenu spremljali nedaleč stran, z Oble Gorice. Od februarja ni bilo

Po dolgem odmoru brez tekmovanj so se plavalke in plavalci minuli konec tedna pomerili v Radovljici. / Foto: Matjaž Klemenc

prave tekme, zato ne čudi, da je radovljiški bazen gostil večino slovenskih reprezentantov. Rezultati po tako dolgi prekinitvi tekmovanj niso bili najpomembnejši. Vseeno omenimo zmage v absolutni konkurenci, ki so jih prispevali plavalci in plavalke gorenjskih klubov. Nizozemec v vrstah kranjskega Triglava Ben Schwieter

je zmagal na sto in dvesto metrov prosto. Še eno zmago je Triglavu prispeval Sašo Boškan (petdeset metrov hrbtno). Reprezentantka Tjaša Vozel (Zvezda Kranj) je bila najhitrejša na sto metrov prsno. Ena zmaga je ostala tudi doma. Na petdeset metrov prsno je bila namreč najhitrejša prav tako reprezentantka Tjaša Pintar.

Pastirske kočje polne gostov

Velika planina je ena bolj obiskanih turističnih destinacij v občini Kamnik, kar se še posebej kaže letošnje poletje. Na planini je približno sto petdeset pastirskih koč – bajt, od tega kakšna četrtina takšnih za oddajanje turistom, in povpraševanje predvsem slovenskih gostov je letos mnogo višje od pričakovanj. Proste kočje praktično ni več mogoče dobiti.

JASNA PALADIN

Velika planina – Velika planina, ki se s svojim 1666 metrov visokim najvišjim vrhom vzpenja nad Kamnikom in po obronkih Kamniško-Savinjskih Alp, je največja pašna planina v Sloveniji. Njena pastirska dediščina sodi med najbogatejše v alpskem prostoru. Pastirje in krave v poletnih mesecih obiše vse več turistov, a kljub razvijajočemu se turizmu planina ostaja obdana z neokrnjeno naravo.

Najhitrejši in najlažji dostop do planine je z nihalke iz doline Kamniške Bistrice in nato z dvosedežnico do Zelenega roba, od koder je do pastirskega stanu le kakšnih 15 minut hoje. Številni pohodniki se na planino podajo tudi peš z nižje ležeče

hoje nas bo še čakalo, je odvisno od tega, na katerem parkirišču bomo parkirali in na kateri del planine smo namenjeni.

Najbolj obiskani je seveda Veliki stan, kot pastirji rečejo osrednjemu naselju, kjer čez poletje živijo, skrbijo za svojo živino in predelujejo mleko v mlečne izdelke. Streljaj stran v smeri Zelenega roba pa se nahaja t. i. turistično naselje t. i. pastirskih bajt, ki je namenjeno turistom. »Letos je že ves čas po koronakrizi veliko povpraševanje po izletih in nastanitvah na Veliki planini tako s strani domačih kot tudi tujih gostov, ki pa jih je seveda zaradi posledic koronavirusa znatno manj kot v preteklih letih v vrhu turistične poletne sezone,« opazuje na kamniškem TIC-u, kjer tes-

Zanimanje slovenskih gostov zares veliko

Prenočitvene kapacitete tako ponujajo denimo tudi v družbi Velika planina, ki je v stoodstotni lasti občine. »Pri nas lahko gosti koristijo turistične bone tako za najem kočje Košutnik, kjer je prostora za osem oseb, kot tudi za bivanje v kampu Alpe. Pripravili smo posebne pakete, ki vključujejo tudi zajtrk ter večdnevno vozovnico za obisk Velike planine. Sodelujemo še z nekaj ponudniki namestitvenih kapacitet na planini. Zanimanje slovenskih gostov je zares veliko. Zagotovo je večje povpraševanje tudi zaradi turističnih bonov. V preteklih letih smo v kočah gostili tudi veliko tujcev, ki pa jih je letos bolj malo. Zato so kočje, za katere vodimo recepcijske storitve, že oddane globoko v september, oddajajo pa se tudi že za jesenske in novoletne termine. Do začetka tega tedna smo unovčili že okoli petdeset turističnih bonov le v svojih kapacitetah,« nam je povedal direktor družbe Velika planina Leon Keder.

Največji ponudnik prenočitvenih kapacitet na planini je sicer družba Velika planina resort, ki oddaja pet koč. »Če smo imeli lansko leto okoli osemdeset odstotkov tujih gostov in le dvajset odstotkov domačih, je razmerje letos ravno obratno. Slovenci k nam prihajajo iz

Velika planina privablja predvsem zaradi pastirske dediščine in neokrnjene narave.

vseh koncev, povprečno pa prenočijo dva-ali trikrat. Koliko bonov so gostje že unovčili, niti še nismo začeli šteti, a kaže zelo dobro,« nam je povedala Anja Dangubič in dodala, da svojim gostom ob rezervaciji pošljejo knjižico z vsem, kar morajo vedeti o planini.

Polni do konca leta

S potekom sezone sta zelo zadovoljna tudi Julija in Miha Slapnik, ki preko podjetja Alpine resort oddajata dve kočji. »Minula leta je bilo v navadi, da so tujci naše kapacitete rezervirali že pozimi ali spomladi, letos pa

so v tistem obdobju prihajale zgolj odpovedi. Maja smo bili že vsi skupaj zelo v skrbeh, a v hipu, ko so se šele začeli omenjati turistični boni, so slovenski gostje že začeli klicati za rezervacije. In lahko rečem, da imamo do sedaj kar za četrtino več gostov kot v lanski sezoni, in to samo slovenskih. Do oktobra imamo že vse rezervirano, tudi novembrski konci tedna so že polni, december pa je že tako ali tako vsako leto poln. Če bi imeli še kakšno kočjo več, bi jo zlahka napolnili, in to v glavnem prav zaradi turističnih bonov,« nam je povedal Miha Slapnik.

Ponudniki prenočitvenih kapacitet svoje goste skušajo privabiti tudi z dobro hrano (denimo zajtrki, ki jih pripravijo v sodelovanju s pastirji), tudi savnami, vodeni ogledi, celo organizacijo kuharskih tečajev v gostišču na Zelenem robu in podobnimi zanimivostmi, obiskovalci planine pa se lahko tudi sami podajo po tematski poti Po poteh pastirjev, obišejo pastirski muzej in si pri pastirjih privoščijo kislino mleko z žganci, si ogledajo kapelico Marije Snežne, jamo Vetrnica in številne druge zanimivosti ali preprosto uživajo v zvoku kravjih vzvoncev, svežem zraku in lepih razgledih.

Seznam vseh pastirskih koč, ki se oddajajo na Veliki planini, je objavljen na spletni strani kamniškega turizma Visit Kamnik. Ponudnikov je kar nekaj in z dosedanjim potekom turistične sezone so zelo zadovoljni – predvsem zaradi t. i. turističnih bonov.

planine Kisovec ali iz Stahovice mimo sv. Primoža, od koder je do vrha tri ure hoje. Na planino se lahko podamo tudi z avtom po dolini Črne in nato s Kranjskega Raka po makadamski cesti ter parkiramo na enem od treh urejenih parkirišč, na katerih so ravno ta konec tedna začeli pobirati parkirnine. Koliko

no sodelujejo s ponudniki prenočitvenih kapacitet na Veliki planini in imajo na svoji spletni strani Visit Kamnik tudi seznam vseh koč, ki se na Veliki planini oddajajo. Teh ponudnikov je kar nekaj in z dosedanjim potekom turistične sezone so zelo zadovoljni – predvsem zaradi t. i. turističnih bonov.

Polovico manj dobička kot lani

Banke in hranilnice so v letošnjih prvih petih mesecih ustvarile 152 milijonov evrov dobička pred obdavčitvijo, kar je bilo polovico manj kot v enakem lanskem obdobju. Obseg posojil se zmanjšuje, krepji pa se varčevanje.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zaostrene razmere, ki jih povzročata novi koronavirus, vplivajo tudi na poslovanje bank in hranilnic. »Prepolovila se je rast posojil gospodinjstvom, postopno se zmanjšujejo tudi posojila podjetjem. Vloge podjetij in gospodinjstev še naraščajo, predvsem zaradi manjšega trošenja in delno tudi kot posledica izplačil države za blaženje posledic epidemije,« ugotavljajo v Banki Slovenije in dodajajo, da zaradi interventnih ukrepov deleži nedonosne izpostavljenosti še

ne naraščajo, ob nadaljevanju recesije pa se bodo v prihodnje verjetno povečevali. Zmanjševanje obrestnih in neobrestnih prihodkov ter ponovno oblikovanje oslabitev in rezervacij vplivata na nižjo dobičkonosnost bank, še večji vpliv pa pričakujejo v naslednjih četrtletjih.

Bilančna vsota bančne sistema je maja znašala 42,9 milijarde evrov in je bila za 7,2 odstotka višja kot maja lani. Kreditiranje podjetij se je upočasnilo, vendar je bila rast posojil podjetjem skoraj še enkrat višja od rasti posojil gospodinjstvom.

Odobranje likvidnostnih kreditov podjetjem v okviru interventnega zakona do konca maja še ni zaživele. Prvič po marcu 2016 se je zgodilo, da je bila pri potrošniških posojilih maja letos rast v primerjavi z letom prej negativna; upočasnila pa se je tudi rast stanovanjskih posojil. Medtem ko se je delež nedonosne izpostavljenosti v portfelju velikih ter srednjih in malih podjetij znižal, je pri potrošniških posojilih letos začel naraščati. Povečujejo se tako vloge podjetij kot gospodinjstev, kar 81 odstotkov vseh vlog gospodinjstev

pa predstavljajo vloge na vpogled.

Banke in hranilnice so v prvih petih letošnjih mesecih ustvarile 152 milijonov evrov dobička pred obdavčitvijo, kar je bilo polovica manj kot v primerljivem lanskem obdobju. Obrestni prihodki so se znižali in obrestni odhodki zvišali, razlika med prihodki in odhodki je bila maja že drugi mesec zapored negativna. Neobrestni prihodki so bili letos za petino manjši kot lani, banke in hranilnice so v zaostrenih gospodarskih razmerah oblikovale višje oslabitve in rezervacije.

Na skupščini Lona potrdili vse predlagane sklepe

CVETO ZAPLOTNIK,
SIMON ŠUBIC

Kranj – Delničarji Lona so na skupščini prejšnji teden z veliko večino potrdili vse predlagane sklepe. Seznanili so se s poročilom o lanskem poslovanju in z ugotovitvijo o bilančni izgubi v znesku 1,5 milijona tolarjev, podelili pa so tudi razrešnico upravi in nadzornemu svetu za leto 2019. Izguba je posledica računovodskega evidentiranja oslabitve naložbe in je ne bodo pokrili, ampak jo bodo prenesli v naslednje leto. Predsednik uprave dr. Imre Balogh in predsednik nadzornega sveta Igo Gruđen sta ob predstavitvi letnega poročila izrazila veliko

zadovoljstvo nad nedavno uspešno izvedeno dokapitalizacijo, ki je pokazala na zaupanje obstoječih delničarjev in novih vlagateljev v prihodnost Lona.

Skupščine se je udeležil tudi Kristjan Verbič, predsednik Vseslovenskega združenja malih delničarjev Kristjan Verbič, ki je doslej zastopalo 31 delničarjev s skupno 1,2 odstotka vseh delnic. V združenju si prizadevajo za prodajo delnic manjšinskih delničarjev pod čim boljšimi pogoji oz. njihov čim višji donos. Za več kot polovico delnic, ki so pristopile k v njihovega delničarskemu sporazumu, so tako že uspešno prodali v okviru vmesnih skupnih prodaj.

Zaščitite se pred vlomilci

SIMON ŠUBIC

Begunje – Radovljiški policisti so v Begunjah ta teden obravnavali tatvino denarja iz stanovanjske hiše. Okoliščine še preverjajo, obstaja pa možnost, da so lastniki ob odhodu pozabili zakleniti vrata, pojasnjujejo na Policijski upravi Kranj. Opozarjajo, da pred odhodom od doma preverite, ali so vsa okna zaprta in vrata zaklenjena. Prav tako naj ne bo na dosegu rok orodja, s katerim bi si vlomilec pomagal pri vlamu v objekt. »Glede na primere, s katerimi se policisti srečujemo, je še najučinkovitejše, da osebe, ki jim zaupate (sosedji, prijatelji ...), vedo, kdaj vas ni doma,« svetujejo.

Pri vlomih bo storilec raje izbral stanovanje ali hišo,

kjer bo imel najmanj ovir in bo tveganje za odkritje najmanjše, pojasnjujejo policisti. Stavba, v kateri ni nikogar, ker so stanovalci na primer na dopustu ali ki je očitno brez varovanja, bo bolj verjetno tarča vloma kot obratno.

»Posebno vabljava za vlomilce so odprta vrata ali okna, razpoložljivo orodje za dostop (na primer zaboji, lestev, ki omogoča dostop do drugače nedosegljivih oken, ipd.), vrtnarsko orodje, s katerim lahko vlomilec nasilno vlomí, zapuščene žive meje ali visoke ograje ... Lahke tarče so tudi vozila, zlasti če bodo vredne stvari odložene na vidnih mestih. V vozilih, niti v prtljžnikih, zato ne puščajte vrednih predmetov,« so še razložili na PU Kranj.

KRATKE NOVICE

V križišču se je prevrnil tovornjak s sekanci

Tržič – V semaforiziranem križišču pod bazenom v Tržiču se je v sredo kmalu po 6. uri prevrnilo tovorno vozilo za prevoz sekancev. Pri tem se je tovor razsul na brežino. Poškodovan ni bil nihče, nastala pa je materialna škoda. Približno štiri ure je trajalo, da so odstranili posledice nesreče, ta čas pa je bila cesta zaprta oziroma je skozi križišče promet potekal izmenično. Policisti so ugotovili, da se je nesreča zgodila zaradi neprilagojene hitrosti. Postopek proti vozniku še poteka.

Foto: PU Kranj

Otrok padel z drevesa

Ribčev Laz – V Ribčevem Lazu je v ponedeljek zvečer z manjše višine padel otrok in se poškodoval. Odlomila se je veja na drevesu, na kateri je stal. Reševalci Nujne medicinske pomoči Bohinj so otroka oskrbeli in predali dežurni ekipi Helikopterske nujne medicinske pomoči, ki ga je s helikopterjem Slovenske vojske prepeljala v ljubljanski klinični center. Prav tako v ponedeljek se je na Jesenicah pri delu zaradi nepredvidnosti delavec poškodoval nogo. Tuja krivda je izključena.

Med prevozom na tovornjaku zagorele smeti

Kamnik – V sredo zjutraj je zagorelo v zabojniku za smeti na tovornem vozilu za prevoz odpadkov na Cankarjevi cesti v Kamniku. Požar, ki ga je začel gasiti že voznik, so dokončno pogasili kamniški gasilci. Vzrok požara še ni znan, zagorele pa so smeti v zabojniku. V požaru je nastalo za pet tisoč evrov škode. Policisti preiskujejo dogodek v smeri suma kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti, o ugotovitvah pa bodo obvestili pristojno tožilstvo, so razložili na Policijski upravi Ljubljana.

Vloma v Domžalah

Domžale – V Domžalah so policisti predvčerajšnjim obravnavali dva vloma. Iz gostinskega lokala je izginil menjalni denar. Lastniki so prijavili za petsto evrov škode. Nekdo je vlomil tudi v brunarico in ukradel denar in kantico z gorivom. V tem primeru je nastalo za 520 evrov gmotne škode.

Gore (ni)so drugo morje

Letos v gore množičneje zahajajo tudi neusposobljeni obiskovalci, ki poletje običajno preživljajo na morju in zato nimajo ustreznega gorniškega znanja. Gorski reševalci so letos izvedli že več kot dvesto intervencij, največkrat zaradi nepoznavanja terena, neprimerne opreme in slabe telesne pripravljenosti.

SIMON ŠUBIC

Vogel – Letošnja gorniška sezona je zaradi epidemije covid-19 nekaj posebnega, saj v gore zahajajo tudi neusposobljeni obiskovalci, ki sprostitev namesto v gorskem svetu običajno poiščejo na morju in v drugih počitniških destinacijah, so na sredini novinarski konferenci opozorili gorski reševalci. Ti so se sicer tudi na letošnjo sezono skrbno pripravili, kot običajno je čez poletje na brniškem letališču v stalni pripravljenosti dežurna ekipa gorskih reševalcev, ki izvaja helikopterska reševanja. Ta v zadnjih letih predstavljajo že približno polovico vseh reševanj v gorah.

Julija že več kot trideset reševanj

Gorski reševalci – letos so imeli do sredine julija 211 intervencij (lani 275) – letošnjo sezono delijo na več obdobj. Prvi, zimski del so v hribih vladale idealne razmere, a tudi zelo zahtevne, tako so imeli v predkoronskem obdobju kar 82 intervencij, je pojasnil predsednik Gorske reševalne zveze Slovenije Janez Rozman. »Sledila je razglasitev epidemije in od 15. marca do 15. maja smo opravili 43 intervencij. Zadeve so se tedaj umirile, posredovanja so večinoma potekala v sredogorju. Od konca epidemije do 15. julija pa smo opravili 86 intervencij, od tega ta mesec že 32. To kaže na povečan obisk

Gorska reševalna zveza Slovenije tudi letos sodeluje z Zavarovalnico Triglav v akciji Očistimo naše gore. Za letošnjo planinsko sezono so pripravili nabor video sporočil, ki naslavljajo nekatere najpogostejše napake nepripravljenih pohodnikov glede ustrezne priprave na pohod, ustrezne hidracije, izogibanja izčrpanosti, priprave na obisk ferat in zavarovanih plezalnih sten, postopnega približevanja gorskega sveta otrokom in obiska gora pozimi.

hribov, s katerim naraščata tudi število nesreč in poškodb, ki se še vedno najpogostejše zgodijo zaradi nepoznavanja terena, neprimerne opreme in slabe telesne pripravljenosti,« je poudaril.

V zadnjih letih se povečuje število reševanj nepoškodovanih ljudi zaradi izčrpanosti ali zgrešene poti, je pojasnil Jani Bele, predsednik Komisije za informiranje in analize. Svetujejo, da si gorske cilje izbiramo postopno:

Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

Predsednik Gorske reševalne zveze Slovenije Janez Rozman (na sredi), ob njem Robert Kralj iz letalske enote policije in Jani Bele, zadolžen za informiranje in analize v GRZS

»Če gremo najprej na Šmarno goro in vidimo, da komaj pridemo na vrh, ne gremo naslednjič takoj na Kamniško sedlo, ampak spet na Šmarno goro, dokler se ne natreniramo.«

Ne zaupajmo slepo telefonom

Obiskovalci se v hribih vse pogosteje tudi izgubijo, čeprav je v Sloveniji okoli deset tisoč kilometrov označenih planinskih poti. »Velja pravilo, da se držimo markiranih poti. Če vidimo, da nekaj časa na poti ni markacije, je to znak, da smo se izgubili. Tedaj se vrnimo do zadnje markacije in pazljivo poiščemo drug odcep z markacijami. V zadnjem času se številni tudi izgubijo, ker slepo zaupajo mobilnim telefo-

Na Hanzovi poti na Malo Mojstrovko je poškodovana jeklenica, so sredi tedna sporočili iz Gorske reševalne službe Kranjska Gora, kjer vzpon na Malo Mojstrovko po tej poti v izogib poškodbam odsvetujejo. Iz Planinske zveze Slovenije pa obveščajo, da bodo zaradi vzdrževalnih del v juliju zaprte nekatere poti na Triglav: Bambergova pot oziroma pot čez Plemenice, pot od doma Planika do Malega Triglava in pot od Planike do Triglavске škrbine.

Gorski reševalci že nekaj let opozarjajo tudi na problematiko ferat, ki so pri nas drugačne kot v tujini, še zlasti v Italiji, kjer so s klini in jeklenicami opremljene dolgotrajne poti čez visoke stene, pri nas pa so ferate neke vrste adrenalinski park, v katere se podaja množica ljudi. »Lani smo imeli sedem reševanj v feratah. Glavni vzrok je bila onemoglost, kajti za ferate moramo biti fizično kar dobro pripravljeni, sicer lahko zaradi onemoglosti hitro potrebujemo pomoč reševalcev.« Ljudje so za ferate sicer kar dobro opremljeni, dobro opremijo tudi svoje otroke s samovarovalnim kompletom, a jih žal velikokrat spustijo v ferate kar same brez varovanja. »Če že vodimo otroka v ferate, ga obvezno varujemo z vrvjo, seveda pa moramo pri tem obvladati vrstno tehniko, osnovne vzle in princip varovanja. Če tega znanja ni, raje najemite gorskega vodnika, enako tudi za težje vzpone, za katere nismo dovolj usposobljeni,« še svetuje Bele.

Gore niso modna brv

»Gore so postale drugo morje,« pa je bil slikovit Robert Kralj iz letalske in gorske policijske enote. »Naše ugotovitve letos niso posebej

spodbudne. Opažamo, da ima veliko domačih in tujih obiskovalcev gora zelo slabo obutev, predvsem gre za nizke športne copate z gladkim podplatom. Veliko jih je v kratkih majicah in hlačah ter z majhnimi nahrbtniki, v katere gresta samo mobilni in denarnica, za vso obvezno opremo gornikov pa v njih ni prostora. Že po tem vidimo, kako se je nekdo pripravil in predvidel, kaj ga lahko v hribih doleti, da ga lahko ujame nevihta ali druge nevšečnosti, ki v gorah niso tako redke. Hribi torej niso modna pista, ampak zahteven teren, ki od obiskovalca zahteva znanje, izkušnje in veliko mero odgovornosti,« je opozoril Kralj.

Policisti tudi opažajo, da se mnogi v hribe odpravijo s psi, kar sicer ni narobe, a treba je izbirati zanje primerne poti in jih imeti na povodcih, ker psi preganjajo divjad, nato pa lastniki svoje pse. »Zgodilo se je že, da smo nazadnje iskali tako lastnika kot psa,« je razložil Kralj in posvaril pred fotografiranjem na najbolj izpostavljenih delih planinskih poti, kjer lahko ob nepredvidnosti hitro pride do zdrsa ali padca v globino. Kralj kroničnim bolnikom tudi odsvetuje izbiro zahtevnih poti v visokogorju.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Ubil se je pri skoku iz gorečega Narodnega doma

Trinajstega julija je minilo sto let od tragične smrti Huga Robleka, po katerem nosi ime Roblekov dom na Begunjščici. Nesrečno naključje je hotelo, da je v Narodnem domu v Trstu z ženo Pavlo prenočil ravno v noči, ko so dom požgali fašisti ... Ob obletnici so v radovljiškem društvu Sciurus izdali osebno znamko, priložnostni ovitek in žig.

URŠA PETERNEL

Trinajstega julija 1920 so fašisti požgali Narodni dom v Trstu. Minuli poneдельник, ob stoti obletnici požiga, je na domu spet zaplapol slovenska zastava, saj so dom vrnili Slovincem v Italiji. S požigom pred stotimi leti pa je tragično povezana tudi usoda Huga Ro-

Hugo Roblek / vir: Wikipedija

bleka, lekarnarja, planinca in narodnega borca, ki je bil edina žrtev požara. Ubil se je namreč pri skoku iz gorečega doma ... Po njem nosi ime Roblekov dom na Begunjščici.

Hugo Roblek se je rodil 27. decembra 1871 v Radovljici lekarnarju Aleksandru, po končani nižji gimnaziji v Ljubljani in lekarniški praksi v Kranju pa je študiral farmaceutiko na Dunaju. Zatem je pomagal v očetovi lekarni v Radovljici,

služboval v Vipavi, kasneje v Švici in leto dni celo v Egiptu, piše Rudolf Andrejka v Slovenskem biografskem leksikonu. Leta 1906 se je vrnil v domovino in vzel v najem lekarno v Trziču, leta 1911 pa je odprl sezonsko lekarno na Bledu. Kot piše Meta Učakar v spletnem biografskem leksikonu znanih Gorenjcev, je lekarna lahko delovala samo v času zdraviliško-turistične sezone, in sicer v gospodarskem posloplju hotela Mallner. Leta 1918 je Roblek

kupil hotel Lovec in tja preselil tudi lekarno. Obenem je imel lekarno v Neumarktu na Tirolskem. Julija 1920 sta se z ženo vračala iz Bolzana na Bled, na poti pa sta prenočila v Trstu v hotelu Balkan, ki je bil del Narodnega doma. Prav tisto noč, 13. julija, pa so stavbo zažgali fašisti. Roblek je pred ognjenimi zublji skočil skozi okno v tretjem nadstropju, zgrešil rešilno platno in obležal mrtev, z zlomljenim tilnikom ...

Članek z naslovom Tragična usoda lekarnarja Robleka in njegove žene je objavil časopis Slovenski narod.

»Kakor je znano, sta stanovala lekarnar Roblek in njegova žena Pavla, rojena Tominšek, v III. nadstropju hotela Balkan. Njihova soba 6o je nahajala v središču hotela, vsled česar je ogenj delj časa ni dosegel. Ko pa se je požar razširil tudi v tretje nadstropje, sta Roblek in njegova žena hitela k oknu in jela klicati na pomoč. Množica na ulici je jima jela klicati, naj se rešita s skokom na ulico, kar bi pomenjalo gotovo smrt. Med tem je več mladih ljudi prineslo veliko rjuho, v katero so hoteli vjeti Robleka in njegovo ženo, ako bi skočila skozi okno. Par trenutkov, predno se je Roblekova dvojica odločila, da skoči skozi okno, so prispeli na trg gasilci, ki so takoj pričeli postavljati lestev, da bi rešili oba nesrečnika. Toda Roblek in njegova žena nista imela toliko duševne moči, da bi počakala na rešitev ... Vrnila sta se v sobo in zapored skočila skozi okno. Hugo Roblek je ostal na mestu mrtev, ker si je zlomil tilnik, njegovo ženo pa so sicer vjeli v nastavljen rjuho, vendar pa je pri tem dobila težke zunanje in notranje poškodbe ...«

V društvu Sciurus so ob stoletnici Roblekove smrti pripravili osebno znamko, priložnostni ovitek in priložnostni poštni žig z motivom Narodnega doma v Trstu, Roblekovega doma in podobo Huga Robleka, ki jih je oblikoval član društva, Radovljičan Alojz Zorman Fojž.

Roblek pa ni bil samo lekarnar, temveč tudi zavzet planinec. Z Jakobom Aljažem sta položila temelje slovenskega planinstva na Gorenjskem. Leta 1895 sta z dr. Jankom Vilfanom ustanovila radovljiško podružnico Slovenskega planinskega društva. Na njegovo pobudo so zgradili Vodnikovo koč na Velem polju, pridobili koč na Rodici in Tomčevo koč na Poljški planini. Markirali so tudi planinske poti okrog Bohinja, Bleda, Radovljice, severozahodne dele

Ratitovca in napravil povezavo s Tolminsko.

V oporoki je svojo hišo v Radovljici zapustil radovljiški podružnici Slovenskega planinskega društva. Z izkupičkom od prodane hiše so leta 1933 na Begunjščici zgradili Roblekov dom, ki ga danes upravlja Planinsko društvo Radovljica.

Stoto obletnico Roblekove smrti so v Radovljici obeležili v Društvu zbirateljcev Sciurus. Pripravili so osebno znamko, priložnostni ovitek in žig z motivi Narodnega

doma v Trstu, Roblekovega doma ter podobo Huga Robleka.

Na pošti v Radovljici pa je do konca meseca na ogled tudi filatelistična razstava z naslovom Dunajske pošte ob prelomu stoletja 1900 in Radovljiški veletrgovec Leopold Fursager. Leopold Fursager in Hugo Roblek sta bila nekaj časa skupaj v upravnem odboru Planinskega društva Radovljica, je povedal Peter Kramar iz društva Sciurus in dodal, da je razstavo pripravil Damjan Jensterle.

Kultura

Tretji mednarodni festival KAOS v Layerjevi hiši s pretežno domačimi ustvarjalci **Stran 14**

Pogovor

Marica Albreht, dolgoletna učiteljica klekljanja, je postala častna občanka Žirov. **Stran 15**

Pričevanja

Šenčurski dogodki 1932, 1941–1945, 1945–1950, 1975, 2016 od aprila na spletni razstavi **Stran 16**

Od petka do petka

Predlagane spremembe medijske zakonodaje razburjajo tako strokovno kot velik del splošne javnosti. / Foto: arhiv GG

Premier Janez Janša je notranjega ministra Aleša Hojsa prosil, naj znova premisli o odstopu. / Foto: Tina Dokl

Varuh človekovih pravic Peter Svetina je letno poročilo predal tudi predsedniku vlade Janezu Janši.

Hojs bo premislil o nepreklicnem odstopu

SIMON ŠUBIC

Podaljšali javno razpravo o medijskih zakonih

Ministrstvo za kulturo je v sredo ob izteku le nekajdnevne javne razprave o predlogih novel zakona o medijih, zakona o Radioteleviziji Slovenija (RTVS) in zakona o Slovenski tiskovni agenciji (STA) le-to podaljšalo do 5. septembra. O tem se je namreč dogovorila koalicija, s čimer se je odzvala na številne kritike strokovne in splošne javnosti. K podaljšanju javne razprave so med drugim pozvali predsednik republike Borut Pahor, Društvo novinarjev Slovenije, generalni direktor Evropske radiodifuzne zveze (EBU) Noel Curran. Mnogo kritik leti tudi na vsebino novel trojčka medijskih zakonov in tudi novele zakona o avdivizualnih medijskih storitvah, ki jo je prav tako pripravilo kulturno ministrstvo. Najbolj odmevajo predlogi sprememb razdeljevanja RTV-prispevka, saj bi se trije odstotki zbranega prispevka v preteklem letu namenili za STA, pet odstotkov pa za uresničevanje javnega interesa na področju medijev. V zakonu o medijih so med drugim dopolnili definicijo javnega interesa, medtem ko se v predlogu novele zakona o STA spreminja način

imenovanja nadzornikov, ki se z državnega zbora prenaša na vlado, in razreševanje direktorja STA. Po mnenju sindikata novinarjev Slovenije so takšne spremembe »usmerjene zoper pluralnost in demokratičnost medijskega prostora in trga«. Nasprotujejo slabitvi financiranja javne službe, ohlapnejšemu nadzoru in politično arbitrarni delitvi državnih pomoči ter krepitvi vloge oblasti v javnih medijih in prenosu subvencioniranja javnega interesa s proračuna na financiranje iz sredstev prispevka javne službe RTVS. V Združenju novinarjev in publicistov na drugi strani podpirajo predlagane spremembe. O novi medijski zakonodaji je v sredo zelo polemično razpravljala tudi odbor državnega zbora za kulturo, pred parlamentom pa je njegovo sejo spremljal protest nekaj sto novinarjev in medijskih delavcev, ki so pozivali k neodvisnosti in svobodi medijev.

Janša ni odprl ovojnice s Hojsovo odstopno izjavo

Notranji minister Aleš Hojs je dejal, da bo premislil o svojem nepreklicnem odstopu, potem ko je predsednik vlade Janez Janša minuli petek pojasnil, da njegovega odstopnega pisma še ni odprl in da je Hojsa prosil, naj z odločitvijo o

odstopu počaka in še enkrat premisli, dokler ne bo nove rešitve. Kot je Janša izjavil za Televizijo Slovenija, smo v situaciji, ko ministra za notranje zadeve, ki je operativen 24 ur na dan, nujno potrebujemo. Napovedal je še, da bo odstopno pismo odprl v primeru, če si Hojs ne bo premislil, a takrat, ko bo imel novega človeka za mesto notranjega ministra. Hojs je sicer 30. junija na novinarski konferenci v zvezi s kriminalistično preiskavo okoliščin nabave medicinske in zaščitne opreme za boj proti širjenju okužbe s covidom-19 dejal, da je o odstopu »15 minut pred to novinarsko konferenco obvestil predsednika vlade, predsednik vlade je sprejel moj nepreklicni odstop«. Zdaj pravi, da je morda sam takrat, ko je Janši prinesel ovojnico z odstopno izjavo, premierjev odziv napačno interpretiral. Premierju da je v kuverti prinesel odstopno izjavo in povedal, kaj v njej piše. »Enostavno sem razumel, da s tem, ko je prevzel kuvertu in rekel dobro, da se je pač z mojim odstopom strinjal,« je pojasnil Hojs.

Varuh opozoril na neuresničevanje priporočil

Varuh človekovih pravic Peter Svetina je ta teden pristojnim predal letno poročilo za leto 2019 in pozval

k hitremu in učinkovitemu odpravljanju kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Varuh je sicer lani prejel 2957 pobud prebivalcev, obravnaval je 5600 zadev in ugotovil 305 kršitev. Splošno raven človekovih pravic v Sloveniji je Svetina ocenil kot visoko, »a še vedno ne tako, kot bi si želeli«. V poročilu predlaga 158 konkretnih priporočil različnim državnim organom, lokalnim skupnostim in nosilcem javnih pooblastil. Skrbi dvesto neuresničenih preteklih priporočil, nekatera so celo iz leta 2013, je dejal. Uresničenih še ni tudi trinajst sodb ustavnega sodišča, je opozoril Svetina, ki ugotavlja, da se kot družba na nekaterih področjih nikakor ne premaknemo naprej. Želi si, da bi opozorila naletela na odprta ušesa, predvsem pa prinesla odločne ukrepe v dobro ljudi. Neaktivnost in počasnost nekaterih organov, med katerimi prednjačijo ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, nekaj občin, sodišča in centri za socialno delo, je po mnenju Svetine nedopustna in skrb zbujajoča. Lani je bilo sicer znova največ kršitev načela dobrega upravljanja, neupravičeno se je zavlačevalo postopke, kršile so se pravice otrok, prisotna je bila tudi diskriminacija invalidov.

Slovinci v zamejstvu (755)

Tonč bo pel v Zahomcu

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Dvojezična Koroška tudi letos, kljub trmasti korona-epidemiji, vabi na številne prireditve. Nekaj obvestil oziroma vabil smo prejeli na Gorenjskem glasju. Na večini prireditev v svojih Karantanskih razgledih vabi neurni predsednik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani Janez Stergar, zelo tekoče pa slovenske oziroma dvojezične prireditve napoveduje slovenski program avstrijske radiotelevizije ORF v Celovcu.

Tokrat posebej vabim na tri prireditve. Prva bo drevi ob 20. uri v »Šiši« v zilijskem kraju Zahomec (Achomitz), ki je daleč naokrog znan predvsem zaradi izvrstnih smučarskih skakalcev in vsakoletnega starodavnega »štehvanja« in »reja pod lipo«. Na »open

air koncertu« bo svoje, slovenske narodne in druge svetovne uspešnice na klavir zaigral in zapel glasbenik in poet Tonč Feinig iz Sveč (Suetschach). Tonč je na svoj večer povabil Kvintet Ojsternik (Oisternig) iz Bistrice na Zilji. Pevska skupina se imenuje po gori, ki se na južni strani vzpenja nad Zilijsko dolino. Svojo udeležbo je zaradi zdravstvenih ukrepov dobro prijaviti

na elektronski naslov danielmesnik@gmx.at.

V nedeljo, 19. julija, ob osmih zjutraj se bo pred Kulturnim domom v Pliberku (Bleiburg) v Podjuni začel tradicionalni pohod po poteh Domnove čete in sledovih Jurija Bojanoviča in Lipeja Kolenika - Stanka na Komelj nad Pliberkom. Na Komelju so 12. oktobra leta 1944 zaradi izdaje Nemci in njihovi pomočniki obkolili Apovnikov

Zaradi preventivnih zdravstvenih omejitev je odpadla za sredo napovedana predstavitev druge pesniške zbirke jeseniške rojakinje, pesnice in pevke mag. Amine Majetič z naslovom *Ko sanje ostanejo sanje. O Aminu, ki je za svoj dom pred več kot desetimi leti izbrala Celovec in kot profesorica slovenščine in nemščine uči na šoli v Borovljah, je bil objavljen daljši članek v Nedelji, slovenskem tedniku celovške škofije.*

Tonč Feinig za klavirjem

dom in ubili 12 borcev Domnove čete, imenovane po komandirju Cirilu Šorliju - Domnu iz Lobnika nad Železno Kaplo. Pri spomeniku padlim borcem Domnove čete in še desetim koroškim partizanom na Cimpercju bo popoldne spominska svečanost. Zaradi nevarnosti okužb po njej ne bo tradicionalnega druženja in pogostitve.

Na vrtu Goršetove galerije v Svečah (Suetschach) v Rožu se bo v ponedeljek, 20. julija, ob 9. uri začela

tridnevna ustvarjalna delavnica slikanja malega pohišstva z Ifigenijo Simonovič, pesnico in likovno umetnico iz Ljubljane, ki je tudi predsednica Slovenskega centra PEN. Organizator Slovensko prosvetno društvo Kočna v Svečah sprejema prijave ljubiteljev slikanja vseh starosti na telefonu 0043 650 5059005. Delavnica bo končana v sredo, 22. julija, ob 18. uri, ko bo v Goršetovi galeriji pri Vrbniku društveni piknik.

Po svetu

Nevarni digitalni svet

»Trenutno smo priča nastanku algoritemskega ustroja sveta, ki ga vodi elitna skupina mladih, belih, zelo premožnih moških. Odločitve, ki jih sprejema teh nekaj ljudi, vplivajo na večino človeštva ...« Kdo to trdi, za kaj gre?

MIHA NAGLIČ

Pesimistični pogled

To trdi Tonje Hessen Schei (1971), norveška režiserka, scenaristka in producentka. Zdaj promovira politični triler iHUMAN, ki upodablja temačen digitalni svet in postavlja vprašanja o umetni inteligenci, oblasti in družbenem nadzoru. Ta dokumentarni film sledi pionirjem na čelu nevidne revolucije umetne inteligence, da bi razkril, kako se ta tehnologija razvija in implementira. Idejo za film je dobila leta 2014, ko je snemala dokumentarec Drone, o tajni vojni brezpilotnih letal, ki jo vodi CIA. Tedaj se je prvič zavedela, kako globoko se je umetna inteligenca priplazila v naša življenja, ne da bi vedeli, kaj se dogaja. Vprašanje: Kako se umakniti nadzoru in ohraniti zasebnost? »Kot raziskovalna filmarka uporabljam metode iz raziskovalnega novinarstva. Ko sem snemala film Drone, je postala praksa, da novinarji puščajo telefone v drugih prostorih, ko delajo z občutljivimi temami. Večkrat sem v položaju, ko moram pustiti telefon v ločenem prostoru, da lahko govorim s kom. Vračamo se k osnovam medčloveškega sporazumevanja, papirju. Ves čas mislimo na to,

kako šifrirati podatke, kako zaščititi informacije in najpomembneje – kako zaščititi svoje vire.« In kaj je spoznala na ta način? »Prepričana sem, da smo del matrice, ki smo jo zgradili povsod okoli nas in je iz nje nemogoče izstopiti, je pa znotraj te matrice mogoče najti prostore varne komunikacije. Če si danes denimo izbrišeš Facebookov račun, postaneš skorajda senca, ki pritegne še več pozornosti. Težko je oceniti, kaj storiti. Imam dve najstniški hčerki, ki jima ves čas dopovedujem, da je vse, kar objaviš na spletu, javno. Ni mi popolnoma uspelo, da bi preprečila njune objave, ampak se res trudim. Tudi z izobraževanjem skozi filme lahko naredimo veliko. Film Drone smo pokazali 80.000 norveškim najstnicam in najstnikom, iHUMAN pa za zdaj 14.000. Oni so nova digitalna generacija, govorijo ta jezik na drugačen način. Zavedajo se mnogih stvari, ki se jih mi starejši ne. Ta svet ni naš na način, kot je njihov. Pomembno je, da imajo znanje o tem, kako jim sledijo po aplikacijah in kako z njimi manipulirajo. Soočeni smo z ogromnimi tehnološkimi podjetji, ki vedo vse o nas in sodelujejo z obveščevalnimi službami in oblastjo, predajajo naše podatke v trgovanje, mastno

služijo.« Tu nastopi osrednje vprašanje: je takšno ravnanje etično? »Soočeni smo z najmočnejšo in najdaljnosežnejšo tehnologijo našega časa. Popolnoma smo odvisni od naprav, ki postajajo vse pametnejše. Najti moramo etično ravnanje, ki ne bo samo naše zasebno, ampak bo vpeto tudi v lokalno okolje, in izvajati pritisk na vlade, da delujejo tudi mednarodno. S filmom iHUMAN smo delali z oblikovalci politike v Evropski uniji, imeli smo projekcije za Združene narode in v tehnološki industriji. Vprašanja, ki jih poudarjamo v filmu, so njihove stiske na dnevni ravni, odgovorov pa ni. Trenutno smo priča nastanku algoritemskega ustroja sveta, ki ga vodi elitna skupina mladih, belih, zelo premožnih moških. Odločitve, ki jih sprejema teh nekaj ljudi, vplivajo na večino človeštva. Facebook in Google sta vedno večja, načrtujejo le to, kako še bolj zrasti, kako zaslužiti še več denarja, ne da bi se zavedali, koliko odgovornosti prinaša njihova moč. Treba je prerazporediti moč. Glede etike pa bi bilo nujno pogledati, kdo programira kode našega sveta in prihodnosti. Kje je raznolikost? Večinoma gre za mlade fante. Kako zagotovimo zastopanost žensk, drugih narodnosti ...?«

Optimistični pogled

Norveška avtorica je gornjim spoznanjem navkljub optimistična. »Sem zelo optimistična oseba in resnično verjamem, da smo ljudje odporni. Nihče ne mara biti zmanipuliran, nadzorovan. Temeljne svoboščine so na nitki, moramo se zavedati tega in zgraditi digitalno prihodnost. Navdihujoče je, da je splet zgradila vojska kot platformo, na kateri bi imel vsakdo glas. Zdaj gre predvsem za dobiček in tekmovalnost, za trge, ki vodijo digitalni svet. Če omejimo moč Googla in Facebooka in najdemo alternative, sem optimistična glede prihodnosti. Opogumljajoče se mi je zdelo tudi to, kakšna ustvarjalnost je na spletu vrela v času koronakrize. K sreči smo se znašli v epidemiji, v kateri imamo digitalne svetove.« (Vir: Nadina Štefančič, MMC RTV SLO)

Šahistov pogled

»Bistvo sodobne propagande ni le v napačnem informiranju ali vsiljevanju agende. Njeno bistvo je v izčrpanju tvojega kritičnega razmišljanja, v uničenju resnice.« Tako je gornje dileme ubesedil Gari Kasparov (1963), eden največjih šahistov vseh časov. In tu ni kaj dodati.

Tonje Hessen Schei (1971), norveška filmska ustvarjalnica. Njeno delo se osredotoča na nove tehnologije, človekove pravice, okolje in socialno pravičnost. / Foto: Promocijsko gradivo

Plakat filma iHUMAN. Ta je čutno nazorna upodobitev osrednjih dilem, s katerimi se sooča človeštvo v tem pandemičnem času. / Foto: Promocijsko gradivo

Gari Kasparov (roj. 1963) je bil prvi svetovni prvak v šahu, ki se je trikrat bojeval z računalniki; v prvem dvoboju je zmagal, drugega izgubil, tretjega remiziral.

Za boljšo šolo (82)

Tovarna za proizvodnjo šolskih spričeval

IVKA SODNIK

Pokojni slovenski psiholog Vid Pečjak je zapisal, da je današnja slovenska šola še zmeraj organizirana po konceptih iz 19. in začetka 20. stoletja, ko v družbi še ni bilo potrebe po množični ustvarjalnosti.

Reforma z uvajanjem devetletke konec devetdesetih let je skušala marsikatero pomanjkljivost odpraviti, vendar izvajalci šolskega sistema za spremembe niso bili dovolj motivirani in strokovno usposobljeni. Ne zadoščajo zgolj politične odločitve in nova zakonodaja, za resnično reformo je potreben celovit razvojni in operativni načrt, so potrebni ljudje in sprememba miselnosti. Zato večina pomanjkljivosti, ki jih v svoji knjigi omenja tudi Janez Svetina,

še po tridesetih letih velja. Z njegovim mnenjem, da je naša šola predvsem tovarna za proizvodnjo šolskih spričeval in diplom, se lahko večinoma strinjamo. Svetinov prvi očitek se nanaša na organizacijo in uniformiranost šole. Vsi otroci, ne glede na njihov socialni izvor, domače okolje in predšolske izkušnje, morajo hkrati v prvi razred in vsi so deležni enakega pouka ter enake vzgoje, čeprav so si povsem različni v sposobnostih, duševni zrelosti, temperamentu in zanimanjih. Z redki mi izjemami, ki zaradi negativnih ocen razred ponavljajo ali vsesplošne nadarjenosti preskočijo, morajo vsi hkrati napredovati v višji razred. Pravica do drugačnosti je priznana zgolj otrokom s

hudimi telesnimi ali duševnimi prizadetostmi. Za druge otroke pa velja, da jih moramo izobraževati in vzgajati na enak način, in temu rečemo, da smo jim omogočili enake izobraževalne možnosti.

Devetletka sicer predvideva t. i. notranjo diferenciacijo in individualizacijo, ki pa je v praksi iz več razlogov slabo zaživela. Ker so si tudi otroci enake starosti zelo različni med seboj in imajo povsem individualno pot osebnega razvoja, jim takšna uniformirana in mehanska šola ne ustreza. Šola na vseh področjih zanemarja njihove medosebne razlike in se naravna predvsem na potrebi in razvojni tempo povprečnih otrok, ki so v večini. Zato ima sedanji šolski

sistem za veliko otrok številne neugodne posledice. Veliko otrok in mladih v šoli ni dovolj uspešnih in jih ne dokonča študija, kar ima poleg finančnih tudi hude psihološke posledice.

V šoli neuspešni ljudje so slabše usposobljeni za delo, ne zaupajo vase in imajo na splošno vse življenje odpor do učenja. V naši šoli so manj sposobni in manj zreli ali kulturno prikrajšani in zanemarjeni učenci preobremenjeni. Posledica tega so stalne učne težave, ponavljajoči se neuspehi, izguba veselja do učenja, včasih celo pravi odpor do šole, kar otrokom prinaša hude duševne travme. Takšne otroke je pogosto strah šole, preganja jih občutek manjvrednosti in nezmožnosti, kar

lahko pelje v vedenjske motnje. Tem otrokom se zaradi pomanjkljivega psihološkega znanja ali neobčutljivosti velikokrat reče, da so leni in nemotivirani za učenje. Skratka, otroci so krivi, ker ne izpolnjujejo zahtev šole, čeprav ta ne upošteva njihovih sposobnosti in potreb. Ti otroci pogosto ne morejo nikoli v življenju zares izkoristiti vseh svojih potencialov, saj jih že osnovna šola potisne na nižji življenjski tir od tistega, ki bi ga v resnici zmogli. Zaradi šolske neuspešnosti so takšni otroci vse življenje zaznamovani.

O tem, kakšno škodo dela uniformirana in mehansko organizirana »tovarna spričeval« zelo sposobnim učencem, pa več v naslednjem prispevku.

Kultura

Ni kaos, je KAOS

Kljub zmedi, ki jo je letos povzročila zdravstvena kriza, je tretji mednarodni festival kolaža KAOS tu.

IGOR KAVČIČ

Preden vstopimo v območje letošnjega mednarodnega festivala sodobnega kolaža KAOS, ki med 9. julijem in 9. avgustom v Layerjevi hiši in pridruženih razstaviščih poteka v svoji tretji izvedbi, zapišimo nekaj dejstev. Letošnja realnost, ko se na vseh področjih družbe srečujemo s pandemijo covid-19, je vplivala tudi na festival, na katerem je zato predstavljena predvsem domača ustvarjalnost kolaža, asemblaža in mešane tehnike, mednarodne barve pa tokrat zastopajo dela, ki so jih avtorji iz različnih delov sveta poslali na predhodni javni poziv k sodelovanju.

Festival prinaša pet tematskih sklopov: Spomini, Prelomi, O jutri, Univerzalni jezik in Utoplajoča kultura. Če gre v prvem sklopu za tri umetnike, ki so ustvarjali na letošnji rezidenci, in v drugem za šest vabljenih slovenskih avtorjev, so v okviru preostalih treh razstavnih sklopov predstavljena izbrana dela na dveh odprtih mednarodnih javnih pozivih in kolaži, ki so rezultat sodelovanja s festivalom Collagistas.

Spomini na ...

Spomini je bila tema navdih treh domačim avtorjem, gostom umetniške rezidence, ki so kolaž povezovali z različnimi tehnikami in materiali, Eva Mlinar z ilustracijo, Anja Kranjc s kiparstvom in Karol Kuhar s pločevino in plastiko. Dela vseh treh so na ogled v galeriji v prvem nadstropju Layerjeve hiše. Že v hodniku in v nadaljevanju na stenah galerije opazujemo ilustracije v tehniki digitalnega kolaža,

ki jih je Eva Mlinar objavila v knjigi zgodb (grotesk) z naslovom Vinjete straholjubca pisateljice Eve Mahkovic. Mlinarjeva je z ilustracijami črpala iz različnih virov realnega sveta in z njimi ustvarila lasten živahno fantastičen svet. Na razstavi dodaja še serijo kolažnih ilustracij The Architecture Diaries (Arhitekturni dnevnik), s katerimi raziskuje pozitivne in negativne vplive arhitekture na človekovo fizično in duševno zdravje.

Karol Kuhar, domačin iz Besnice, se predstavlja s ciklom slik, ki jih je naslovil Fragmenti nekega časa. V delih v mešani tehniki prepoznamo njegovo značilno ekspresivno likovno govorico in mojstrsko obvladovanje različnih materialov, predvsem pločevine. V rezidenci je izdelal tudi ptiča preluknjanih kril – ta je ogled na letošnjem vrtu – za katerega avtor pravi, da na neki način simbolizira Slovenijo, ki nikakor ne more vzleteti.

Sredi galerijskega prostora izstopajo tri fantastične figure, asemblaži Anje Kranjc z naslovom Nevidno vidno. V umetniško delo vključuje tudi druge ljudi – prve kipe je ustvarjala v stiku s svojimi najbližjimi, družino in prijatelji, nadaljevati pa želi s komerkoli, ki ji bo dovolil, da njihova psihofizična stanja pretvori v figure. »Povabljeni k sodelovanju so mi pustili narediti odlitke njihovih dlani, rok, nog, obraza ..., sama pa na kipih poudarim tisto, kar se z očmi ne vidi, se pa v stiku s to osebo lahko občuti ali doživi,« pojasnjuje Kranjčeva. »Svojo vlogo pri tem imajo tudi materiali, ki jih pri izdelavi kipov uporabljam: vosek je topel in mehak, pesek je izmuzljiv in minljiv, mavec trden,

paper je zračen in diha.« Upodobila je tudi podobnico festivala, izvrstno kolažistko Marušo Štibelj (asemblaž z lisičjim repkom je na ogled v Stolpu Škrlovec). Slednja je ob producentki Zali Orel tudi umetniška vodja festivala.

V mislih na naravo

Šest povabljenih avtorjev, ki se predstavljajo v sklopu Prelomi, se je na izvirne načine soočilo z dobo, v kateri živimo, našim odnosom do narave in do naše lastne prihodnosti. V prostorih Layerjeve hiše in Medprostora se tako predstavljajo Anna Rosa Tomšič Jacobs, Anka Kočevar, Lucija Rosc, Hana Černivec in William Blomstedt ter Lara Popov z instalacijo v Stolpu Škrlovec.

V Mahlerci nas s serijo mask iz lubja iz cikla Zaveš pokrajine navduši Anna Rosa Tomšič Jacobs. Vstop v prostor nam ponuja občutek pravljničnega gozda, znajdemo se med bitji, ki jih resnično vidimo šele, ko se jim približamo. Takrat zaživijo. Umetnica jih je izdelala s pomočjo mask po svoji podobi na papirnašeju, nanje lepila lubje različnih dreves in jim dodajala druge elemente z dreves, ki ponazarjajo rogove, lase, brade, kožo ... Ob tem predstavlja še kolaže majhnega formata, sestavljene iz prešanih rastlinskih listov. Sedem kolažev iz rastlinskih listov je povečanih na dimenzije 140 krat 100 centimetrov in so na ogled v ulični galeriji. Anna Rosa sodeluje z naravo. »Rada se gibam v naravi, jo opazujem in sem pozorna na detajle, domov prinašam drevesne liste. Všeč mi je, ker so geometričnih oblik, a zanje ni značilna simetrija.«

Slikarka Anka Kočevar se v Layerjevi hiši predstavlja z ilustracijami/kolaži, ki jih je izdelala za slikanico Izgubljeni slamnik. Na razstavi so na ogled originalne ilustracije/kolaži. V kleti Layerjeve hiše so tokrat Igre Lucije Rosc, ki vzpostavlja dialoge iz različnih materialov. Na fotografijah vidimo različne kompozicije, ustolpičene pomivalne gobice, igralno karto na vrhu piramide iz napolitank ... Nekaj predstavljenih skulptur nas prepriča, da je igra resnična.

V Medprostoru se predstavlja Hana Černivec s serijo ilustracij, risb in skulptur, ki temeljijo na estetiki grdega – po osnovnem motivu jih je nasloвила Smeti. Dela, ki so nastala v mešani tehniki tuša, svinčnika in grafičke, so črno-bela in predstavljena kot zaključena celota, prostorska instalacija.

S projektom Kartice za novo karanteno se predstavlja v Sloveniji živeči Američan William Blomstedt. Kolaže je pošiljal po svetu prijateljem in družini, da bi jim sporočil: Še vedno smo tu. V vsem tem smo skupaj. Na razstavi je predstavljena komunikacija za naslednjo karanteno.

Instalacija fotografskega kolaža Lare Papov se v prostorskem dialogu v Stolpu Škrlovec povezuje s kolaži mednarodnega odprtega poziva O jutri, ki je odgovor domače in mednarodne skupnosti o tem, ali lahko v novi realnosti napovemo prihodnost tega ponorelega sveta. Na ogled so kolaži izbranih avtorjev.

Na mestu

KAOS se zaključuje pred Mestno knjižnico Kranj, kjer so na plakatnih mestih

Še zadnja poteza k Omizju izbirčnih bralcev Eve Mlinar

Figure Anje Kranjc združujejo vidno in nevidno.

Besničar Karol Kuhar predstavlja Fragmente nekega časa.

na ogled dela, ki so jih avtorji iz mednarodnega prostora poslali na razpis Utoplajoča kultura. Gre za odziv umetnikov kolaža na čas epidemije covid-19. Na udaru so se znašla delovna mesta, intimni stiki, kulturne prireditve.

Zid pred knjižnico je dobil še zadnjo poslikavo. Eva Mlinar je pripravila več metrov dolgo poslikavo z naslovom Omizje izbirčnih

bralcev. Poslikava se naslanja na motiviko slikarja Marija Preglja. »Omizja so bila priljubljena Pregljeva motivika, pozornosti pa je namenjal tudi ženskim figuram. Gre za nenavadno dolg format, ker pa je poslikava pred knjižnico, sem omizje združila v nekakšen ženski bralni krožek,« je povedala Eva Mlinar, avtorica poslikave, ki bo letošnji KAOS podaljšala v nedoločeno prihodnost.

V Stolpu Škrlovec so na ogled dela umetnikov kolaža z mednarodnega poziva.

Anna Rosa Tomšič Jacobs nas popelje v pravljnični gozd.

Pogovor

Dan brez punklja izgubljen

Marica
Albreht

Marica Albreht, dolgoletna učiteljica klekljanja ter ustanoviteljica in večletna predsednica Klekljarskega društva Cvetke, je postala častna občanka Žirov, s čimer so ji izrekli priznanje za ohranjanje slovenske kulturne dediščine ter predstavitev Žirov in klekljane čipke slovenskemu in evropskemu prostoru.

MATEJA RANT

Naziva častnega občana v Žireh ne podelijo prav pogosto. Verjetno ste zato še bolj ponosni, da vam je pripadla ta čast?

Zelo sem zadovoljna in ponosna, saj je to tudi priznanje in zahvala vsem dosedanjim in prihodnjim žirovskim klekljaricam. Čipkarska šola v Žireh deluje že od leta 1906, obstala je tudi v težkih časih po vojni, ko socialistična oblast ni bila naklonjena kulturni dediščini. Ta čas čipkarsko šolo v Žireh obiskuje 130 otrok, kar je skoraj tretjina otrok, ki obiskujejo osnovno šolo. Marsikdo nam to komaj verjame, nikjer jih nimajo toliko, in to pri eni učiteljici. Skrajni čas je, da bi dobila pomoč. Ponosna sem tudi, ker se šele zdaj govori, da so Žiri ne samo čevljarški, ampak tudi klekljarski kraj. Prej nas niti v muzeju niso sprejemali.

Zakaj mislite, da prej klekljanja niso prepoznali kot pomembnega dela dediščine kraja?

To je pa žirovska miselnost – ker je to bolj žensko delo in zato manj cenjeno. Na nas se je spomnil le moj nekdanji sošolec Viktor Žakelj, ko je bil v Alpini in so se tuji ob obisku Alpine zanimali za žirovsko tradicijo. Takrat smo se z svojimi izdelki vsaj petkrat na leto predstavili v Alpini.

Z izdelovanjem čipk ste se srečali pri rosnih petih letih. Mnogim družinam je včasih to predstavljalo predvsem dodaten vir zaslužka. Kako je bilo pri vas?

Povsem enako, ne vem, če bi končala šolanje, če tega ne bi bilo. V družini nas je bilo osem otrok, ki jih je bilo treba preživeti z delavskima plačama.

Kaj vas je spodbudilo, da ste se odločili postati učiteljica klekljanja?

Navdušila me je učiteljica klekljanja Angelca Jesenko, ki me je želela celo posvojiti, ker ni imela svojih otrok. Vedno mi je bila v pomoč, z mano je šla celo na vpis v šolo v Ljubljano. Za vse sem ji zelo hvaležna. Poskušala je tudi prepričati ravnatelj v žirovski šoli, da bi me zaposlil po končanem šolanju, a mi je jasno povedal, da nimam pravega primika – takrat sem se pisala

Marica Albreht na slovesnosti ob občinskem prazniku

Trček, če bi se pisala Kavčič, pa bi takoj dobila službo. Danes vem, da je bilo že vse prej zmenjeno. Dela nisem dobila niti v Gorenji vasi, a bila sem trmasta in sem šla vprašat še v Idrijo, kjer sem potem takoj začela delati v Čipki. Vsak dan sem se ob petih zjutraj s kolesom odpravila v Idrijo, ker nisem imela denarja ne za prevoz ne za prenočišče.

Kaj vas je potem pripeljalo nazaj v Žiri?

Iz Idrije sem šla še v šolo na Otlici, za katero prej niti slišala nisem. Čeprav je kraj bogu za hrbtom, me je Otlica očarala že na prvi pogled in sem tam preživela štiri leta, čeprav je veljalo, da so tja učiteljice premeščene le po politični kazni. Tam sem se imela zelo lepo, tudi plača je bila velika, a po rojstvu hčere je postalo življenje v tem odročnem kraju precej težje. Pozimi je bil kraj skoraj nedostopen, nisem imela ne tekoče vode ne stranišča. V Žireh sem potem dobila službo v vrtcu, ki je bil v rdečih številkah in torej tik pred propadom. Šele dvajset let kasneje, ko sem že učila v klekljarski šoli, sem izvedela, da te službe ne bi dobila, če vrtec ne bi imel izgube, saj so mi želeli podtakniti krivdo za zaprtje vrtca. A na koncu se je število otrok v dveh letih tako povečalo, da se je

pokazala potreba po gradnji še novega vrtca. Očitno me je varovala neka višja sila.

Kako ste potem vendarle dobili delo v klekljarski šoli?

Tudi klekljarska šola je bila zaradi premajhnega števila otrok takrat tik pred zaprtjem. Ravnatelj me je osebno prišel prositi, če lahko prevzamem šolo, saj nisem želela takoj pristati. Od prejšnje učiteljice Ande Grošelj sem sprejela 36 otrok, a po dveh letih sem jih imela že sto, ob odhodu v pokoj pa celo 140. Starši so vpisovali tri leta stare otroke, da bi dobili mesto v šoli.

Od kod pri vas izvira vsa ta ljubezen do klekljanja?

Že pri petih letih sem bratom, ko jih ni bilo doma, vzela »povštre« in »klekljala« – po svoje seveda. Bratje so bili seveda jezni, a se je mama potegnila zame, naj jih pač pospravljajo, da jih ne bom dosegla. A ni nič pomagalo, sem pa primaknila mizo in pručko in jih dosegla tudi na vrhu omare. Kasneje, ko sem znala klekljati že bolje od njih, so mi pa celo sami nosili »povštre«, da jim kaj naklekljam. (smeh)

Se klekljanja lahko nauči vsak?

Nekateri pravijo, da ne, a pri meni so se naučili prav vsi, razen neke umetnice iz

Medvod, ki ji zares ni šlo. Je sama na koncu priznala, da je pač druge vrste umetnica in ji klekljanje ne ustreza. Sicer pa sem učila vsepovsod po Sloveniji, včasih tudi po petnajst ur na dan, pa nikoli nisem bila utrujena.

Ste kdaj računali, koliko časa ste v vseh teh letih preživeli za punkljem?

Nisem imela časa razmišljati o tem, vedno sem imela v mislih samo to, kaj vse imam še za narediti. Še prejšnji teden sem klekljala za pestnico in uhane za vnučkinjo. Tako da bi tudi sama rada vedela, koliko ur sem vložila v to.

Klekljanju se niste odpovedali niti po upokojitvi. Na pobudo učenke Mirne Logar ste pred skoraj dvema desetletjema uresničili tudi svojo veliko željo, ustanovitev Klekljarskega društva Cvetke Žiri. Kako je prišlo do tega?

Z Mirno Logar sva bili kot sestri, večkrat sva skupaj klekljali pozno v večer, ob tem pa sva se tudi veliko pogovarjali, med drugim o tem, kako bi lahko poskrbeli za večjo prepoznavnost žirovske čipke. Takrat je namreč slovela predvsem idrijska čipka, čeprav so se tako doma kot v tujini predstavljali tudi z našimi izdelki in izdelki iz šole v Železnikih. To pomeni, da so služili tudi na naš račun, kar je bil razlog, da smo se na Mirnin predlog odločili ustanoviti društvo. Prvi donatorji društva so bili njeni starši – vse Mirnine prihranke so po njeni smrti donirali društvu.

Tudi po vaši zaslugi je s Slovenskimi klekljarskimi dnevi v Žireh žirovska čipka postala še prepoznavnejša ne samo v slovenskem prostoru, ampak tudi širše. Kako je nastala pobuda za klekljarske dneve?

Najprej smo pripravili razstavo ob stoletnici čipkarske šole v Žireh, ki je bila velik uspeh, zato smo leto zatem že organizirali klekljarske dneve, pri katerih so sodelovale prav vse Žiri.

Bili ste tudi ena izmed pobudnic, da se slovenska čipka umesti na seznam slovenske kulturne dediščine. Kaj pa vam osebno pomeni, da so klekljanje čipk v Sloveniji uvrstili tudi na Unescov reprezentativni seznam

nesnovne kulturne dediščine človeštva?

Za to smo se pogajali dolgo leta. Moja želja je bila, da bi upoštevali tudi žirovski delež pri tem, zato smo pripravili obsežno dokumentacijo, ki smo jo komaj nesle na ministrstvo za kulturo. Dve uri in pol smo sedeli na sestanku, tako da so tudi na ministrstvu ugotovili, da klekljanje v Žireh ni majhna stvar in da ni samo Idrija tista, ki je znana po čipki. Prej je bila namreč Idrija ves čas v ospredju, ker so bili tako prodorni, tako da žirovske čipke niti niso poznali. Zame osebno je bilo zato to še večje zadovoljstvo.

Pri klekljanju gre po eni strani za ohranjanje tradicije, po drugi strani pa se v klekljanju vse pogosteje uveljavljajo sodobni pristopi, veliko mladih se ukvarja z avtorsko čipko; klekljana čipka je danes prisotna v modi, oblikovanju, vizualni umetnosti, arhitekturi in kot dekoracija celo v kulinariki. Kakšen je vaš odnos do tega?

Vse pride ob svojem času, samo tako bomo mlade pritegnili, da se bodo naučili klekljati. Čipka je zdaj povsem »na svobodi«, stran kam lahko klekljarice ponudijo ogromno različnega znanja, zato je za vse dovolj dela. Če ne bomo prisluhnili mladim, klekljanje nima prihodnosti. V čipkarski šoli danes verjetno ne bi bilo toliko otrok, če ne bi klekljali tudi nakita in podobno. S tem bodo čipko ponesli tudi naprej v svet.

Pravega klekljarja naj bi odlikovali potrpežljivost, vztrajnost, natančnost, delavnost, občutek za lepoto ... Kaj bi vi še dodali k temu?

Predvsem občutek za umetnost, saj sem si sama najbolj želela, da bi čipko prepoznali kot umetnost. Mnoge starejše ženske pa so mi tudi rekle, da se jim ne bi zdelo vredno živeti, če ne bi imele klekljanja. Zame je klekljanje smisel življenja.

Glede na to, da ste toliko ur preživeli za punkljem – se resnično nikoli niste naveličali klekljati?

Nikoli, tudi če sem prišla domov ob desetih zvečer in je mož že spal, sem se usedla še za povšter in klekljala tudi do dveh, treh zjutraj. Dan brez punklja bi bil izgubljen.

»Mnoge starejše ženske so mi rekle, da se jim ne bi zdelo vredno živeti, če ne bi imele klekljanja. Zame je klekljanje smisel življenja.«

Pričevanja

Šenčurski dogodki

Šenčurski dogodki 1932, 1941–1945, 1945–1950, 1975, 2016 je naslovljena spletna razstava, ki je na spletni strani Gorenjskega muzeja na ogled od letošnjega aprila dalje.

DR. JOŽE DEŽMAN

Spletna razstava Šenčurski dogodki je posledica pandemije. Od konca aprila 2020 si jo lahko ogledate na spletni strani Gorenjskega muzeja.

Razstava je imela in še ima veliko odzivov. Vsebine, ki smo jih ponudili na ogled, so mnoge obiskovalce vsaj delno presenetile. Večina jih je bila zadovoljnih, da so se lahko opredeljevali do dejstev, ki jim še niso bila znana, oziroma jih je razstava spodbudila k novim ali spremenjenim možnim pogledom na dogodek, osebe. Če seštejemo, potem lahko rečemo, da sporočila tistih, ki so bili zadovoljni s predstavitvijo, daleč presegajo izraze nezadovoljstva.

Da bi se javnost lažje opredelila do Šenčurskih dogodkov, naj jih na kratko opišem.

Šenčurski dogodki 1932, Šenčurski proces 1933

Med diktaturo kralja Aleksandra je katoliška Slovenska ljudska stranka prešla v opozicijo. Leta 1932 so vladajoči liberalci organizirali zborovanja. Nanje so drli tudi pristaši Slovenske ljudske stranke in jih razbijali. Napetosti so dosegle vrhunec v Šenčurju 22. maja 1932, ko je bilo

Pred sodiščem za zaščito države v Beogradu je v začetku leta 1933 potekal Šenčurski proces, ki je bil najodmevnejše politično sojenje Slovincem v Kraljevini Jugoslaviji. Enajst obsojenih, med njimi tudi šenčurski župan Anton Umnik, je dobilo skoraj devet let zapora, eden je bil kaznovan le z globo.

prerivanje že blizu spopada z orožniki. Slišali so se vzkliki, kot sta: »Živela samostojna Slovenija, žive la republika. Živela republika, dol s kraljem.« Potem je bil pred sodiščem za zaščito države v Beogradu v začetku leta 1933 Šenčurski proces, ki je bil najbolj odmevno politično sojenje Slovincem v Kraljevini Jugoslaviji. Enajst obsojenih na tem procesu, med njimi tudi šenčurski župan Anton Umnik, je dobilo skoraj devet let zapora, eden je bil kaznovan le z globo. Konec leta 1932 je SLS objavila še Slovensko deklaracijo/punktacije z zahtevami za več slovenskih pravic in potem na volitvah prevzela popolno oblast v Draški banovini.

1941–1945

Šenčur je bil zlasti po prizadevanju Franca Štefeta prikazovan kot partizanski kraj, vse ulice v Šenčurju imajo partizanska imena. Če preštejemo šenčurske žrtve, pa ta podoba ne zdrži več. Šenčur je namreč vas, kjer je bratomorni spopad zahteval več žrtev kot sama okupacija. Če so šenčurski komunisti (Mlakarji, Štefeti ...) s somišljeniki žrtvovali vse, da so sprožili upor, pa so z umori uglednih ljudi v letu 1942 obrnili številne ljudi proti partizanskemu

gibanju. Tako na pokopališču v Šenčurju nemo pričata o razkolu partizanski spomenik žrtvam in farna spominska plošča zamolčanim žrtvam, ki si nemo stojita nasproti.

Če so v ljudski/socialistični Sloveniji v Šenčurju našli 18 žrtev, pa je po podatkih popisa Inštituta za novejšo zgodovino na seznamu vsaj 81 žrtev s krajem bivališča Šenčur. Temeljni pozabljeni skupini sta padli prisilni mobiliziranci v nemški vojski in umorjeni vojni ujetniki, nekdanji domobranci. Prvih je bilo med smrtnimi žrtvami 17, drugih pa kar 26.

Kljub temu pa imajo vse ulice v Šenčurju, poimenovalne po posameznikih, partizanska imena. Postavljamo vprašanje, ali ni to pre-

Med načrti Vlade RS za sprejem beguncev je bila tudi ureditev sprejemnega centra v opuščeni prodajalni Baumaxa v Šenčurju. Proti temu so se množično uprli tako Šenčurjani kot številni drugi Slovenci. Na ljudskem zborovanju 20. februarja 2016 se je zbralo okoli tri tisoč ljudi.

tirano. Posebej se sprašujemo, ali je primerno imeti ulico, poimenovano po komaj mladoletnem mladeniču, ki je zapisan v zgodovini predvsem kot morilec vsaj dveh oseb.

1945–1950

Šenčur je po koncu druge svetovne vojne usodno zaznamovala že smrt po vojni umorjenih nekdanjih domobrancev. Njihove družine so bile diskriminirane, segregirane,

S šenčurskega protesta proti nastanitvi migrantov leta 2016 / Foto: Tina Dokl, arhiv GG

stigmatizirane. Nekaj vodilnih šenčurskih družin so uničili stalinistični sodni procesi. Omenimo sodbo družini Rabič in zaplembo njihovega premo-

in domačini ni povzročil ne hujših zdravstvenih posledic niti velike materialne škode. A po politični intervenciji se spremenil v sojenje, eno odmevnejših sojenj zaradi domnevne- ga slovenskega šovinizma. Slovenci so bili vnaprej obsojeni, njihovih zagovorov niso upoštevali.

Šenčurski upor 2016

Leta 2016 je v Evropo prodiral velik val prebivalstva z območij, kjer so ljudi ogrožale vojne, oblasti, lakota, revščina. Evropske oblasti se niso znašle. Tudi slovenska država se je lomila pod silno množico, ki je drla čez južno mejo. Med načrti Vlade RS za sprejem beguncev je bila tudi ureditev sprejemnega centra za imigrante v opuščeni prodajalni Baumaxa v Šenčurju.

Proti temu so se množično uprli tako Šenčurjani kot številni drugi Slovenci. Na ljudskem zborovanju 20. februarja 2016 se je zbralo okoli tri tisoč ljudi.

Šenčurska noč 1975

Eden od ideoloških temeljev Socialistične federativne republike Jugoslavije je bilo geslo o bratstvu in enotnosti. Pod to fasado pa je tlelo, na jugoslovanskem jugu bolj kot v Sloveniji. Toda tudi v Sloveniji so prihodi velike množice predvsem nekvificiranih delavcev z juga sprožali napetosti. Oblasti so skrbno pazile, da ne bi prišlo do nacionalističnih izpadov med narodni in narodnostmi. Pri tem so s politično-policijsko represijo bolj spodbujale kot umirjale strasti. Pretep na fantovščini 14. novembra 1975 med Dalmatinci, ki so živeli v razpadajoči bajti v Šenčurju,

Sožitje, odpuščanje ...

Seveda Šenčurski dogodki niso zelo enostavna snov, vsekakor pa zaslužijo, da vstopajo v javni spomin in da jih raziskujemo še naprej, se pogovarjamo o njih, saj so pogledi nanje lahko tudi zelo nasprotujoči si. Če je kdo kulturno bojno razpoložen proti krščanstvu, težko priznava zasluge katoliške Slovenske ljudske stranke. Če kdo v drugi svetovni vojni vidi le upor proti okupatorju, težko sprejme silovitost državljanske vojne, ki usodno zaznamuje tudi Šenčur. Tudi dejstva o titoističnemu terorju v stalinistični fazi titoizma šele vstopajo v javni spomin. Prav tako izrazi slovenskega nacionalizma v vseh izbranih šenčurskih dogodkih za del javnosti niso lahko sprejemljivi, posebno oni iz let 1975 in 2016.

Prav v tem je dragocenost Šenčurskih dogodkov: da nas podražijo in vabijo k dialogu, ki preizkušanju svojih stališč in razmerij do sveta. Ponujajo nam možnost,

Če so v ljudski/socialistični Sloveniji v Šenčurju med letoma 1941 in 1945 našli 18 žrtev, pa je po podatkih popisa Inštituta za novejšo zgodovino na seznamu vsaj 81 žrtev s krajem bivališča Šenčur. Temeljni pozabljeni skupini sta padli prisilni mobiliziranci v nemški vojski in umorjeni vojni ujetniki, nekdanji domobranci. Prvih je bilo med smrtnimi žrtvami 17, drugih pa kar 26.

Protest pri Baumaxu je uspel. Vlada RS je opustila načrte za sprejemni center za imigrante v Šenčurju.

Posebnost šenčurskega protesta leta 2016 je, da je bil osrednji medijski dogodek. O njem so poročali številni mediji, dobil je veliko pozornost v razpravah in objavah na svetovnem spletu.

da preverjamo dejstva, svoja razmerja do njih, da odkrijemo, kako naša stališča soglašajo s soljudmi ali se razlikujejo od njih. In že smo pri tem, da nam tak dialog odkriva tudi možnosti za pravne spremembe: ali imamo prav, moramo kaj spremeniti, smo se sposobni dogovoriti, odpustiti, izboljšati sožitje ...

Podoba Šenčurja na razglednici iz preteklosti

Na robu

Ta, ki nas je učila, 2. del

Poroka, ki se ne bi smela zgoditi

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Lidija se je trudila, da je bila pravična, sočutna, da je delala prav. Učitelj je bil včasih – verjetno je še danes – nenehno v dilemi, ali naj slepo sledi zakonu in navodilom ali naj bo pri njihovem izpolnjevanju bolj človeški ...

Potem je nadaljevala: »Nekoč se mi je mama nekega učenca, ki je bil zelo problematičen, na valeti zahvalila z besedami, da sem bila zanjo kot mati Terezija. Verjemite, nikoli je nisem želela posnemati, a očitno so me nekateri videli takšno, njej podobno.

Če kaj, potem lahko rečem, da sem vse učence, ki sem jih učila, zelo dobro poznala. Z leti in izkušnjami se je celo dogajalo, da sem že kmalu po začetku novega šolskega leta vedela, kdo od otrok bo

v življenju uspešen, kdo si bo metal polena pod noge sam in komu jih bodo drugi. Otroci so kot odprta knjiga, njihove duše pa so, kot bi bile na dlani. Večino moje delovne dobe se je učitelja še spoštovalo. Je pa res, da je bila naša prisotnost zlasti v manjših krajih zelo vidna. Poleg poučevanja sem imela še veliko predavanj, več kot dva tisoč sem jih naštel, otrokom, ki jim učenje ni šlo v glavo, sem pomagala po pouku ali pa so po dodatno znanje prihajali k meni domov. Najbolj so mi bili pri srcu tisti, ki so – podobno kot nekoč jaz – odraščali v nemogočih družinskih razmerah.

Nekoč, zgodilo se je že po ločitvi, sem vzela k sebi mamicico s sinom, ki je bil tudi moj učenec. Fant se mi je zelo smilil. Vsak dan je prihajal v šolo prestrašen, z objokanimi očmi. Njegovo telo je bilo polno modric. Odpeljala sem ga k ravnatelju, pa mi je zabrusil, naj se brigam zase, da je 'baba' (njegova mama) vsega kriva. Nisem ga poslušala. To mammo sem nekoč ustavila pred trgovino in ji predlagala, da naj naslednjič, ko se partner loti njenega sina, pride ta k meni. Bila sem pripravljena, da ju skrijem pred nasilnežem. To se je res zgodilo, a po petih dneh se je ta mama naveličala osame. Vrnila se

je k nasilnežu, krivdo za od-sotnost pa je prevzela name, češ da sem jo 'prisilila', da ga ona sploh ni želela zapustiti. Zaradi tega je nasilnež vrsto let grozil tudi meni. Dokler se nisem drugič poročila. Moj drugi mož je bil čisto slučajno že po videzu vreden strahospoštovanja. Bil je visok možički, narava pa mu je podarila tudi precej kilogramov.

Dovolite mi, da se razgovorim še o privilegijih, ki so nam jih mnogi, ki pojma niso imeli, kako učitelji živimo, pripisovali. Tudi meni so pogosto očitali, da so me starši podkupovali, da sem dobila parcelo za hišo brezplačno, da sem lahko darila, ki so mi jih učenci prinašali ob zaključku šolskega leta, celo prodajala in si menda za ta denar kupila na Cresu vikend. Nič od tega ni bilo res! Še več: ker govorim kar ni bilo konec, sem še kot mlada učiteljica dosegla, da smo na osnovni šoli, kjer sem takrat učila, sprejeli učiteljski kodeks o sprejemanju daril. Kot se spomnim, se ga le dve učiteljici nista držali. Pa še tidve sta potem učiteljski poklic zapustili, ena se je podala v politiko, druga pa v komercialo.

Lidija je pomagala učenecem tudi pri pridobivanju študentskega stipendij. Spodbujala jih je, da so se izogibali negativnim vzorcem, ki so jim bili priča v

domačem okolju. Verjela je v vsakega, za katerega je vedela, da se trudi, četudi so bile njegove intelektualne sposobnosti v zlati sredini. Zdi se ji, da so bili fantje veliko vztrajnejši kot deklice. Te so se prehitro usodno zaljubile, pozabile na svoje sanje, zanosile, se poročile. Ko so spoznale, da ni vse zlato, kar se je svetilo, je sledilo globoko razočaranje. Kakšna si je tudi želela, da bi čas obrnil nazaj, a je bilo nemogoče.

Lidija se je poročila dvakrat. Prvič je vzela možkega, ki jo je spominjal na očeta, ki ga je imela zelo rada. Jakob je bil od nje precej starejši, rad je imel prvo in zadnjo besedo.

»Preden sva se poročila, je živel na koruzi z neko žensko, s katero je imel dva otroke. Da obstajajo, nisem imela pojma. Takrat še ni bilo interneta, da bi se lahko pozanimala, telefon pa smo uporabljali le v najnujnih primerih. Pa četudi bi bilo kaj od tega na voljo, sem bila do konca zaljubljena in resnico bi zelo hitro odgnala od sebe. Kaj je bilo lepšega: on uspešen direktor, jaz priljubljena učiteljica, samozavestna na zunaj, krhka, zaupljiva, precej staromodna na znotraj. Ko je ugotovil, da sem še nedolžna, je bil na konju. Predstavljate si, kako mi je bilo, ko me je več kot zelo izkušen možički učil spolnosti.

Sram, sram, sram, sram! Zjutraj se nisem upala pogledati niti v ogledalo! Redkokdaj sem uživala, to ga je zelo motilo. Še pred poroko mi je rad očital, da z mojim 'sodelovanjem' ni preveč zadovoljen. A poroka je vseeno sledila, verjetno je mislil, da boljše ne bi mogel dobiti.

Po poroki sem se preselila k njemu. V bližnjem kraju je imel stanovanje v zadnjem nadstropju tovarniškega bloka. Pravzaprav so združili skupaj tri dvosobna, tako da je bilo prostora, kolikor hočeš. Minila so tri leta, pa še nisem bila noseča. Ni mu bilo prav, ker je moja 'jalovost' nekako krnila njegovo čast in ugled. Zelo sem se krivila, izgubila sem kar nekaj kilogramov, na vso moč sem se trudila, da bi mu ustregla, a brez uspeha. Njegovo seme kot da ni želelo pognati sadov v mojem telesu. Nekoč mi je v jezi vrgel v obraz, da sem ničvredna, da ima on sicer že dva otroke, da zato ve, da krivda ni njegova, in podobne podle reči, ki so bolele bolj, kot če bi mi nož zadiral v srce. Zelo hitro se me je naveličal. Predvidevam, da tudi zato, ker se v postelji nisem mogla sprostiti. Začel je zahajati h kurbam, o tem, kaj je počel z njimi, pa mi je doma do zadnjih podrobnosti tudi razlagal. Potem je na

nekem službenem potovanju v Nemčijo kupil diaprojektor, morda celo kamero, ne spomnim se več. Names-to spanja, ki sem ga potrebovala zlasti pred kakšno redovalno konferenco, sem morala sedeti na kavču in skupaj z njim gledati opolzkosti. Iz dneva v dan bolj je bil obsejen s seksom, jaz pa sem se, nasprotno, vedno bolj umikala vase. Gnusili so se mi že možički dotiki, kaj šele, da bi me kdo objel! Bolj, kot sem ugotavljala, da je moj zakon velika napaka in polomija, bolj sem se trudila za svoje učenje. Malo za šalo in malo zares lahko rečem, da ima lahko tudi najslabše, kar se nam zgodi v življenju, pozitivne učinke.

Prvi mož je imel veliko denarja. Bil je direktor, družil se je s pravimi ljudmi. Kome je še vzel s seboj na gala večerje, ni nikoli plačal sam. Zmeraj so šli zapitki na račun podjetja ali pa na račun gostilne. Med prvimi je kupil vikend v Istri in v Kranjski Gori. V gmotnem smislu mi ni nič manjkalo, a do danes se nisem nikoli počutila tako revne kot v času prvega zakona. Edina dobra stvar, ki se mi je zgodila, je bil vozniški izpit. Za to, da me je prisilil, da sem si kupila avto, sem mu še danes hvaležna.

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Farovška kuharica Jakoba Aljaža

PETER COLNAR

Marije Žagar, ki se je rodila 18. julija 1869 pri Bačnikovih iz Zavrha pod Šmarno goro, se je oprijel naziv farovška Micka. Bila je nečakinja Jakoba Aljaža in je velik del življenja preživela pri stricu. Mati Marije in Mance Žagar je bila sestra Jakoba Aljaža, Marija in Manca pa njegovi nečakinji. Njuni starši so se smrtno ponesrečili, ko so prevažali z vozom steber za kozolec. Marija in Manca sta po tej nesreči ostali siroti, njuno, Žagarjevo kmetijo so morali prodati (po nekkih virih jo je prodal Jakob Aljaž), denar pa so »naložili« v banko na imeni še mladoletnih hčera. Jakoba Aljaža so imenovali za skrbnika. Aljaž je Marijo in Manco že ob nastopu kaplanovanja v Trziču vzel s seboj. Z njim sta odšli tudi na Blejsko Dobravo. Ko so ga leta 1989 premestili kot župnika na

Dovje, je tam ostal 38 let, do smrti 4. maja 1927.

Marija je ostala pri stricu do njegove smrti. Skrbno je opravljala dela župniške kuharice. Po smrti Jakoba Aljaža se je Marija za nekaj časa odselila na sosednjo dovško domačijo h Golobovim, zadnja leta življenja pa je v veliki revščini in pomanjkanju preživela v jeseniški hiralnici, kjer je umrla 15. februarja 1952.

Marija je bila znana po brhkosti in tudi po delavnosti. Po umu je bila podobna stricu Aljažu. Bila je nardarjena glasbenica. Igrala je citre in v farni cerkvi tudi orgle. Bila je odlična pevka. Vodila je pevske zborovske vaje. Stric Jakob Aljaž ji je vse te vrline priznaval in jo cenil. Ohranil se je znameniti Aljažev zapis o Micki: »Brez tebe, Micka, bi pol manj naredil po planinah.« Aljaž se je leta 1895 odločil,

da na vrh Triglava postavi »turn«, ki je kasneje postal simbol slovenstva. Od srenjske skupnosti Dovjega, to je od 137 lastnikov, je odkupil od parcele 1484/1, 16 kvadratnih metrov, na vrhu Triglava. Prvi dogodek, ki ga je Micka finančno denarno »rešila« s svojo dediščino po starših, je bilo Mickino plačilo stroškov izdelave in postavitve Aljaževega »turna« vrh Triglava v vrednosti tristo goldinarjev, kot je zapisal Aljaž (po nekaterih zapisih pa naj bil štiristo goldinarjev).

Zapisi o farovski Micki, kuharici dovške župnije, nehoti prepričajo, da je verjetno Jakob Aljaž velik del Mickine dote porabil za namene gradenj planinskih koč, poti, kapele. Znano je Mickino vprašanje Jakobu Aljažu: »Stric ali ste vso mojo dediščino vtaknili v triglavske kočice?« Čez čas naj bi tudi rekla:

Zanimivi Gorenjci tedna in dogodki iz dežele Kranjske:

- Po potresu leta 1895 se je v Kranju naselila tudi Smrekarjeva družina. Oče je v Kranju delal kot postrešček in je umrl leta 1906. Tako je nekaj časa živel v Kranju tudi risar, grafik in slikar Hinko Smrekar, rojen 13. 7. 1883. Smrekarjeva hiša v Ljubljani se je ob potresu podrla.
- V Kranju se je 14. 7. 1914 rodil književnik Albert Papler. Napisal je prvo slovensko TV-nadaljevanje Večerna šola, ki so jo predvajali v letih 1965 in 1966.
- V Kropi se je 17. 7. 1866 v drugi največji fužinarski hiši rodila pesnica Kristina Šuler. Njena mama je bila Hedvika, rojena Potočnik, iz najpremožnejše kroparske hiše.
- V Trzinu se je 17. 7. 1905 rodil zdravnik Tine Zajec. Vodil je partizansko bolnišnico pri Komendski Dobravi. Nemci so jo izsledili in ustrelili njega, 16 ranjencev in dve bolničarki.

»Stric, zdaj boste pa morali dati tisti moj denar na svetlo, poročila se bom!« Zgodila pa se je tragedija. Njenega fanta je zasul snežni plaz in ni bilo ne poroke ne denarja. Po daljšem obdobju, že v začetku prve svetovne vojne, se je Micka ponovno obrnila

na strica Aljaža: »Stric denar pripravite, z Janezom (morda Paštbarjevim oz. Petermanovim z Dovjega) bova kupila hišo na Jesenicah.« Žal tudi tokrat ni bilo sreče, kajti Janez je bil vpoklican v vojsko. Bil je ranjen in je na Dunaju v bolnišnici umrl.

Vrh izobraževalne piramide

Letos zaznamujemo stoto obletnico podelitve prvega doktorata znanosti na slovenskih univerzah. Statistični urad Republike Slovenije beleži več kot enajst tisoč pridobljenih doktoratov od leta 1991 do danes.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

»15. julija 1920 je bil na slovenskih univerzah podeljen prvi doktorat znanosti. Prejela ga je Ana Mayer za disertacijo s področja kemije. S tem so se visokošolske ustanove v Sloveniji pojavile tudi na zemljevidu institucij, ki podeljujejo najvišji izid javnoobjavnega izobraževanja, doktorat znanosti, ki pomeni vrh izobraževalne piramide. Za univerze so doktorji znanosti temelj-

Doktorji znanosti so za vsako državo pomemben dejavnik družbenega napredka.

ni visokokakovosten kader, ki je dejaven tako na pedagoškem kot raziskovalnem področju, za državo pa pomemben dejavnik družbenega, znanstvenega in tehnološkega napredka. V letih od osamosvojitve Slovenije dalje je na visokošolskih ustanovah v Sloveniji najvišjo stopnjo izobrazbe (doktorat znanosti) pridobilo skupno 11.576 oseb,« navaja slovenski statistični urad.

V Sloveniji je bilo na začetku leta 2019 13.182

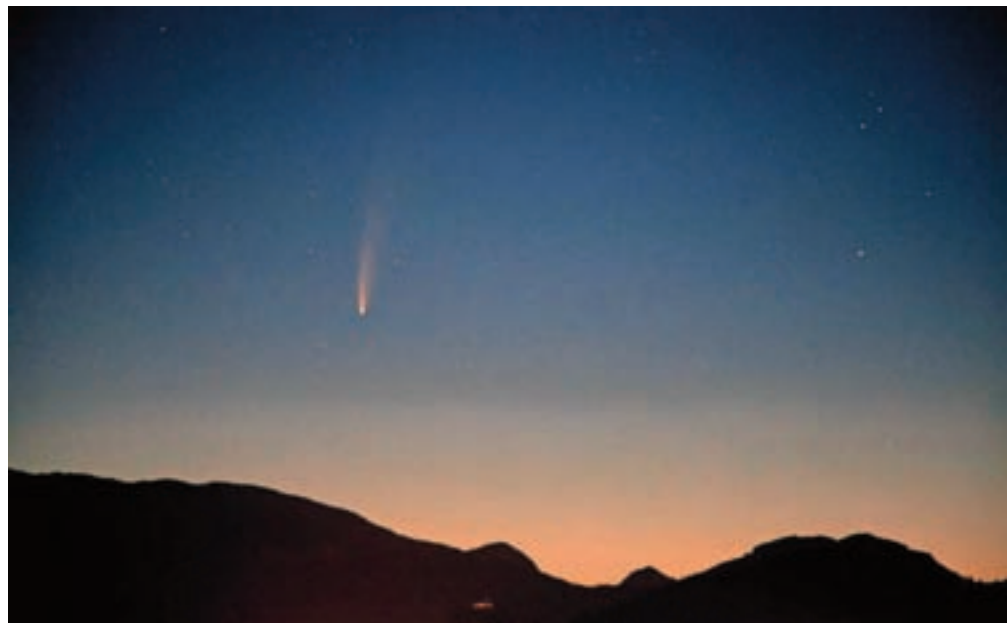
imetnikov doktorata znanosti, kar je 0,6 odstotka celotnega prebivalstva. V 207 občinah je prebival vsaj en doktorat znanosti, v 18 občinah pa več kot sto. Največ doktorjev znanosti ima Ljubljana (42 odstotkov), več kot tisoč jih je le še v občini Maribor (1038). Število doktorjev znanosti na sto prebivalcev, starih 15 let ali več, je bilo sicer najvišje v občini Ljubljana, sledile so občine Log - Dragomer, Trzin, Škofljica in Brezovica. Število prebivalcev Slovenije z doktoratom znanosti se sicer povečuje: v zadnjih petih letih se je to povečalo v povprečju za 585 na leto, vendar to ne velja za vse starostne skupine, število doktorjev znanosti v starostni skupini od 25 do 34 let je v zadnjih dveh letih upadlo.

V letu 2019 je slovensko visoko šolstvo promoviralo 477 novih doktorjev znanosti, kar je trikrat več kot v letu 1991. Od takrat pa do leta 2019 je bilo v Sloveniji na novo podeljenih v povprečju 399 doktoratov znanosti letno. »V letu 1991 je doktoriralo 149 študentov, v 2004, ko je Slovenija postala članica Evropske unije, 355, v 2007, ko je Slovenija uvedla evro, pa 415. V letu

2016, ko je Slovenija zaznamovala 25 let samostojnosti, je slovensko visoko šolstvo z 912 novimi doktorji znanosti postavilo mejnik, ki ga bo težko še kdaj presešlo. To leto je bilo nekoliko drugačno od drugih, bilo je namreč zadnje leto, v katerem je bilo še mogoče zaključiti študij po prejšnjih študijskih programih, tj. tistih, ki so veljali pred uvedbo bolonjskega sistema. To možnost je izkoristilo 375 doktorskih študentov, ki so se izobraževali po predbolonjskih doktorskih študijskih programih,« statistika navaja število doktoratov ob nekaterih prelomnicah. Doktorsko izobraževanje po bolonjskem sistemu je od njegove uvedbe v Sloveniji do leta 2019 uspešno končalo 3476 študentov. Do leta 2016 je število novih doktorjev znanosti v Sloveniji postopoma raslo, z letom 2017 pa je začelo upadati. Ob tem pa narašča delež tujih študentov, ki so zaključili doktorski študij, ki zdaj znaša 12 odstotkov.

Po deležu prebivalcev z doktorsko izobrazbo, ki so pomemben kazalec uspešnosti Slovenije, je naša država primerljiva s povprečjem držav OECD in držav Evropske unije.

Vaš razgled

Te dni na nebu kraljuje eden najsvetlejših kometov zadnjih desetletij. Komet z oznako C/2020 F3, ki je ime dobil po vesoljskem teleskopu Neowise, s katerim je bil odkrit, je bil še pred nekaj dnevi viden le na jutranjem nebu, nizko nad severovzhodnim obzorjem, v teh dneh pa ga lahko opazujemo tudi zvečer, in sicer nad severozahodnim obzorjem. Brez težav je viden s prostim očesom, za še boljši pogled pa se velja odpraviti stran od mestnih luči in s seboj vzeti lovski daljnogled. A. Se. / Foto: Aleš Senožetnik

Letošnjo poletno sezono marsikdo zaradi epidemijskih razmer – ter posledično prejetih turističnih bonov – svoj dopust preživlja ob raziskovanju lepot slovenske pokrajine. Mnogi kraji tako s številnimi še neodkritimi biseri vabijo v svoje okrilje, nekateri pa obiskovalce prijazno pozdravijo tudi ob odhodu. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (547)

Fragmenti o novinarskem pisanju

MIHA NAGLIČ

»Od kod sploh vznikne svoboda? Vzemimo trivialni primer, o katerem je poročal lokalni primorski radio: 'Pred šolo so delavci posekali nekaj dreves, ki so s svojimi koreninami uničevala površino poti in parkirišča, in potem na novo asfaltirali vozišče, ki je zdaj zgledno urejeno.' V izhodišču tega poročila stoji spontani pogled na drevo kot anomalijo, ki s svojo rastjo uničuje šolsko dvorišče. Njegova podmena je razumevanja asfaltiranja kot udejanjanja gradbene civilizacije in pojmovanje drevesa, ki ima status neukročene divjosti, katera spodkopava človeško ustvarjanje. Torej spopad kultivirane civilizacije z divjo naturo, ali v

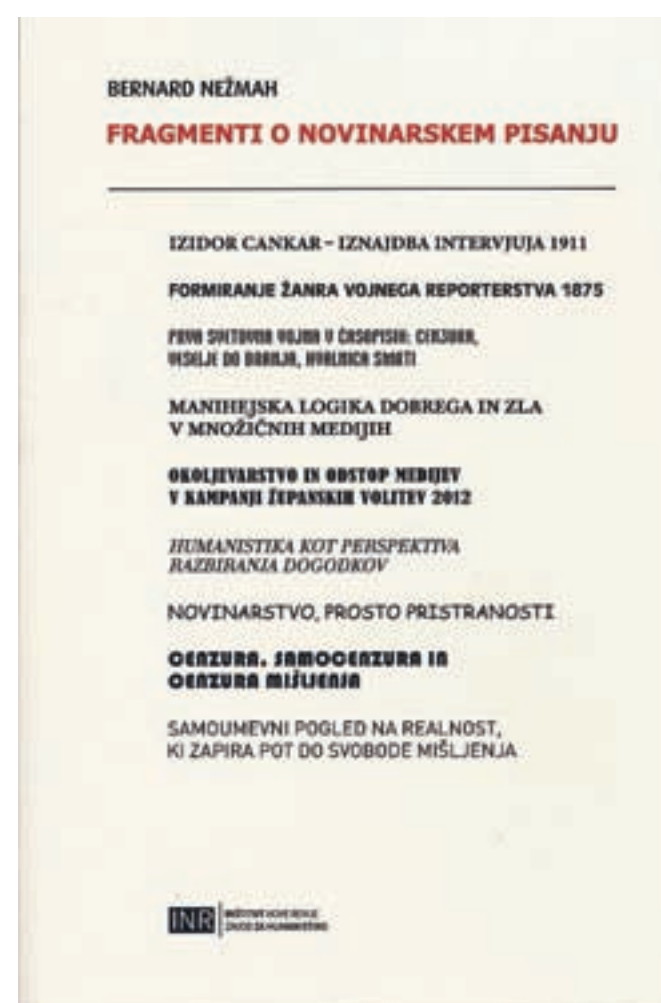
jeziku antropologa Clauda Levi-Straussa – konflikt med kulturo in naturo. Toda ta samoumevna spontanost, s katero je radijski novinar pristopil k opazovanju sveta dogodkov, je posledica njegove poprejšnje odpovedi svobode. Svobode, ki nastopa kot svoboda izbire, za katero pa je značilna predhodna refleksija, ki je všteje vprašljivost samoumevnosti. V trku med kulturo in naturo obstaja namreč tudi perspektiva nature. Poročilo iz drugega zornega kota bi se namreč slišalo takole: 'Delavci so posekali nekaj 30 let starih javorjev, visokih 15 metrov, ki so letno proizvedli za toliko in toliko kubičnih metrov kisika in absorbirali velike količine prašnih delcev. Izguba dreves je neprecenljiva, saj

bila dom, v katerem je živelo 40 različnih vrst insektov, priljubljeno zbirališče ptic pevk, ki so na njem nabirale insekte kot hrano za svoje mladiče, posekali so drevesa, ki so dajala hladno senco in prispevala k vlažnosti zraka.'« (str. 97)

Tako se začne zadnji od devetih »fragmentov« (izbranih člankov in referatov) v tej knjigi, njihovi naslovi so vidni tudi na naslovnici. In kako vidi avtor rešitev za manko, razviden iz gornjega novinarskega primera? »Svoboda v medijskem poročanju lahko nastopi šele z vstopom humanistike v novinarjevo

delo, v smislu znanj in vednosti, ki presegajo vladajoče poglede aktualno dominantnih idej tržne ekonomije in potrošniške družbe. A v žurnalizmu se pojavlja bolj redko, saj sodobni ustroj novinarstva zahteva od novinarjev predvsem hitrost odziva in obenem postavlja tako visoke norme produkcije tekstov in prispevkov, da časa za humanistiko v poklicu novinarja praktično ni...« Permanentni študij bi po Nežmahu omogočil vstop svobode v novinarsko profesijo. Je pa vprašanje, ali si take osvoboditve novinarji sploh želimo. Je sploh mogoča?

Bernard Nežmah, Fragmenti o novinarskem pisanju, Inštitut Nove revije, zavod za humanistiko, Ljubljana, 2019, 126 strani

HUMOR, HOROSKOP

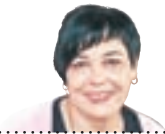
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
Z dobro voljo in pozitivno energijo boste obvladovali razpoloženje, ki vam bo v tem tednu nihalo iz dneva v dan. Delovne obveznosti vas bodo precej izčrpale, a kljub temu boste imeli uspešen teden. Proste trenutke boste posvetili sebi.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
Vsak pride v obdobje, ko je sposoben videti samo svoje težave, in če si priznate ali ne, ste ravno sedaj v tej fazi. Koliko časa bo trajalo to samopomilovanje, bo seveda odvisno samo od vas. Poslovno se vam obetajo dobre spremembe.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
Začeli se boste zavedati, da ste potrebni sprostivte. Še pravi čas boste odvrgli nepomembna in v glavnem tuja bremena ter si privoščili pošten oddih. Koga boste vzeli s sabo, bo odvisno samo od vas. Pa še o tem boste dvakrat premislili.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
Kmalu se boste morali odločiti, ali iti na dopust ali ne. Dolgo vas ne bo nihče čakal in prav lahko se zgodi, da boste ostali sami s svojim omahovanjem. In roko na srce – le zakaj si ne bi mogli vzeti zase in za svoje najbližje nekaj časa. Pohitite!
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
Delovni načrt, ki si ga boste zadali, boste uspešno opravili. No, kašna manjša težavica se bo že pojavila, a vam to ne bo predstavljalo posebne težave. Na ljubzenskem področju boste začeli obnavljati stare vezi.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
Nov poslovni začetek vam bo dal veliko energije, tako da boste lahko tudi stare zadeve spravili na svoje mesto. V naslednjih dneh končno pride do vas sporočilo, ki ga že nekaj časa pričakujete. Vsebina vam bo dala veliko misliti.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
Novice o denarju vas bodo prijetno presenetile. Pričakovanje dopusta in oddiha vam bo dalo veliko nove energije, tako da boste v teh dneh veliko naredili. V domačem krogu bodite pazljivi in se rajši ugriznite v jezik. Molk je tudi zlato.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Poslovno je pred vami zelo uspešen teden in niz zmag vam bo še ob pravem času dvignil porušeno samozavest, brez katere ste kot rastlina brez vode. Prijateljski zvezi boste dali možnost, da se razvije v pravo in globoko ljubezen.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Strah in negotovost boste občutili zaradi prihajajočih sprememb, ki vam jih prinaša prihodnost. Tehtali boste in skušali ugotoviti, na kateri strani je večje tveganje. S tem seveda ne boste nič pridobili. So stvari, ki jih lahko naredite le vi sami.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
Novice vas bodo sprva zmedle, saj ste svoje zaključke že zdavnaj naredili in vso zadevo umaknili iz svoje zavesti. A kaj, ko podzavest spleta svoje niti. S pogovorom, ki sledi, boste več kot zadovoljni. In ne bojte se, ne boste ostali brez besed.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
Hoteli boste spremeniti vse okoli sebe, saj z ničimer ne boste zadovoljni. Na koncu bodo stvari ostale take, kot so, saj še v pravem trenutku spoznate, da je bilo napačno le vaše ozko razmišljanje in pomanjkanje samozavesti.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
Velika nenadna sreča vas čaka v obliki ljubezni, ki jo sicer željno pričakujete, a bo vseeno presenečenje. Za nekaj sekund boste ostali brez besed, a kmalu se boste znašli in zadevo obrnili v svoj prid. Zaradi financ boste dobre volje.

TA JE DOBRA

Hudičev nadzor

Nadzorni peklenšček pride v kontrolo k hudiču, ki upravlja kotle, v katerih se cvrejo grešniki. Ti skušajo uiti iz kotlov, tako da pomagajo drug drugemu plezati ven. Stražarji imajo precej dela s tem, da jih tiščijo nazaj noter. Le pri enem kotlu ni nobenega stražarja. Nadzornik je navdušen, da je odkril napako, in takoj vpraša: »Aha, kaj je pa s tem kotlom? Zakaj tukaj ni stražarjev?« Drugi mu mirno odvrne: »Brez skrbi. To je kotel s Slovenci. Takoj ko eden izmed njih vsaj malce zleze ven, ga drugi potegnejo nazaj.«

Test inteligence

Dve blondinki se pogovarjata:
»Včeraj sem bila na testu inteligence.«
»In – kako je bilo?«
»Super, negativna sem.«

Kaznjenca na begu

Kaznjenca bežita skozi gozd. Pot je vse težje prehodna, saj čedalje močnejše sneži.
»Ti vraga, samo še sneg nama je manjkal,« se pritožuje prvi.
»Nič zato,« odvrne drugi. »Saj imava verige!«

Na sosedovi jablani

Sosed zaloti Janezka na svoji jablani.
»Presneti smrkavec, a zdaj boš pa še jabolka rabutal!« zavpije na pobalina.
»Ni res, stric sosed. Jabolko je bilo na tleh, pa sem splezal na jablano, da bi ga nazaj obesil.«

LAŽJI SUDOKU

6	1		3	8	4		7	
				6		4		9
	2	7		5				8
			8		7			4
	3	5				1	8	
2			6		5			
8				7		6	5	
1		3		9				
	4		1	2	8		3	7

Rešitev:

2	8	9	2	1	9	7	5	6
2	9	6	7	5	4	1	8	3
1	5	2	7	9	6	4	3	8
9	1	6	7	2	5	6	2	4
7	2	9	4	8	1	9	6	3
6	2	7	8	2	5	6	1	4
5	1	6	4	7	8	2	9	3
8	9	1	2	6	7	5	4	3
5	2	7	8	9	1	4	3	6

TEŽJI SUDOKU

8		6			3		1	
3				2				
		9	7				3	5
			4	7				
1	3						7	9
				1	5			
7	6				2	5		
				4				2
	1		8			3		

Rešitev:

2	9	6	8	2	1	9	5	4
2	9	6	7	1	5	4	3	8
1	5	2	7	9	6	4	3	8
9	1	6	7	2	5	6	2	4
7	2	9	4	8	1	9	6	3
6	2	7	8	2	5	6	1	4
5	1	6	4	7	8	2	9	3
8	9	1	2	6	7	5	4	3
5	2	7	8	9	1	4	3	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Železniki
ESCAPE TOWN
POBEG IZ MESTA

Novo v Železnikih.
Zanimiva in atraktivna igra na prostem – Pobeg iz mesta Železniki

V Železnikih je živel pomemben fužinar, ki mu je posel šel bolje kot drugim. Zakaj je bilo tako, boste izvedeli v igri Pobeg iz mesta Železniki. V igri vas čakajo zanimive naloge, ki jih boste lahko razrešili le z aktivnim sodelovanjem in spretnostjo. Čas je odvisen od vas in vaše iznajdljivosti. V igri lahko sodeluje od dve do šest oseb in je primerna za vse generacije, še posebej vabljeni družine.

Več informacij dobite na spletni strani Javnega zavoda Ratitovec www.jzr.si.

SESTAVIL: F. KALAN	ZOLAJEV ROMAN	NAUK O ZVOKU	SKUPINA ŽUZELK	PEVKA ERBUS	VEZNI STROJNI ELEMENT	SPOJINE AMONIKA	PASJA PASMA	PLATINA	ROMUNSKO TERENSKO VOZILO	VODNA ZIVAL S PLAVUTMI	OKOLIČA, OKOLIŠ	NOGO- METAŠ BIRSA
AZERBAJ- DŽANSKI ŠAHIST (G. K.)	21											
EKONO- METRIJA									3			
SLOVAN- SKI BOG						23		OBOLOŠ (KRAJSE) AZIJSKI SADEŽ				
MARKO SORŠAK			SIN (MANJŠ.) IZVID, ATEŠT	8					ŽENSKI PEV- SKI GLAS ZIDNA ODPRTINA			9
IGRALKA RINA				PISEC KOSMAČ KRTOVA LUKNJA						JANEZ ERZEN LUKA NA CIPRU		
KOŠČEK SUKANCA					28	RUMENO- RJAVA BARVA	SL. PEVKA (ELDA) MIK, DRAŽ					
AMERIŠKA PLOŠČIN- SKA MERA						DOMOVINA (ZASTAR.) FR. SKLAD. (JACQUES)					ŠIFRA	KRAJ NA CRESU
ELASTIKA (POG.)			1					RTV NO- VINARKA (ALENKA) POMLADNI MESEC		16		
GORENJSKI GLAS	GORENJ- SKO ŠMU- ČISČE	TEVERE (SL. ZAPIS) KMEČKI SLOG							DEL OBRAZA ODPADNIK, IZDAJALEC			
SL. PEVKA (BRANKA)					20		GALERIJA V MADRIDU					
SL. ZGO- DOVINAR (SIMON)						NEKDANJI TURŠKI VELIKAŠ	SL. META- LURGI(CIRIL) KEMIK ONSAGER			2		
VESNA SLAPAR			PEVKA KATARINA	STALJENA SNOV LIPARŠKO OTOČJE							HUMORIST MILČINSKI	PISATELJ CAPEK
KORALNI OTOK	27					SL. REŽI- SER (JOŽE) SL. MEDIJSKI ČARODEJ (MIRAN)	25				FERDO KOZAK STAR GERMAN	10
VOZILO ZA PREVOZ TOVORA								DEBELNA ROGOVILA PREŠERNO- VA PESEM				
POSADKA	18						DIVJI KOZEL					
MESTO NA IRSKEM			5				DEL BLEDA	GL. MESTO GRČIJE TRNEK Z ENO OSTJO	22			14
GORENJSKI GLAS	OST NA VRVI ZA PODVOJNI RIBOLOV	KOŠARKAR LORBEEK HRV. PEVKA (NEDA)							IGRALEC GIBSON HRV. NOGO- METNI KLUB			
SILOVIT TROPSKI ORKAN				13				DENIŠ AVDIČ IGRALEC KILMER			DREVORED	DEL OB- LAČILA ROKO
LUKA V IZRAELU					GORA V JULIJSKIH ALPAH	DELAVEC V KOV. STROJI BIVŠI ŠVIČ. SMUČAR (URS)			4			
RONALD REAGAN			PREBIVA- LEC KRAJA KAVKAŠKI NOŽ					17			LIDIJA OSTERC KRALJEVIČ IZ MAHAB- HARATE	
REKA V SLAVONIJI							SESTAVEK V ČASNIKU SLAVKO OSTERC				24	
NOGOMET- NI KLUB IZ MESTA UDINE	11								PEVKA KEUC			
REKA V ANGLIJI, NENE					STRANSKI DEL ČESA UČBENIK ZA MATE- MATIKO		7		PISATELJ DUUN			19
BIVŠI TENISAČ AGASSI												
CAVAN KINDŽAL RAEBER RJEVIT TIBERA	RIBIČ, KI LOVI Z OSTMI	RAŽENJ DRŽAVNIK PRODI	12									
KMET, KI ORJE							RAVNO- DUŠNOST					
MESTO V GRČIJI	26											
THOMAS MANN				NIKAL- NICA POJAV OB GORENJU								
FRANCO- SKI RE- ZISER (ROGER)												
PESNICA ČERNEJ	6											
BOŽJE- POTNIK				15								

1. nagrada: darilni bon za igro Pobeg iz mesta Železniki
2. nagrada: 2-krat ledena kava v bifeju bazena Železniki
3. nagrada: 2-krat kava v bifeju bazena Železniki

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 31. julija 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Zabavne in poučne Kratkočasnice

Na Počitniških kratkočasnicah otroci razvijajo svojo ustvarjalno žilico, ostajajo športno aktivni in usvajajo novo znanje.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Občina Vodice je tudi letos za osnovnošolske otroke organizirala tradicionalne Počitniške kratkočasnice, na katerih se otroci spoznavajo z najrazličnejšimi aktivnostmi. Druženje so začeli prejšnji teden, ko je bil v dvorani v Skaručni na sporedu Teden od A do Ž. Kot sporočajo z Občine Vodice, je prvi dan med otroki še vladalo nekaj negotovosti in zadržanosti, nato pa so se popolnoma prepustili zabavi v družbi novih prijateljev. Da je Teden od A do Ž res upravičil svoje

Takole so se otroci učili temeljnih postopkov oživiljanja.

ime, pa so poskrbeli animatorji, ki so pripravili vrsto aktivnosti, s katerimi so si

otroci krajšali čas. Igrali so družabne in športne igre, ustvarjali in celo priredili

modno revijo. Med bolj poučnimi aktivnostmi pa je bilo spoznavanje z gasilskimi oblečili in kratka delavnica temeljnih postopkov oživiljanja.

Ta teden se otroci mudijo na športnih kratkočasnicah v Tenis klubu Kubu, nato pa jih čakata še dva tedna igre in druženja z vrstniki. V tretjem tednu se bodo vrnili v dvorano v Skaručni, kjer bodo na vrsti ustvarjalne kratkočasnice, letošnje počitniško druženje pa se bo zaključilo pri koči Smučarskega društva Strahovica, kjer se bodo otroci zabavali ob športnih igrah.

Upodobljena lepota cvetja

MAŠA LIKOSAR

Naklo – Minulo nedeljo so v Pavlinovi galeriji v Naklem odprli razstavo Lepota cvetja avtorice Margarete Sukič. Umetnica je bila rojena v Čakovcu na Hrvaškem, zdaj že 14. leto z družino živi na Cegelnici. Slikanje ji je od otroških let ostalo neizpolnjena želja. Sanjala je, da bo postala slikarka, vendar za ta korak v mladosti ni zbrala dovolj poguma. Pred nekaj leti se ji je ponudila priložnost učenja osnov slikanja pri ruski slikarki Natashi Villone. Pod njenim mentorstvom se je Margareta Sukič odločila za slikanje tihožitij, predvsem se je posvetila slikanju cvetja. Zdaj kot ljubiteljska slikarka ustvarja, kadar

Margareta Sukič, njen sin Jakob in predsednica KUD LIK Naklo Alojzija Murn na odprtju razstave Lepota cvetja v Kulturnem domu Janeza Filipiča v Naklem / Foto: Damijan Janežič

le najde čas, še vedno pa se obrne po nasvete k svoji ruski mentorici.

Margareta ima nadvse rada naravo, ki se ji zdi nekaj

najlepšega tudi na slikah, zato so se ji motivi šopkov ter cvetja v raziskovanje in upodobljanje ponudili kar sami. V zadnjem času je slikarka

poleg cvetic na platnu začela uporabljati tudi deklishe in ženske figure, obdane s cvetjem. Njena najljubša tehnika je olje na platnu, nekoliko manj akril na platnu. Slike je podarjala prijateljem in sorodnikom, mnoge pa so se ji začele kopičiti tudi doma. Odločila se je, da jih postavi na ogled, in sicer na omejeni razstavi Lepota cvetja, ki je njena prva samostojna razstava. Z njo sporoča, da obstajajo lepe stvari in aktivnosti, samo opogumiti se je treba in se jih lotiti. Na razstavi je moč videti tudi sliko manjšega formata na platnu, ki jo je naslikal avtoričin enajstletni sin Jakob. Razstava Lepota cvetja, ki jo je organiziralo kulturno-umetniško društvo LIK Naklo, bo na ogled še v nedeljo, 19. julija, in sicer od 19. do 21. ure, danes in jutri pa po dogovoru.

Zdrava lokalna prehrana in spiralne gredice

ALENKA BRUN

Predoslje – Nežkina hiša družine Bolka v Predosljah je v sredo gostila predavanje o pestri in zdravi lokalni prehrani za dobro počutje; na njenem oziroma vrtu Gostilne Krištof pa je po predavanju sledilo še praktično usposabljanje na temo spiralnih gredic. O biodiverziteti je spregovoril Primož Krišelj iz ekološke permakulturne kmetije Pr' Šuštarju v Hotemažah, o meniju pestrosti prehrane za dobro počutje inženirka

Tomaž Bolka in Primož Krišelj (desno), ki je odgovarjal tudi na vprašanja o pestrosti zelišč in začimb na vrtu.

živilske tehnologije Polonca Novak, Vlasta Juršak s Centra za trajnostni razvoj podeželja Kranj pa je na kratko predstavila še projekt Spoznajmo biodiverzitetu v naseljih. Besedo je dobil še Tomaž Bolka, predstavnik Nežkine hiše in Gostilne Krištof, ki so jo letos opazili tudi inšpektorji znamenitega Michelinovega vodnika. Praktičen prikaz spiralnih gredic, ki so primerne za različna zelišča in začimbe, ter njihovo umeščanje v naš vrt, pa je s pomočjo prisotnih izpeljal Primož Krišelj.

S pomočjo knjige bomo že pri nakupu sirov bolj dovzetni za nove vrste, okuse in ideje za njihovo uporabo. Razloži nam tudi osnovne pojeme o vrsti sirov (albuminska skuta, rikota, mehki sir ...).

146 strani, mere: 14 x 20 cm, spiralna vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

10 EUR
* poštnina

Gorenjski Glas

Roman je literarni spomenik aleksandrinkam, Slovenkam, ki so v obdobju med obema vojnama odhajale po zaslužek v Egipt – v Kairo in predvsem v Aleksandrijo.

296 strani, mere: 14,5 x 20,5 cm, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

10 EUR
* poštnina

Gorenjski Glas

Apiterapija se ukvarja z lajšanjem ali odpravljanjem zdravstvenih tegob z uporabo čebeljih pridelkov. Knjiga je praktično uporabna, saj prinaša veliko informacij o uporabi čebeljih pridelkov, doziranju in trajanju uporabe za posamezne namene apimedicine (pregled uporabnosti pridelkov pri posameznih boleznih).

160 strani, mere: 17 x 23,5 cm, brošura

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

13 EUR
* poštnina

Gorenjski Glas

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazarjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrška do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

KOPALNI AVTOBUS V IZOLO 22. 7., OREBIČ 5.–15. 9. ,15.–22. 9., LASTOVO 15.–22. 8., 12.–19. 9., DUGI OTOK 24. 7.–1. 8., 1.–8. 8., 21.–28. 8., 28. 8.–4. 9., MOŽNOST KORIŠČENJA TURISTIČNIH BONOV na naslednjih destinacijah: **STRUNJAN** 4.–9. 12., 9.–14. 12., **BERNARDIN** 4.–9. 12., **BANOVCI** 27. 11.–2. 12., 2.–7. 12., **ŠMARJEŠKE TOPLICE** 28. 11.–4. 12. **www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE
Spominska slovesnost

Kokra – Občinska organizacija ZB NOB Preddvor vabi jutri, v soboto, 18. julija, ob 11. uri k spomeniku ob cesti Preddvor–Jezerko na spominsko slovesnost ob 78. obletnici požiga vasi Kokra.

IZLETI
Na Kompotelo

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na izlet svoje planinsko-pohodniške sekcije – na Kompotelo. Izlet bo v četrtek, 30. julija, odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Skupaj bo hoje za planince štiri ure in pol do pet ur, za pohodnike pa tri ure do tri ure in pol. Izlet je srednje zahteven, za pohodnike lažji. Potrebna je primerna obutev in pohodne palice. Prijave v vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 27. julija. Maske so obvezne.

Izlet na Srednji vrh nad Zelenico prestavljen

Kranj – Društvo upokojencev Kranj obvešča, da bodo izlet na Srednji vrh nad Zelenico, ki je zaradi slabega vremena v četrtek, 16. julija, odpadel, izvedli naslednji četrtek, 23. julija.

KINO SPORED
KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 17. 7., in nedelja, 19. 7.
20.30 BOG OBSTAJA, IME JI JE PETRUNIJA

Sobota, 18. 7.

20.30 NEODVISNE
Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Na Krnska jezera

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi svoje člane na planinski izlet na Krnska jezera v torek, 21. julija. Zbirno mesto bo pred AMD ob 7. uri. V primeru slabega vremena se izlet prestavi na četrtek v istem tednu.

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet Kranj–Golnik–Dupleje–Kriva jelka–Kranj, ki bo v torek, 21. julija, ob 8. uri. Start bo izpred vodnjaka na Glavnem trgu. Izlet je srednje zahtevnosti, proga je dolga 42 kilometrov. Če bo deževalo, se boste kolesarji dobili v Zdravlji ob 9. uri.

PREDAVANJA
Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 18. julija, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Videti z Jezusovimi očmi ob 9. uri ter predavanje Štirje zorni koti ob 10.30.

OBVESTILA
Rokodelske delavnice

Škofja Loka – Rokodelskem centru DUO ali v delavnica majstrov Škofje Loke in okolice si lahko vsak dan od srede do nedelje izdelate unikatno darilo iz naravnih materialov. Ob predhodni najavi (vsaj tri ure pred začetkom) se lahko udeležite ene od treh od vrst delavnic in doživetij. Prijave na rokodelska doživetja so obvezne na: rokodelskicenter@visitskofjaloka.si.

Aktivni zeleni vikend v Vratih prestavljen

Kranjska Gora – Organizatorji Aktivnega zelenega vikenda v dolini Vrata obveščajo, da bodo zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe z novim koronavirusom načrtovani julijski celodnevni program prestavili, tako da bo prvi Aktivni zeleni vikend v Vratih 15. in 16. avgusta, drugi pa 12. in 13. septembra 2020. Z vstopnino v Slovenski planinski muzej pa si boste v času Aktivnega zelenega vikenda zagotovili (brezplačno) celodnevno vodenje lokalnih turističnih vodnikov in še mnogo drugih aktivnosti. Te so primerne za družine in posameznike, kot udeležene pa morate poskrbeti le za primerno obutev, pijačo in malico. V primeru novih ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja covid-19, ali v primeru slabega vremena bo program odpovedan oziroma prilagojen. Obvezne pa so prijave, najkasneje tri dni pred najavljenim datumom dogodka.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE
STANOVANJA
ODDAM

DVOSOBNO stanovanje s pokrito teraso v mirnem okolju v Bistrici pri Trzinu, tel.: 040/317-046

20001532

domplan

V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami. Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si

Domplan, d.d., PE Nepremičnine, Bleiweisova cesta 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, M: 030 641 621, F: 04/20 68 701
E: domplan@domplan.si, I: www.domplan.si

HIŠE
PRODAM

NADSTROPNO hišo v Dolnjem Lakošu pri Lendavi, 1 km oddaljeno od centra mesta in Term Lendava, ugodno, tel.: 040/540-455

20001506

LOKA NEPREMIČNINE
LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

POSLOVNI PROSTORI
ODDAM

PISARNE v Kranju, tel.: 041/361-100

20001512

POŽAR V LOMU

Družini Godnov, ki živi na Potarjih, je v nedeljo, 5. 7. 2020, požar uničil gospodarsko poslopje, žago, delavnico, kar jim je dajalo zaslužek, delno pa tudi pročelje hiše in mansardno stanovanje mladi družini. Da bosta kmetijska in lesna dejavnost lahko zopet zaživele, vas KO RK Lom v sodelovanju z OZ RK Tržič prosimo za pomoč družini z nakazilom na transakcijski račun: SI 56 0510 0801 0063 548, sklic nakazila – datum nakazila. Namen: Požar Lom, Godnov RK Lom in družina se zahvaljujeta za vašo pomoč.

Brezplačna objava

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Cufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

OTROCI NAS POTREBUJEJO
Karitas
www.karitas.si

S poslanim **SMS sporočilom ZVEZEK5 na 1919** boste darovali 5 EUR. Hvala!

Prispevanje lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemacha, T-2 in Bob.

Zbiramo šolske potrebščine za 12.000 otrok v stiski

LOTO

Rezultati 57. kroga – 15. julija 2020
11, 24, 25, 26, 31, 33, 36 in 17

Loto PLUS: **5, 6, 18, 19, 20, 38, 39 in 34**
Lotko: **8 8 2 5 5 6**

Sklad 58. kroga za Sedmico: **2.620.000 EUR**
Sklad 58. kroga za PLUS: **530.000 EUR**
Sklad 58. kroga za Lotko: **610.000 EUR**

Nagrajenci križanke podjetja **AH Vrtač** z geslom **NOVI GOLF VIDNO DINAMIČEN**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 26. junija 2020, so: 1. nagrado, enodnevno uporabo avtomobila Golf VIII, prejme **Marija Lambergar**, Podnart; 2. nagrado, enodnevno uporabo avtomobila VW T-CROSS, prejme **Luka Demšar**, Selca; in 3. nagrado, nagrado Gorenjskega glasa, prejme **Terezija Jakopin**, Kranjska Gora. Nagrajencem čestitam!

ALPETOUR
Potovalna agencija

Mont Blanc
Innsbruck, Montreux, Chamonix, Aiguille du Midi, Courmayeur
21. 8., 3 dni **od 259,00 EUR**

Stubnerkogel in soteska Liechtensteinklamm
29. 8., 1 dan **od 75,00 EUR** z gondolo v vlakogorju

Dan na ladji: od Poreča do Rovinja
15. 8., 1 dan **od 59,00 EUR**

Nockalm in Klomnock pohodni izlet
22. 8., 1 dan **od 42,00 EUR**

Rab in Pag; ladijski izlet
29. 8., 1 dan **od 61,00 EUR**

Tri Cine v Dolomiti; pohodni izlet
15. 8., 1 dan **od 47,00 EUR**

Gorska cesta Grossglockner
8. 8., 1 dan **od 41,00 EUR**

Bavarski gradovi
Otok Herrn, Linderhof, Neuschwanstein, Wies, Dežela petih jezer...
10. 10., 2 dni **od 185,00 EUR**

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016

Vsa ponudba na **www.alpetour.si**
Part of Arriva – a company

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 20001529

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

MOTORISTIČNA oprema: škornje št. 43, 44, žensko jakno in hlače in 3 moške jakne Street fight, št. 54, tel.: 031/520-004 20001515

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

MUCKE, tigrasti, rumeni pisani, stari 2 meseca, 1 samička in 4 samci, Podhom 42, tel.: 040/602-839 20001511

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

KMETOVALCI pred popravilom zaganjačev, alternatorjev, hladilnikov, kardanaov ... za traktorje preverite ceno novih v Agroizbiri Prosen v Čirčah. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 20001324

ODLIČNO ohranjen pregibni traktor AGT 830, letnik 1997, cena po dogovoru, tel.: 040/354-085 20001505

TRAČNI obračalnik za Tomo Vinkovič, na 4 vijake, tel.: 041/835-076 20001520

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah ugodna izbira akumulatorjev - 3-letna garancija, brezplačna meritve in montaža. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 20001323

KUPIM

IZKOPALNIK krompirja in pajek Sip, tel.: 068/150-640 20001524

TRAKTOR za lastne potrebe, od prvega lastnika, dobro plačilo, tel.: 051/203-387 20001442

PRIDELKI

PRODAM

BELI jedilni krompir marisbard, rdeči belarosa in rumeni slavniki, okolica Kranja, tel.: 041/971-508 20001528

GLADIJOLE, 0,5 EUR, in rdečo peso, 1 EUR/kg, tel.: 041/789-608 20001495

PŠENICO in slamo, tel.: 041/821-012 20001523

RDEČO peso, tel.: 041/558-711 20001507

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 20001412

KRAVO ali telico limuzin, visoko brejo, bikice in teličke po izbiti ter krmni krompir, tel.: 031/385-345 20001517

PAŠNO teličko simentalo, staro 6 mesecev, in suha bukova drva, tel.: 041/378-651 20001514

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikice in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 20001411

PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678 20001535

OSTALO

PRODAM

SENO v kockah, tel.: 031/309-747 20001509

ZAPOSLITVE (m/ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO - glasbeni bend vam z živo glasbo popestri praznovanje in poroko, tel.: 031/325-654 20001516

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 20001410

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževca 7, Kranj, tel.: 041/561-838 20001415

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 20001416

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 20001413

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 20001190

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 20000866

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 20001408

RAZNO

PRODAM

DVOJNO nerjaveče korito, umivalnik - lahko z omarico, bide in wc školjko, tel.: 031/388-843 20001508

KOMPLET kaplično namakanje, namakalno kaplično cev 15 m, termometre telesne temperature, tel.: 041/858-149 20001458

MLIN za sadje, kovinski z enofaznim elek. motorjem, moči 1,5 kw in 3 zelene plinske jeklenke, tel.: 041/686-713 20001502

KUPIM

HLOD s 4 režami za kolesa, Kranj, tel.: 031/624-509 20001521

KASETO ansambla Blekato iz Seničnega, tel.: 040/232-490 20001518

TABLO za označevanje ulice ali nase-lja, tel.: 041/361-100 20001513

TEHTNICO do 20 kg, s krožno skalo, tel.: 031/579-830 20001526

IŠČEM

STARO, odpadno železo, pralne stroje, pipe, akumulatorje, računalnike. Odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956 20001490

ZAHVALA

V 76. letu se je poslovil od tega sveta dragi oče, brat, svak in stric

JANEZ MURNIK

Stankotov iz Velesovega

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom za darovane sveče. Hvala gospodu župniku Slavku Kalanu za poslovilne besede. Hvala g. Janezu Hočevarju za govor ob žari. Zahvala gre tudi Pogrebniku iz Dvorij. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

V globini slišim tvoj glas in misel nate me spremlja ves čas.

METODA GOLOB

roj. Janežič

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem, sošolcem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala za vse tolažilne besede, izraženo sožalje in tople stiske rok. Hvala tudi za cvetje, sveče, sv. maše in ostale prispevke. Zahvala gre tudi pogrebni službi Pogrebnik, gospodu župniku Jerneju Marenku in pevkam za lepo opravljen obred. Ohranili jo bomo v lepem spominu. Naj počiva v miru.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 89. letu nas je zapustil dragi mož, oče, ded, praded, tast in brat

JOŽE KANKELJ

iz Železnikov

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala gospodu kaplanu Povirku, lovcem, rogistom, pevcem kvarteta Obzorje in gospodu Berniku za sočutne poslovilne besede. Hvala tudi osebjem Splošne bolnišnice Jesenice in pogrebni službi Akris. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga spremenili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi
Železniki, julij 2020

ZAHVALA

V 72. letu nas je nenadoma zapustila žena, mati in babica

BARBARA ZIHERL

iz Sv. Duha pri Škofji Loki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano mašo in prispevke, ki so bili nakazani skladno z namenom. Zahvaljujemo se podjetju Akris za organizacijo in izvedbo pogreba, župniku g. Aliču in pevcem. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila draga mama

CVETKA KATARINA PODOBNIK

rojena Rejc, iz Hotemaž

Za izrečeno sožalje, podarjene sveče, darove za svete maše in cerkev sv. Urha v Hotemažah, spremstvo na njeni zadnji poti ter vso ostalo pomoč se vsem iskreno zahvaljujemo. Zahvala velja tudi g. župnikoma Urbanu Kokalju in Slavku Kalanu ter pevcem Komornega zbora Gallus s solistkama Franciko Šenk in Marijo Sajevec pod vodstvom Mojce Gabrijel za duhovno poglobljen obred. Hvala g. kaplanu Marku Mrlaku in zdravnici dr. Nataši Kern za skrb in obiske na domu. Dragi mama, vsi te bomo pogrešali!

Žalujoci domači
Hotemaže, 13. julija 2020

ZAHVALA

Spomini so kot iskre, ki pod pepelom tlijo, a ko jih razgrneš, vedno znova zažarijo. (J. W. Goethe)

V 93. letu starosti se je poslovila draga mama, tašča, stara mama, prababica in sestra

CILKA KRMELJ

iz Škofje Loke

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in svete maše. Hvala osebnim zdravnicam dr. Romani Pintar, g. župniku Fajdigi, pevcem in pogrebni službi Akris. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Ostala boš v naših srcih.

Vsi njeni

ZALOŽBA KMEČKI GLAS

Zemlja je osnovno najpomembnejše orodje ne glede na to, ali pridelujete vrtnine, sadje, vinsko trto, zelišča, ste vrtičkar, trženjski pridelovalec, ekološki ali konvencionalni kmet, ali prekopavate ali ne. Odlični priročnik za vse, ki želijo spoznati sestavo tal ter kako jih izboljšati, da bodo rastlinam dostopna vsa hranila, ki jih potrebujejo za rast in dober pridelek.

17 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

144 strani, mere: 17 x 23,5 cm, brošura

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila draga mama

**CVETKA KATARINA
PODOBNIK**

rojena Rejc, iz Hotemaž

Za izrečeno sožalje, podarjene sveče, darove za svete maše in cerkev sv. Urha v Hotemažah, spremstvo na njeni zadnji poti ter vso ostalo pomoč se vsem iskreno zahvaljujemo. Zahvala velja tudi g. župnikoma Urbanu Kokalju in Slavku Kalanu ter pevcem Komornega zbora Gallus s solistkama Franciko Šenk in Marijo Sajevec pod vodstvom Mojce Gabrijel za duhovno poglobljen obred. Hvala g. kaplanu Marku Mrlaku in zdravnici dr. Nataši Kern za skrb in obiske na domu. Dragi mama, vsi te bomo pogrešali!

Žalujoci domači
Hotemaže, 13. julija 2020

ZAHVALA

Spomini so kot iskre, ki pod pepelom tlijo, a ko jih razgrneš, vedno znova zažarijo. (J. W. Goethe)

V 93. letu starosti se je poslovila draga mama, tašča, stara mama, prababica in sestra

CILKA KRMELJ

iz Škofje Loke

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in svete maše. Hvala osebnim zdravnicam dr. Romani Pintar, g. župniku Fajdigi, pevcem in pogrebni službi Akris. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Ostala boš v naših srcih.

Vsi njeni

Obročkali so mladiče štorkelej

Letos na Gorenjskem gnezdi devet parov štorkelej. Skupaj so vzgojile dvaindvajset mladičev, kar je šest več kot lani. V preteklih štirinajstih dneh je mladiče štorkelej obročkali Dušan Dimnik.

MAŠA LIKOSAR

Tenetiše, Preddvor – Na Gorenjskem štorkele gnezdi na devetih lokacijah. Kot je pojasnil Dušan Dimnik, ki se z obročkanjem ptic ljubiteljsko kot zunanji sodelavec Prirodoslovnega muzeja Slovenije ukvarja že 16 let, je letos v Žabnici in Škofji Loki po en mladič štorkelej, v Preddvoru in Komendi po dva, v Tenetišah, Lahovčah, Cerkljah in na Olševku po trije, v Predosljah pa štirje. »V Škofji Loki nam štorkele žal ni uspelo obročkati. Prav tako ne vseh treh štorkelej v Cerkljah in ene v Lahovčah. Gre za tako velike mladiče, da že znajo leteti, in ko smo se približali gnezdu, so odleteli,« je pojasnil Dimnik in dodal, da so na Gorenjskem še tri gnezdišča, in sicer na Mlaki, v Vopovljah in še eno v Škofji Loki, ki pa so zapuščen.

Glavni cilj obročkanja ptic, pojasnjuje Dimnik, je pridobivanje podatkov za namene raziskav in varstva narave. »Obročkanje je znanstvena metoda zbiranja informacij o načinu življenja ptic in proučevanja ptičjih selitev,« je povedal in dodal, da obročkanje organizirajo državni centri za obročkanje ptičev, ki so odgovorni za usklajevanje dejavnosti v državi in

delujejo v okviru Evropske zveze za obročkanje ptic Euring. Ptice, med njimi tudi štorkele, obročkajo običajno v gnezdu kot mladiče.

Bela štorklja, ki se pojavlja v Sloveniji in kjer na celotnem območju gnezdi do dvesto parov, je ptica selivka. »Štorkele so spremenile način prehranjevanja, zato so se razširile po Sloveniji. Selijo se za hrano. Nekoč so bile značilne predvsem za Prekmurje, danes pa jih najdemo tudi na Dolenjskem, Gorenjskem in na območju Ljubljane,« je povedal Dimnik. Štorkele prezimujejo v južni Afriki, iz prezimovališč pa se vrnejo v drugi polovici aprila. Od aprila do julija je zanje čas gnezdenja. Štorkele si gnezda, ki so narejena iz vej ter postлана s travo, postavijo na dimnikih, električnih drogovi, zelo redko na drevesih. »Mlade štorkele jeseni odletijo na jug Afrike in se po treh do petih letih, ko spolno dozori, vrnejo na približno isto mesto,« je povedal Dimnik in kot zanimivost dodal, da štorklja, ki jo je leta 2015 obročkali v Cerkljah, letos gnezdi v bližini Murske Sobote. Nekateri posamezniki, ki so jim štorkele posebno ljube, jim postavijo posebno ljube, jim postavijo umetna gnezdišča. Ena

Dušan Dimnik se z obročkanjem ptic ljubiteljsko kot zunanji sodelavec Prirodoslovnega muzeja Slovenije ukvarja že šestnajst let. / Foto: Tina Dokl

takih umetnih gnezdišč je v Žabnici, kjer je drog s podstavkom, na katerem so štorkele zgradile gnezdo, nedaleč od svojega doma postavil Matjaž Mravlja. Pogoje za gnezdenje pa je štorkljam pripravil tudi Vili Platinca na Olševku, ko je postavil drog ob kozolec. Mravlja je tako kot vsako leto tudi tokrat pomagal Dimniku pri obročkanju in mu prisrkel dvigalo. »Pri obročkanju je najtežje pridobiti dvigalo, ki te dvigne do gnezda. Pri tem mi pomoč ponudijo kranjski poklicni gasilci, gospod Mravlja ter občini

Cerklje in Komenda,« je dejal Dimnik.

Sogovornik nam je še pojasnil, kaj moramo storiti, če najdemo ptico z obročkom. »Vsako obročkano ptico, ki jo najdete, prijavite v državni center za obročkanje. V Sloveniji je to Slovenski center za obročkanje ptičev, ki deluje v okviru Prirodoslovnega muzeja Slovenije,« je povedal Dimnik in nam za konec še zaupal, da so letos januarja na smetišču v Madridu opazovali in tamkajšnjemu centru javili mlado štorkljo, ki jo je lansko leto obročkali v Cerkljah.

Štorkele in ptice nasploh obročkajo za namen raziskav in zbiranja informacij o načinu življenja ptic. / Foto: Tina Dokl

Letos je na Gorenjskem devet parov štorkelej skupaj vzgojilo dvaindvajset mladičev. / Foto: Tina Dokl

Vabijo k zagotavljanju cvetočih rastlin

ANA ŠUBIC

Lukovica – Čebelarstva zveza Slovenije (ČZS) je na vse slovenske občine poslala povabilo k akciji zagotavljanja cvetočih rastlin na zelenih površinah. Lokalne skupnosti želijo spodbuditi, da zelenice ob poteh, parkih in drugod kosijo pozno in tako rastlinam pustijo čas zacveteti. »To bi pomagalo tako čebelam kot tudi divjim oprasevalcem, saj bi na teh cvetovih dobile vsaj nekaj hrane v obliki nektarja in cvetnega prahu,« so poudarili pri ČZS. Kot primer dobre prakse so navedli občino Ljubljana, kjer so letos na

določenih zelenih površinah počakali s košnjo toliko časa, da so rastline odcvetele, hkrati pa so za potrebe informiranja ljudi o akciji postavili tudi table z napisi, da bodo pokosili, ko se bodo čebele najedle. Na ČZS si želijo, da bi vzoru občin sledili tudi prebivalci, ki bodo svoje vrtove in zelenice obdelovali tako, da bo na njih cvetje, in ne ob tleh pokošena trava. K sodelovanju so povabili še predstavnike čebelarstev in jih pozvali, naj bodo s površinami okrog društvenih čebelnjakov zgled in pobudniki tovrstnih akcij v njihovih okoljih.

Primer dobre prakse iz občine Ljubljana, kjer so na določenih zelenih površinah počakali s košnjo, da so rastline odcvetele. / Foto: arhiv ČZS

Končali obnovo ceste proti Stari Oselici

Stara Oselica – V minulih dneh so končali obnovo kilometer in pol dolgega odseka na lokalni cesti Trebija–Stara Oselica. V sklopu obnove so v dogovoru z lastniki parcel na novo trasirali del ceste od kmetije Burnik do ekološkega otoka v Ferjanovcovi grapi, so pojasnili na Občini Gorenja vas - Poljane. Na delu od Ferjanovcove grape do konca odseka pa so sanirali cestni usad in razširili ovinek nad Mežnarjem. Gradbena dela so bila vredna 320 tisoč evrov, so še dodali na občini.

Zaradi gradnje zapora ceste v Zgornji Davči

Davča – Občina Želzniki se je lotila ureditve odseka Štulč-Jurež na cesti Zgaga–Zgornja Davča. Izvajalec Mapri Proasfalt, ki so ga izbrali med devetimi ponudniki na javnem razpisu, je že začel gradbena dela, zaradi katerih bo na omenjenem odseku do 15. oktobra delna, občasno pa tudi popolna zapora ceste. Utrdili in razširili bodo vozišče, zagradili podporne zidove, poskrbeli za odvodnjavanje in asfaltirali odsek v dolžini 862 metrov. Gre za eno največjih letošnjih občinskih investicij v ceste; vredna je 220 tisoč evrov.

Popolna zapora ceste Mengeš–Koseze

Mengeš – Zaradi sanacije mostu čez potok pri naselju Topole v občini Mengeš od sredine julija do 31. avgusta velja popolna zapora lokalne ceste Mengeš–Koseze. Obvoz v obe smeri med Vodicami in Mengšem bo urenjen čez naselje Moste.

vremenska napoved

Danes zjutraj bodo padavine ponehale, čez dan se bo delno zjasnilo. Popoldne bodo možne posamezne plohe. Jutri bo delno jasno, zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Popoldne bodo nastale posamezne plohe ali nevihte. V nedeljo bo več sonca, možnost popoldanskih ploh bo majhna.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK
15/21 °C

SOBOTA
11/22 °C

NEDELJA
10/25 °C

